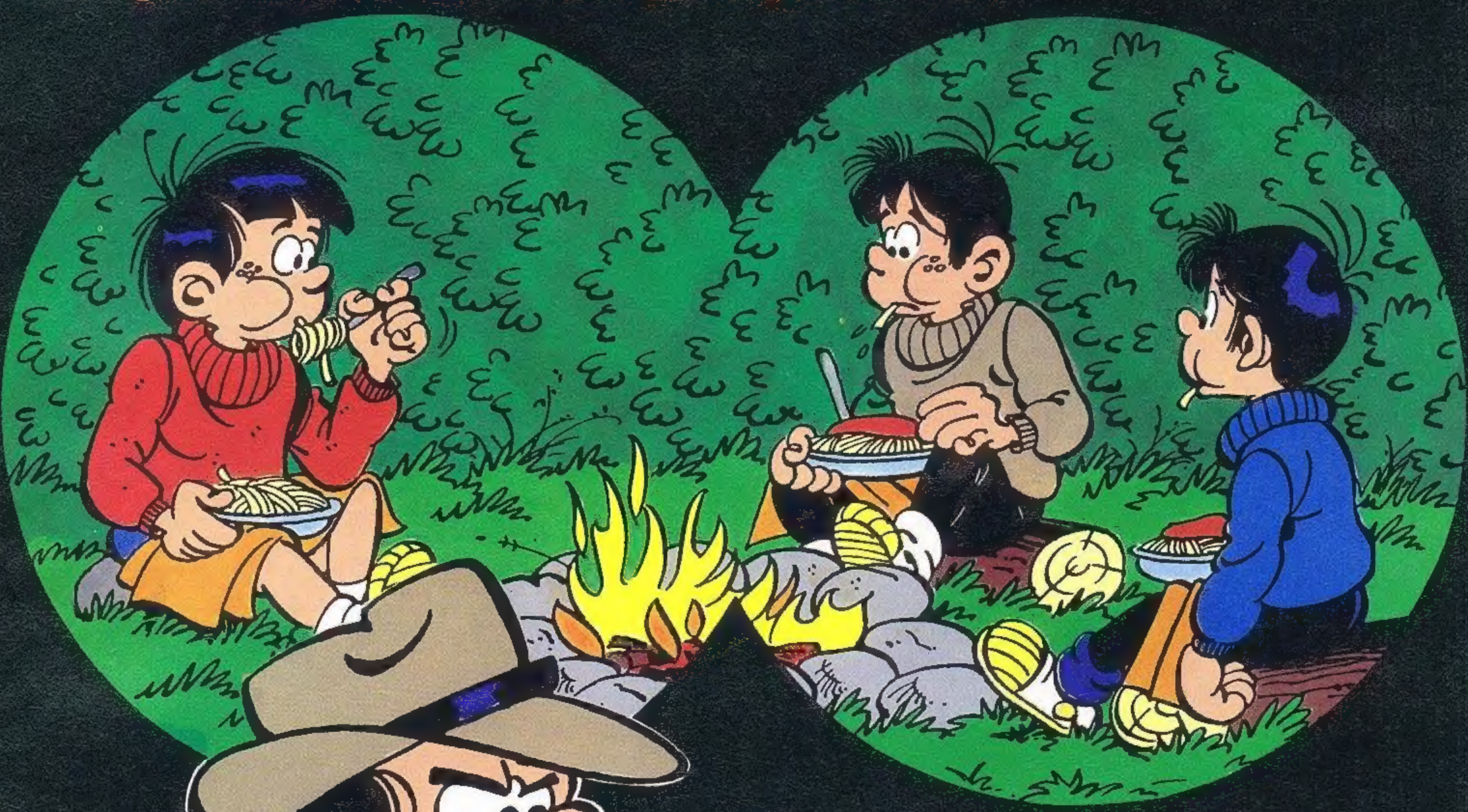

Ed & Ad : Het geheim van de grafheuvel

gesprek met
**TIMOTHY
DALTON**

Wil je wat weten of zo maar een briefje schrijven voor onze rubriek brievenpost, stuur dat dan naar:

Voor Nederland: Redactie Kuifje, Postbus 341, 2100 AH Heemstede.

Voor België: Redactie Kuifje, P.H. Spaaklaan 11, 1070 Brussel.

Als je brief in de rubriek brievenpost wordt geplaatst, krijg je een gratis stripalbum van Dommel toegestuurd!

Geachte Dommel,

In de krant van 19 juni jl. las ik 'n reportage over de Stichting Hergé, met als titel "tijd is geld". De uitlatingen die enkele leden van die stichting over het weekblad Kuifje deden, lieten veel te wensen over. De laatste jaren heeft het blad wel een wisselende koers gevaren. De term "van 7 tot 77 jaar" is ook niet meer van toepassing. Maar als de Stichting Hergé zegt een nieuw stripblad voor jongeren te willen uitgeven, omdat Kuifje zich te veel op volwassenen richt is dat volstrekt ongegrond. Heeft Hergé Kuifje getekend als wegwerpstrip voor peuters of als een respectabele stripfiguur, die door miljoenen volwassenen wordt bewonderd?

Nog enkele vragen: 1) Wordt de naam Kuifje veranderd? 2) Wanneer verschijnt het nieuwe verhaal van Ton en Tineke? Of is de serie naar Loempia gegaan? 3) Walli en Bom zijn met iets nieuws bezig. Met wat? 4) Wanneer komt er een enquête in ver-

band met vraag 1? 5) Komt er i.v.m. de nieuwe Dommel, de Dommel tv-serie vanaf oktober a.s. en het Dommel maandblad een interview met Dupa? Hoogachtend,

Kurt Verborgt
Lommel, België

Aha, een vaste briefschrijver! Dat zien ze graag op de redactie... Reken maar dat je ons met je brief - zoals dat heet - een hart onder de riem hebt gestoken. De redactie doet erg z'n best van Kuifje een zo aantrekkelijk mogelijk weekblad te maken. Weliswaar in de eerste plaats op

wat jongere lezers gericht, maar verder voor iedereen die zich jong voelt. Goede strips - en het werk van Hergé is daar een schoolvoorbeeld van - zijn nu eenmaal niet aan leeftijd gebonden. Nee, voorlopig wordt niet overwogen de naam van het weekblad te veranderen of daar een enquête over te houden. We weten dat de lezers zeer gehecht zijn aan dit blad, en ook aan deze naam. Wat betreft Ton en Tineke: de serie wordt nog steeds uitgegeven door Lombard, met uitzondering van de allerleerste delen, die door Franquin werden getekend. Oorspronkelijk werden ze in drie albums door Lombard uitgegeven, maar de rechten ervan zijn nu aan Loempia verkocht, die ze in vier delen zal uitgeven, inclusief de pagina's die in de oorspronkelijke uitgaven weggelaten werden. Ton en Tineke zijn dus alleen even 'uitgeleend.' De nieuwe strip waaraan Walli en Bom bezig zijn, is een vliegtuigstrip met als (Franse) werktitel Bob Danfer - meer weten wij ook niet. Ten slotte: ja, ter gelegenheid van de Dommel (ik dus) televisieserie komt er een uitgebreid interview met Dupa in Kuifje. WAF, en tot de volgende week.
Dommel

Het weekblad Kuifje is een uitgave van:

De Lombard Uitgaven N.V.

P.H. Spaaklaan 1-11

1070 Brussel

Telefoon: 02/5266811

Telefax: 02/5204405

Uitgever: Rob Harren

Hoofdredacteur: Jean-Luc Vernal

Redactie: Sophie Dumont en

Michél Gauthier

Druk: Continental Printing

Grimbergen/België

**Abonnementsopgave/
klachten voor België:**

P.V.D.-Dienst Abonnements

Klein Eilandstraat, 1

1070 Brussel

Telefoon: 02/525.14.03

Abonnementsprijzen:

Per half jaar (26 nrs): 1100 BF,

Per jaar (52 nrs): 1990 BF,

door storting op rekening

210-0985103-23

van P.V.D.-Brussel

Advertenties voor België:

de Lombard Uitgaven - Brussel

Nicole Geerlandt

tel. 02/5266811

**Abonnementsopgave/
klachten voor Nederland:**

P.V.O.-abonnements services

Postbus 77, 5126 ZH Gilze

Telefoon 01615-7450

toestel 412

Abonnementsprijs: 6 maanden:

fl. 65,-

Adreswijziging: 4 weken van te voren schriftelijke opgave via wikkelt rond KUIFJE.

Annuleringen: opzegging

4 weken vóór het einde van de abonnementstermijn schriftelijk opgeven.

Advertenties Nederland:

Lombard Nederland B.V.

Postbus 341

2100 AH Heemstede

Redactie Kuifje-Nederland:

Lombard Uitgaven Nederland B.V.

Postbus 341

2100 AH Heemstede

Buitenlandse abonnementsprijs op aanvraag.

DE BESTE WESTERN STRIP CARTLAND Deel 8

De schaduw
van het leven

Overal
verkrijgbaar!

Uitgever
DARGAUD
BENELUX

Swing

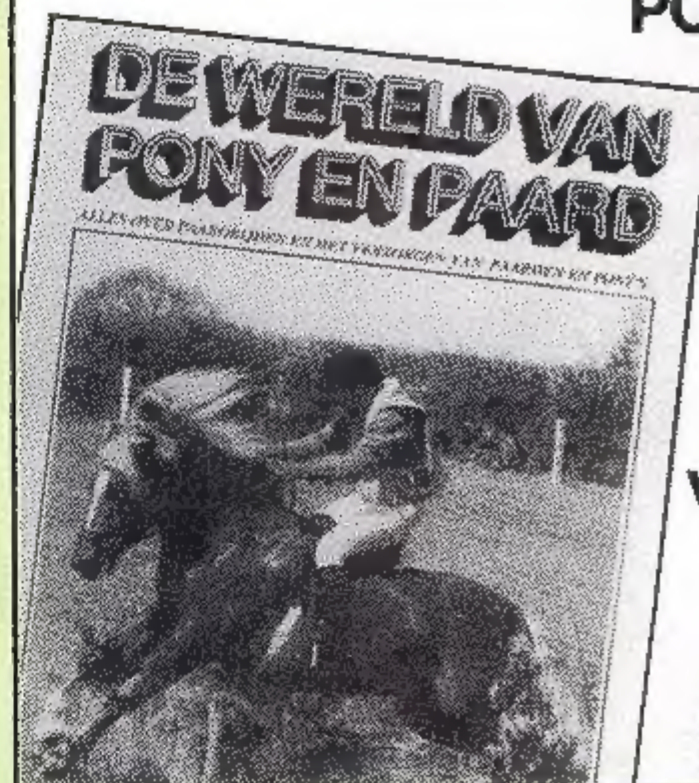
Verse, natuurlijke vruchtensappen
zonder bewaarmiddelen noch
toegevoegde suiker.

Zon, kwaliteit en gezondheid in de
fles!

Solasun NV, B - 9230 Melle

Tel.: 32-91/31.41.75

ALLES OVER PAARDEN EN PONY'S

Overal
verkrijg-
baar!

Uitgave:
HOLCO BV
ALKMAAR

SAMENVATTING: Tot hun genoegen ontmoeten onze vrienden Jacques en Gérard terug! Deze stellen hen voor om een beetje aan diepzeeduiken te gaan doen... Iedereen staart verbluft naar de onderzeese pracht, maar plots ontdekt Gerard iets...

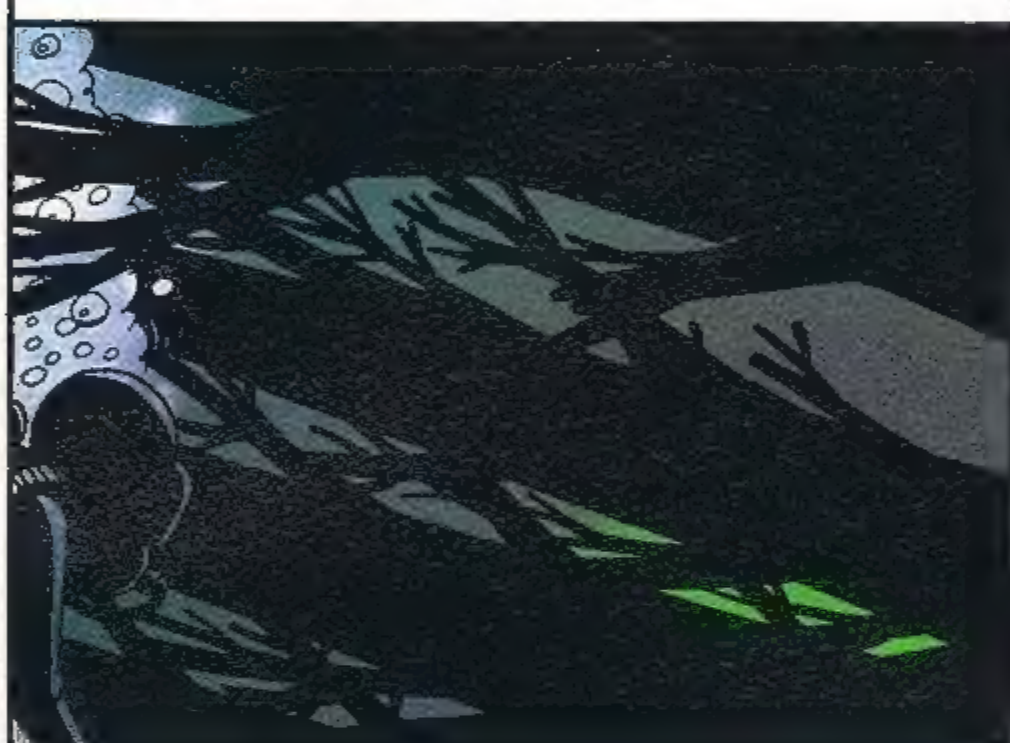
NIEUWSGIERIG GEWORDEN VERLIEST GERARD ZELF DE VOORZICHTIGHEID LIET HET OOG EN ZWEMT WEG...

... DODE BOOMSTAMMEN! HET ZIJN ER TIENTALLEN EN ZE VORMEN EEN WARE MUUR TUSSEN HET OPPERVLAK EN DE BODEM VAN HET MEER!...

HEEL EVEN ZIET GERARD LICHT TUSSEN DE STAMMEN...

ONMOGELIJK!...
TOCH ZAG IK HET GOED,
ER WAS LICHT OP DE
BODEM VAN
HET MEER!...

TOT ZIJN GROTE VERBAZING ONTDEKT GERARD DAT DE BOMEN HEM ONMERKBAAR INGESLOTEN HEBBEN... EN...

AFSCHLIWELIJK,
IK ZIT KLEM!

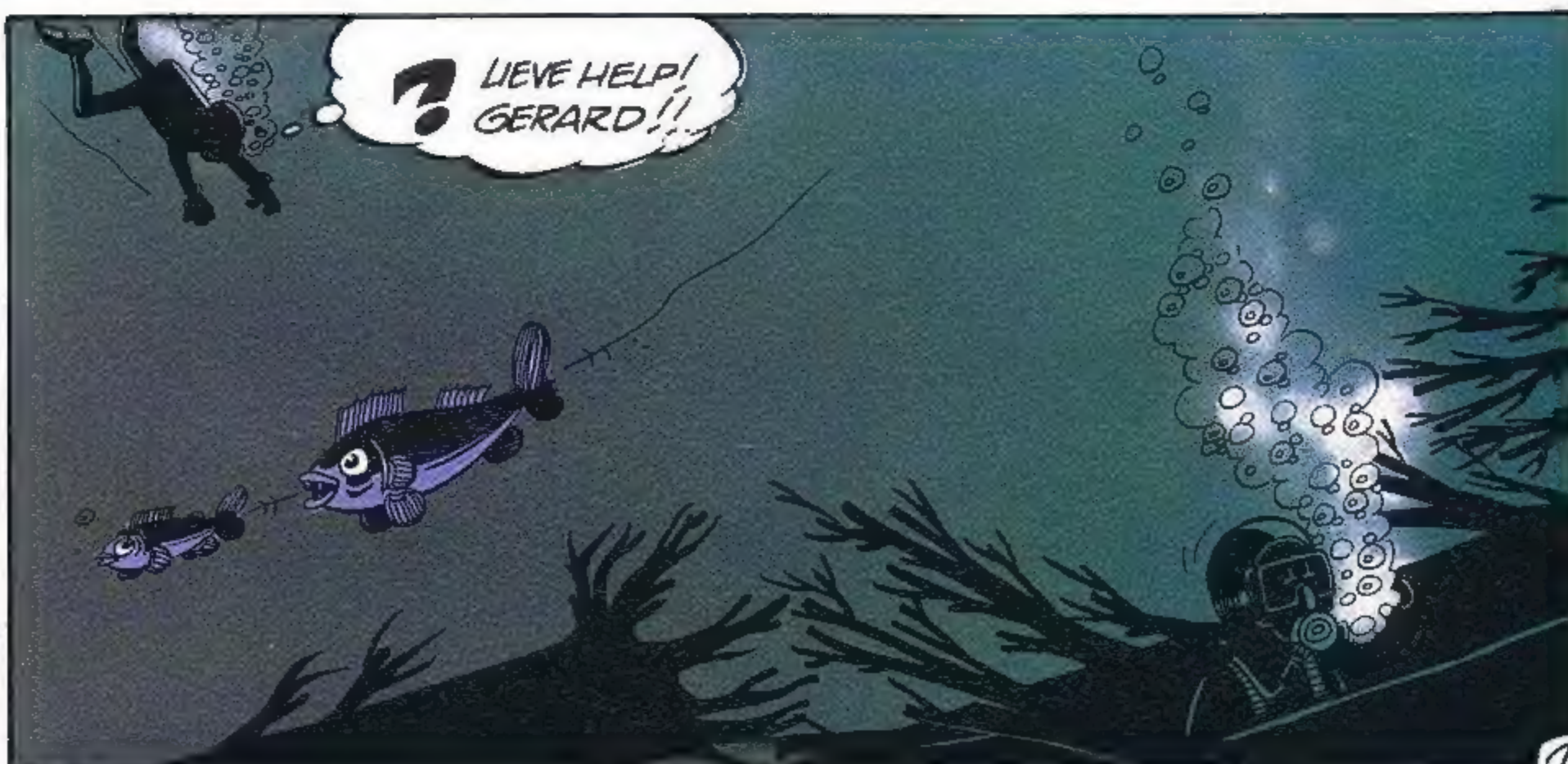

EEN PAAR METER
HOGER!...

VERREK! WAAR IS DAT RUND!
HIJ MET Z'N GROTE MOND
DAT WE BIJ ELKAAR MOESTEN
BLIJVEN!

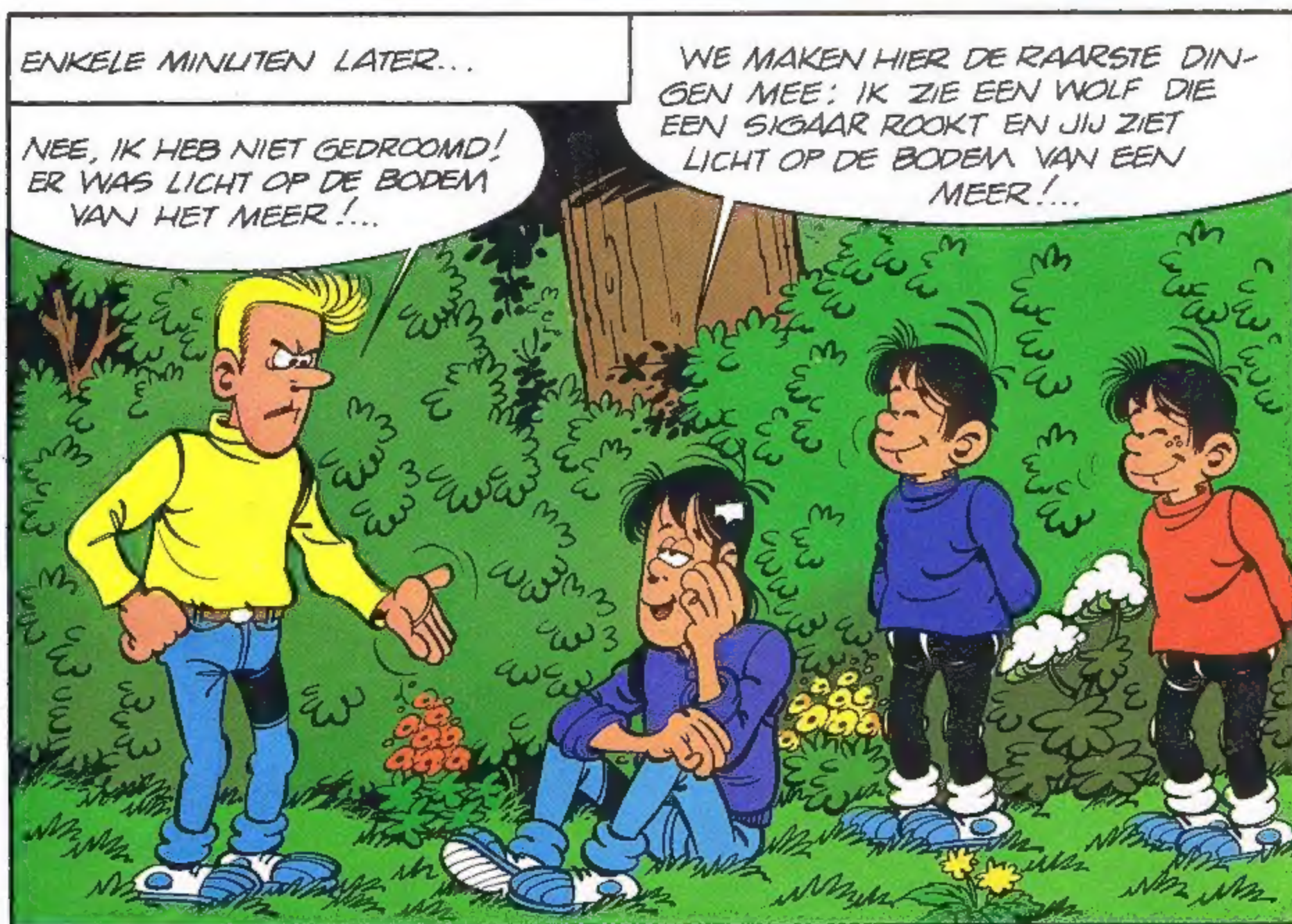
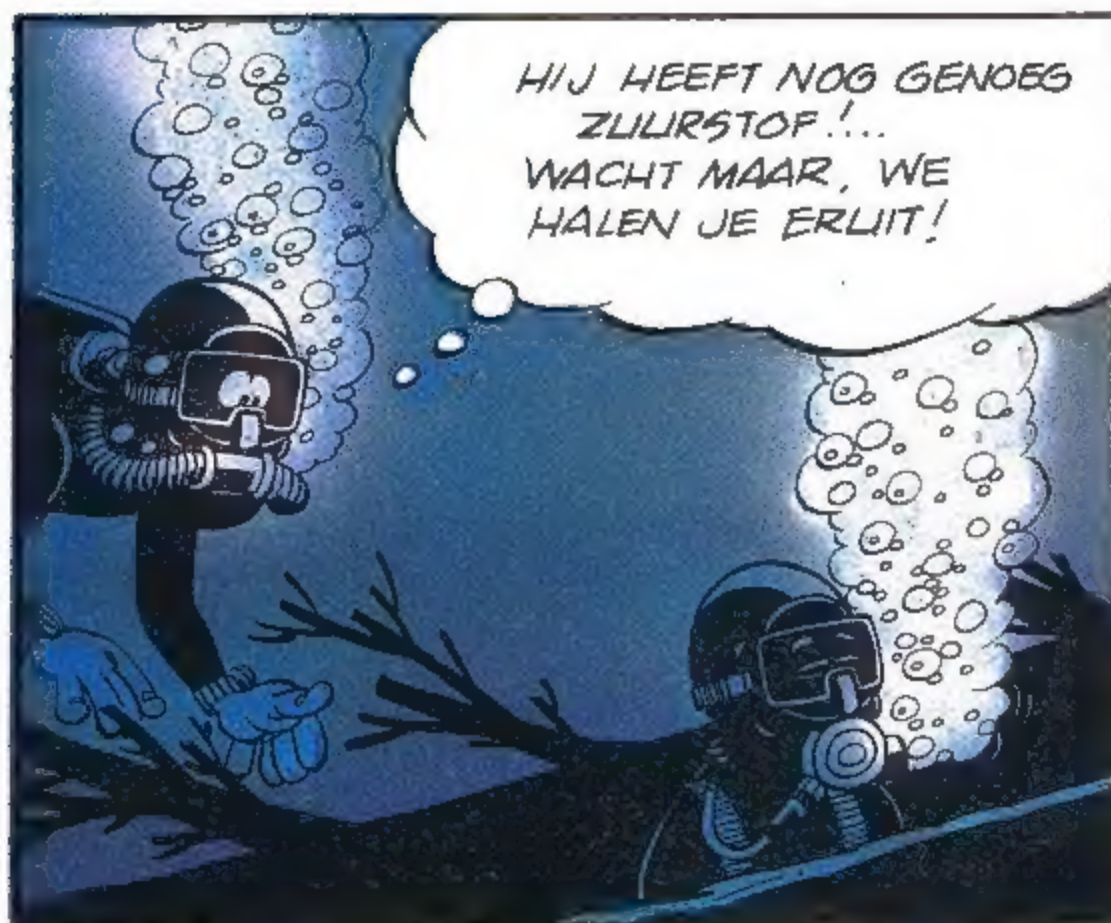

? LIEVE HELP!
GERARD!!

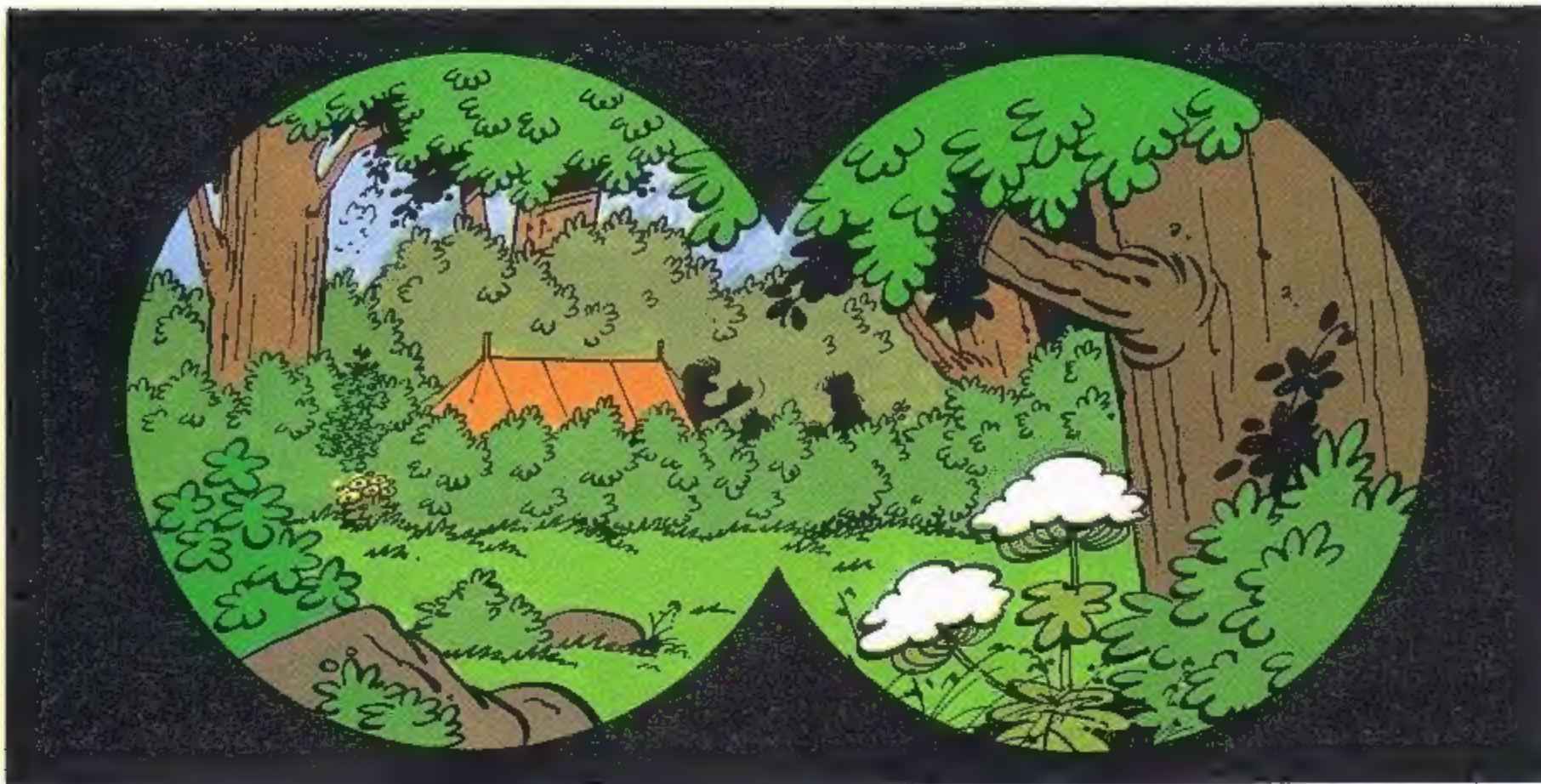

ED en AD HET GEHEIM VAN DE GRAFHEUVEL

ZE RAKEN NIET LITGEPRaat!...
WACHT MAAR, VENTJES, TOT IK
ME IN JULLIE DISCUSSIE
MENG!...

HÈ, HÈ, HÈ!

MORGEN IS DE GROTE DAG, JONGENS!
MAAR TEGEN IEDEREEN MONDJE
DICHT, HÈ! WE LATEN DE SPULLEN
HIER.

BELOOFD. WE DOEN
ALLES MET Z'N
VIJVEN!...

ZESSEN... BORSTEL
TELT OOK MEE!

DE NACHT VALT EN MEREL MAAKT HET ETEN KLAAR.

MJAM,
LEKKER, HÈ?...

EH... JA,
MEREL!...

DAARNA LATEN ZE HET ETEN ZAKKEN.

WAT EEN GEWELDIG
AVONTUUR!... IK VRAAG ME
AF WAT GERARD OP DE
BODEM VAN HET MEER
ZAG?

MISSCHIEN
HET OOG
VAN EEN
MONSTER?

ZEG, WIL
JE ONS BANG
MAKEN
OF ZO?...

JA! IEDEREEN WEEt
TOCH DAT MONSTERS
EVENMIN BESTAAN
ALS PRATENDE
WOLVEN!

ISEGRIM!

WAAR ZAT JE
ALSMAAR! LOOP JE
NOG ALTIJD TE MOKKEN
VANWEGE BORSTEL?...

ACH WAT, JULLIE ZIJN
TOCH OP VAKANTIE?...
WAAROM ZOU EEN WOLF NIET
HETZELFDE MOGEN DOEN?

EN WAT DAT BEEST
BETREFT...

NEE, NIETS
ERNSTIGS
...

... IETS
MOOIS!

ALS ISEGRIM WEER IN ED IS VERANDERD, GAAT
IEDEREEN TERUG NAAR ZIJN TENT.

ALLE DRIE HOUDEN ZE ER WEL EEN THEORIE
OP NA!...

ZEG ED, WAT
BEDOELDE
ISEGRIM?...

WEET IK OOK NIET. IK BEN
ISEGRIM NIET. HET IS ALLEEN...
ALSOF WE MET Z'N TWEEËN IN
HETZELFDE HUIS WONEN... EN HIJ
IS NIET ERG MEDEDEELZAAM!...

VOLGENS MIJ GAAT HET
OM EEN SCHAT! EEN GROTE
SCHAT, WAARMEE VEEL
MENSEN GELIJKIG GE-
MAAKT KUNNEN WORDEN!

NEE HOOR, 'T IS EEN
MONSTER!... MIS-
SCHIEN MOOI, MAAR
TOCH EEN
MONSTER!...

SUFFERD!... IK WEET ZE-
KER DAT HET ZOETS MOOIS
IS, DAT WE HET ZELFS
NIET ZOULDEN KUNNEN
DROMEN!

OVER
DROMEN
GESPROKEN,
ZULLEN WE
GAAN SLA-
PEN?

GOED
IDEE
!...

OVER EËN DING WAREN ZE HET EENS: MORGEN
ZOULDEN ZE HET WETEN!...

= VRIEND?

ZES LIJF'S OCHTENDS...

OPSTAAN, IEDEREEN!... HET
ONTBIJT STAAT KLAAR!!...

RLUSTIG
MAAR!

JA, JA,
WE KOMEN!

BING!
BONG!
BING!
BONG!

De bond van de jaren '90 TIMOTHY DALTON

Amsterdam - Voor de Premièr van de allernieuwste Bond-film kwam niemand minder dan de hoofdrolspeler Timothy Dalton himself naar Amsterdam gevlogen om te praten met de pers. Kuifje was er bij.

Het eerste wat opvalt is dat Timothy Dalton een meer dan sympathieke verschijning is. Gelukkig geen sterallures. Hij vindt het prettig met de pers te praten. Hij is zeer onder de indruk van ons weekblad. De drie pagina's James Bond (zie Kuifje nr. 28) doen hem glunderen. Hij vindt het aantal foto's, dat we van hem afdrukken nogal veel. Echte bescheidenheid van een groot acteur...

Wat was je eerste kennismaking met Bond?

Toen ik zestien was zag ik de eerste Bond-film, Dr. No. Ik vond hem schitterend. Op dat moment kon ik niet vermoeden, dat ik ooit zelf eens Bond zou spelen.

Wanneer vroegen ze je Bond te spelen?

Aan het begin van de jaren '70 wilde Sean Connery

stoppen. Ze vroegen mij hem te vervangen. Dat vond ik een idioot idee. Ik vond mezelf veel te jong. Ze hebben toen Roger Moore gevraagd de rol van Connery over te nemen. Een briljant acteur. Maar met de verhalen dreven ze te veel af van het originele idee van de schrijver Ian Fleming. Het was allesbehalve serieus. Drie jaar terug vroegen ze mij de rol van Moore over te nemen. Ik heb wel verzocht de verhalen wat serieuzer te maken en harder. Zo zijn de boeken ook. Bond is hard. *Veranderde Bond je leven?* Absoluut niet. Wel wat mijn werk betreft. Maar daar ben ik blij mee. Je bent acteur, je leeft in de werkelijkheid, dus een zekere populariteit doet je goed. Het is niet zo dat ik ergens op een hoge heuvel, omgeven door lijfwachten, me af moet zonderen.

Maar je wordt toch wel op straat herkend?

Inderdaad, maar gelukkig gedragen de mensen zich normaal. Als ze gewoon met je omgaan, doe ik dat ook. Vergeet trouwens niet dat ze je maar eens in de twee jaar

gedurende twee uur zien. Ik verschijn niet iedere week op tv in één of andere serie. Zien ze je op straat, gebeurt het vaak dat ze twijfelen. "Is 'ie het wel of niet?" Ze klampen je echt niet aan.

Welke stunts doe je zelf?

Dat is niet echt van belang. Het heeft geen zin het publiek van te voren vertellen wie wat doet. We werken erg hard en lang aan een film. Zelfs al zou ik alle stunts zelf doen, dan is dat niet van belang. Het gaat om de figuur Bond. Hoe zei ik dat (gelach...)?

In een Bond-film zit veel actie. Bond doet de actie. We hebben stuntmannen en gebruiken speciale effecten. Bij de scène, waarbij ik boven op een tank zit, kun je je afvragen of dat actie of stunt is. Voor mij is het actie. Als ik van een veertig verdiepingen hoog gebouw zou afspringen is het een stunt...

Bang?

Niets is gevaarlijk. Het zou een belachelijk idee zijn een film te maken en iemand zou zich verwonden. Dat wil niemand. Het lijkt gevaarlijk. Het slappe koord is voor jou en mij gevaarlijk, maar niet voor een koorddanser.

Op het toneel is Timothy te zien in stukken van o.a. Shakespeare. Wat is het verschil met Bond?

Het is net zo moeilijk. Normaal wordt een film binnen zes tot tien weken opgenomen. Met Bond ben je vijf maanden bezig; zes dagen lang, 15 uur per dag. Dat is erg vermoeiend. Dat vraagt een goede mentale discipline.

En een goede conditie?

Ik voel me fit. Maar ik doe er geen moeite voor... Maar wat ik al zei, geestelijk moet je goed voorbereid zijn. Je moet alert kunnen reageren op een explosie, een gewerschot. Je moet precies weten wat je doet.

Voel je je een beetje Bond? (Lachend.) Hoe zou ik het kunnen? Ik heb die opleiding niet gehad. Bovendien heb ik geen Licence to Kill (vergunning om te mogen doden)...

...en niet zo veel vrouwen om je heen...

Ik heb er één!

Krijg je fanmail, van vrouwen bijvoorbeeld?

Inderdaad van vrouwen, maar dat komt meer vanwege het toneelstuk Jane Eyre, waarin ik speelde.

Je eerste Bond-film was The Living Daylights, de tweede Licence to Kill; nog voorkeur voor de één of ander?

Ik hield van The Living Daylights. Hij was menselijk. De karakters waren goed uitgewerkt. Ik vond het plezierig hem te maken. In het jaar van uitbreng was het nr. 2 op de ranglijst. Maar het was niet echt Bond. Deze, Licence to Kill, is meer Bond. De benadering is beter. We zitten weer in de Bond-lijn. Maar het is moeilijk te zeggen welke de beste is; het zijn twee verschillende verhalen.

Heb je nog tijd voor een privéleven?

Ja, natuurlijk. Werk is werk. Als je, zoals voor Licence to Kill, in Mexico moet werken is het moeilijk. Je bent ver weg van je familie en je vrienden.

Toch wel gelukkig met de manier waarop je het doet? Het filmen etc.?

Het kan altijd beter. Perfectie moet je monopoly zijn...

Even iets anders: ooit Sean Connery en Roger Moore ontmoet?

Roger zag ik de dag na de eerste voorstelling van The Living Daylights. Toevallig. We hebben gezellig zitten praten of we elkaars beste vrienden waren. We hebben zoveel gemeen...

...dezelfde vader...

(Lacht hard) Op een bepaalde manier wel. Sean heb ik eens ontmoet. Hij maakte diepe indruk op me.

Tot slot, wat zijn je hobbies?

Vissen. In meren, stromen of in de rivier. Ik eet ze ook op. En ik houd van snooker. *Over twee jaar een nieuwe Bond-film. Tot over twee jaar?*

Met Kerst weten we pas of deze film zijn geld heeft opgebracht. Dan wordt er besloten al of niet een nieuwe te maken. Maar hopelijk zien we elkaar eerder...

foto en tekst: Rein van Willigen

THORGAL DE MEESTER VAN DE BERGEN

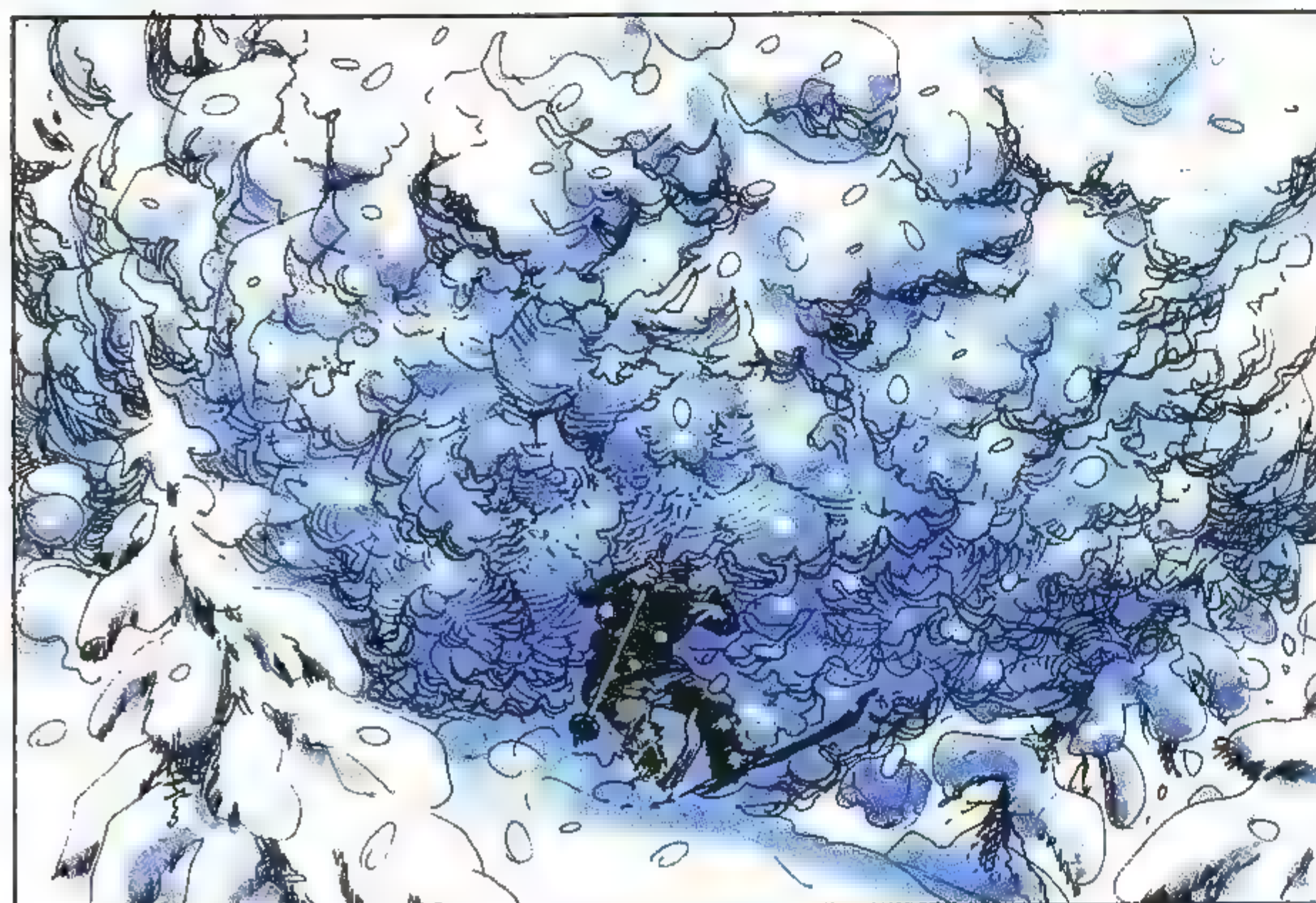
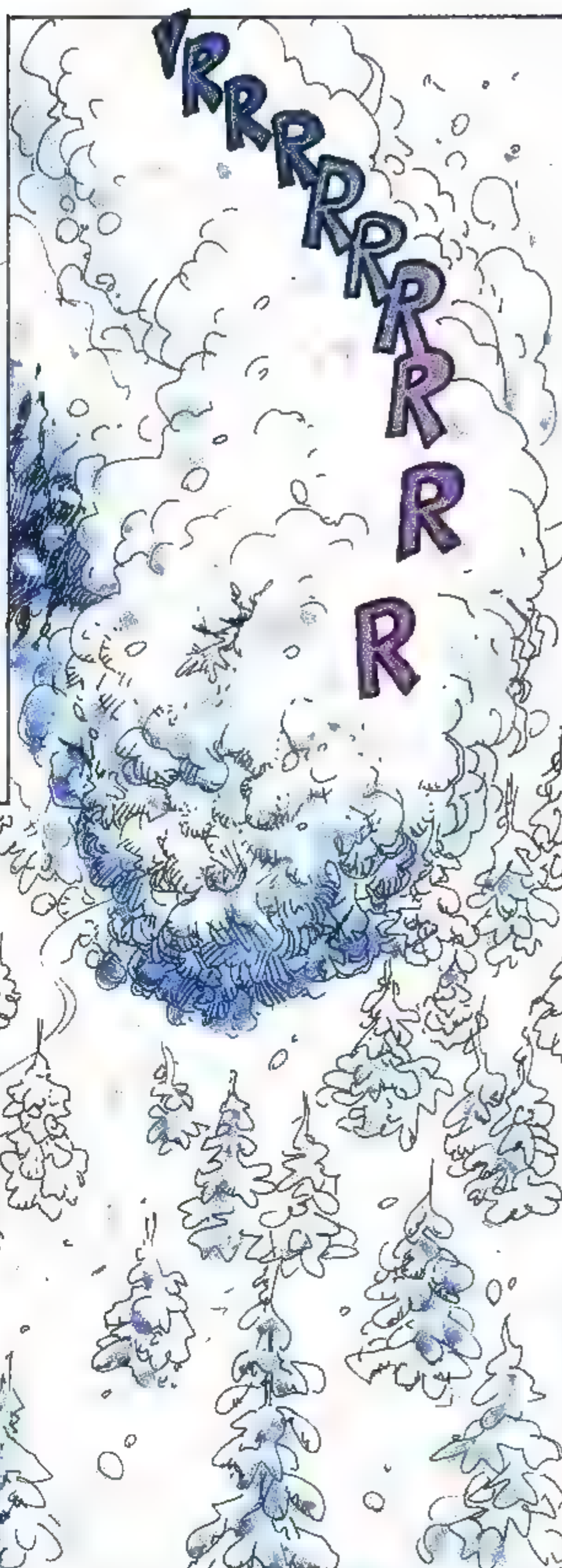
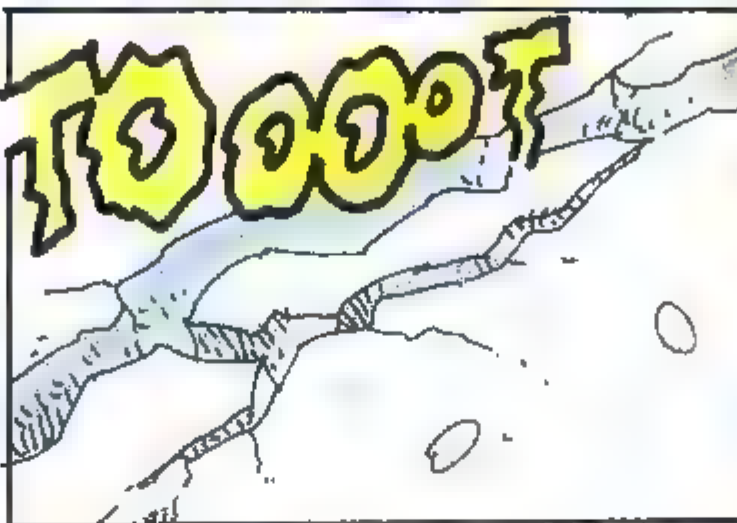

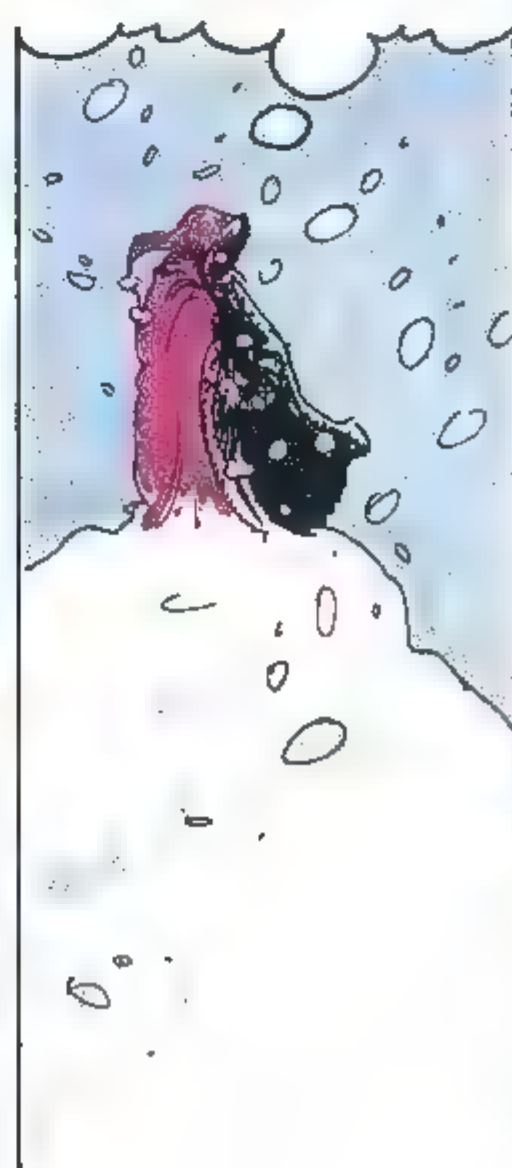
SAMENVATTING: Torric heeft een idee: om te vermijden dat al wat gebeurde, niet zal gebeuren, zal hij zich 37 jaar later in de toekomst begeven, maar enkele ogenblikken voor Thorgal bij de hut komt... en hij zal hem doden!

SAXEGAARD... HOE IS HET HEM GE-
LUKT?... IK SNAP HET NIET...

OOK IK HEB LEREN
WACHTEN, TORRIC...

THORGAL

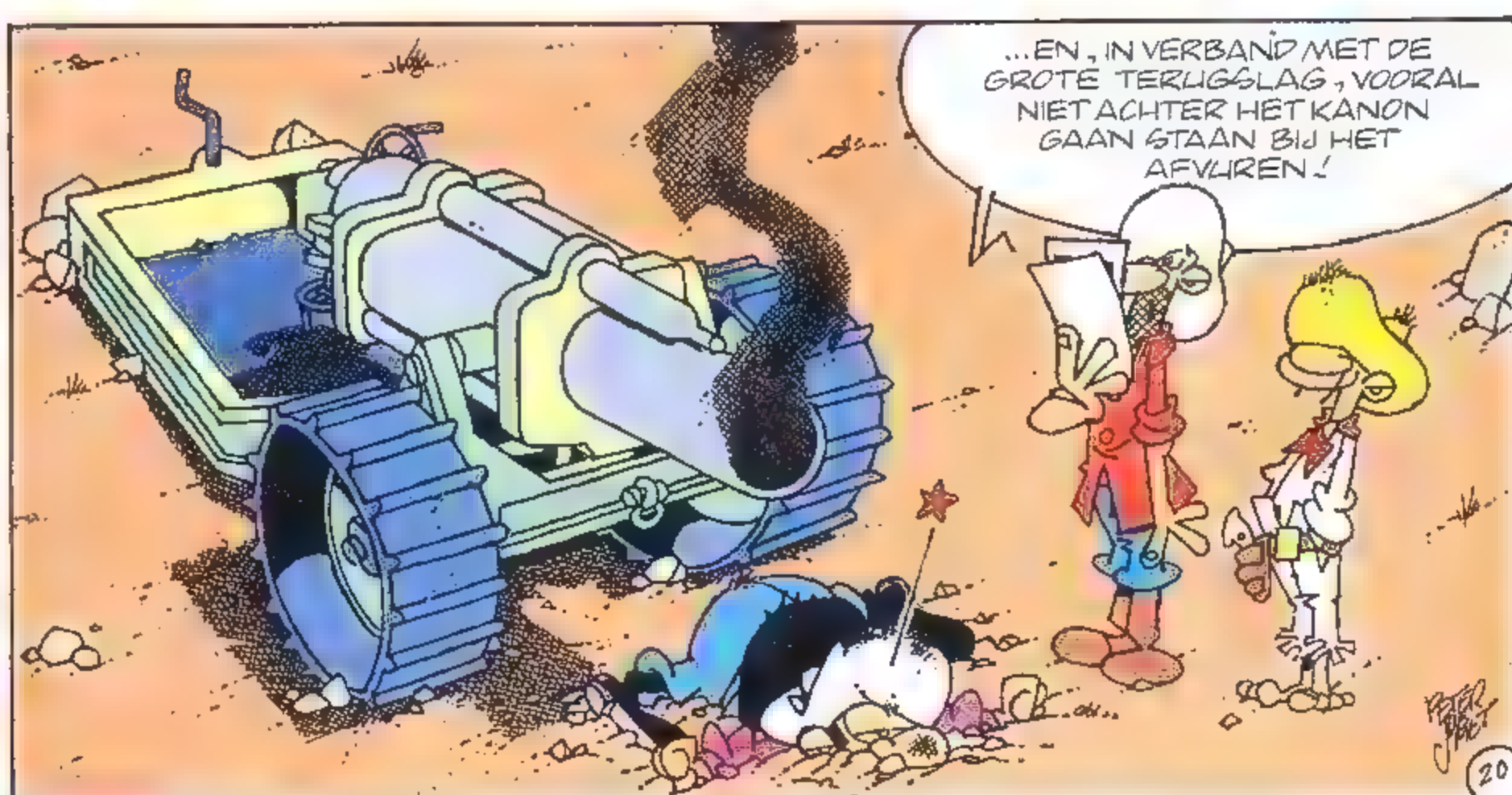
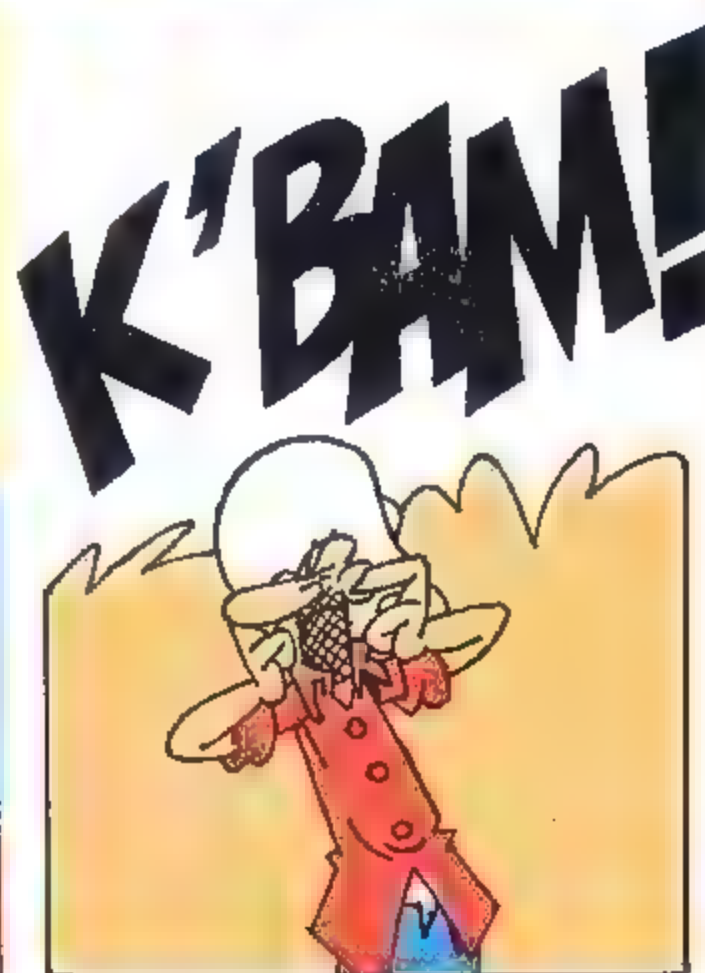
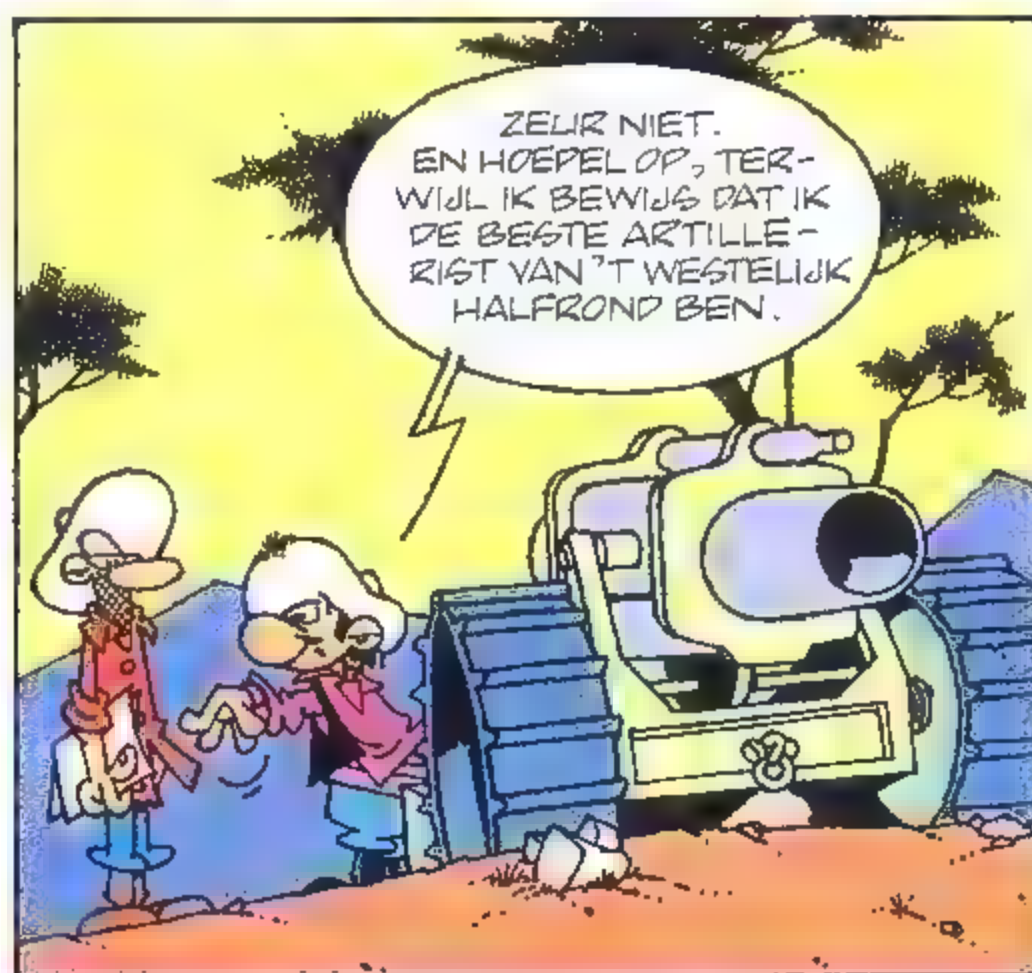
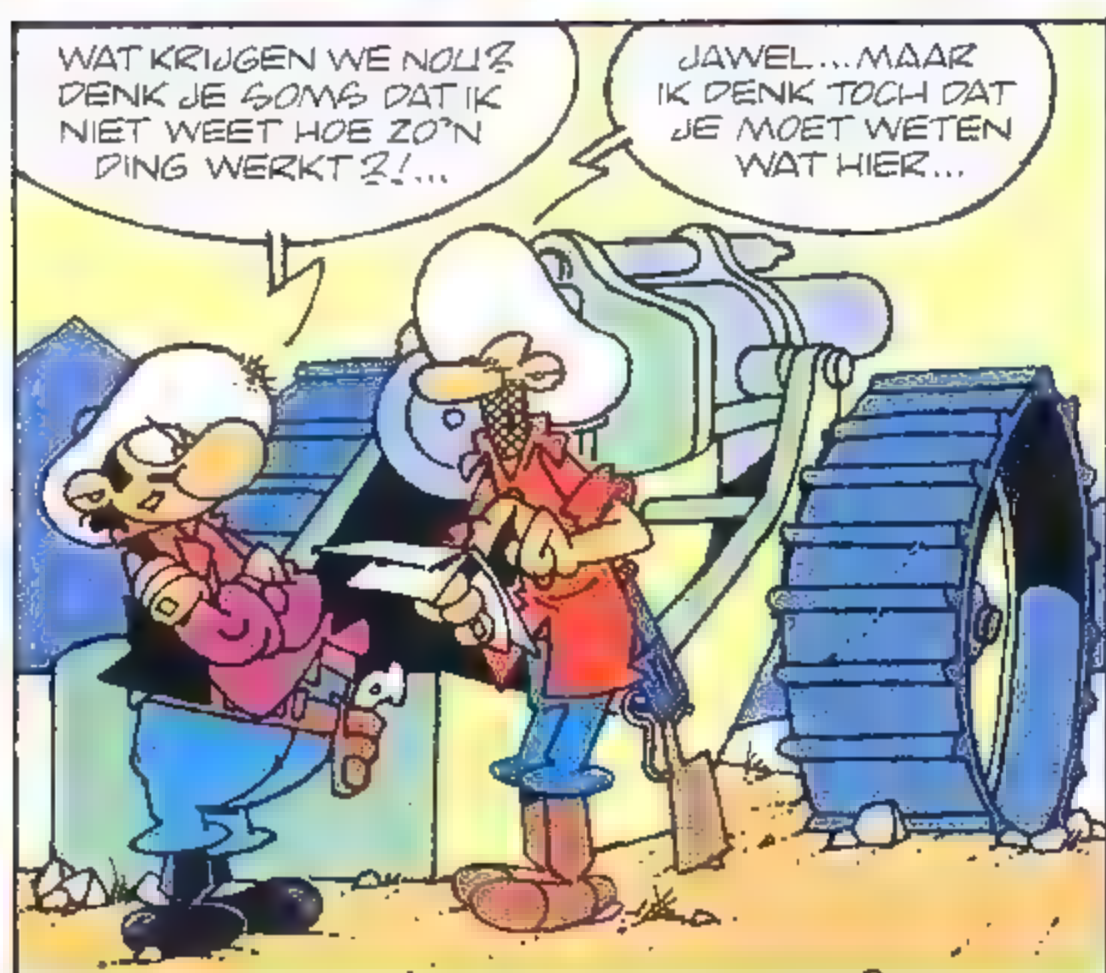
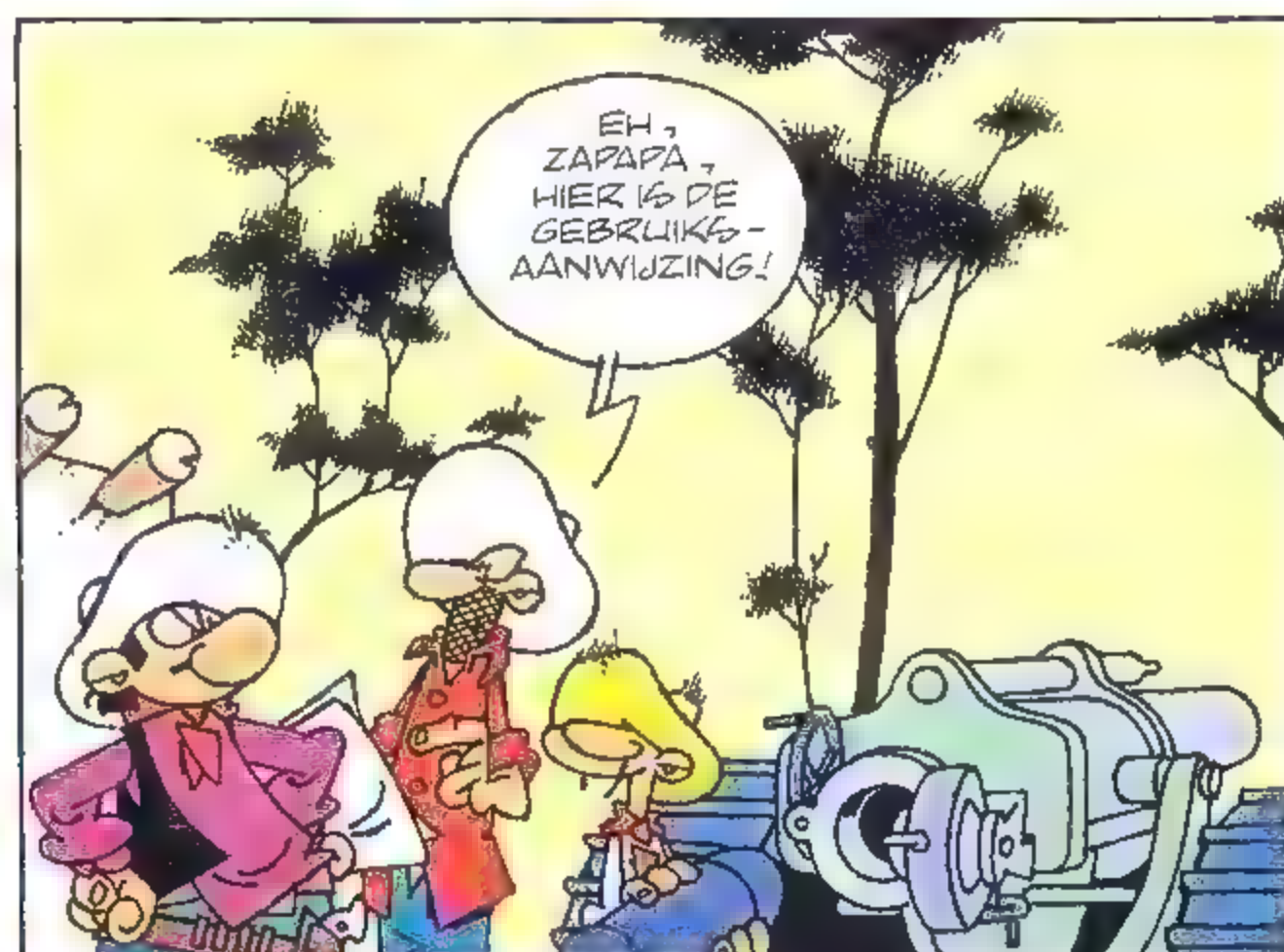
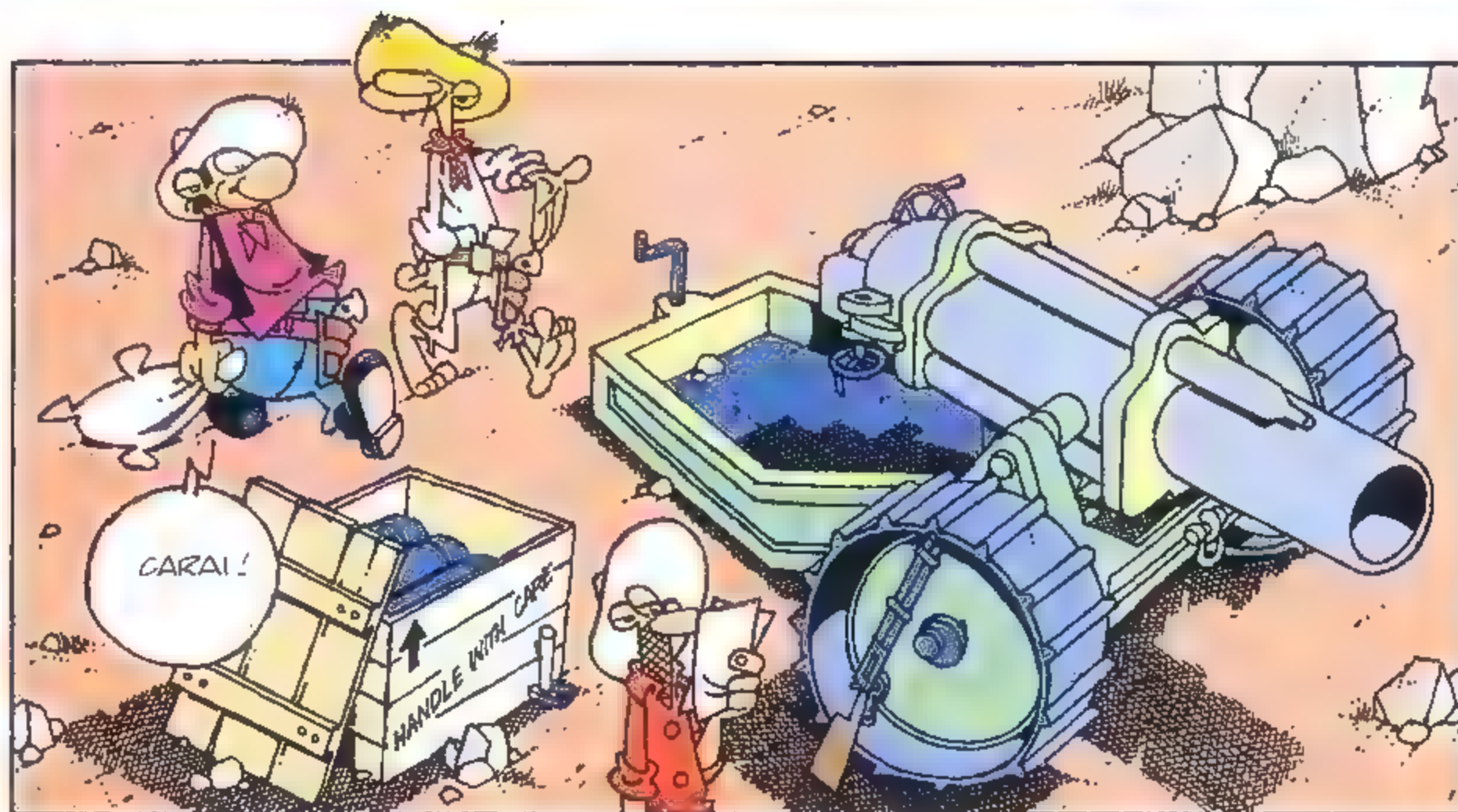
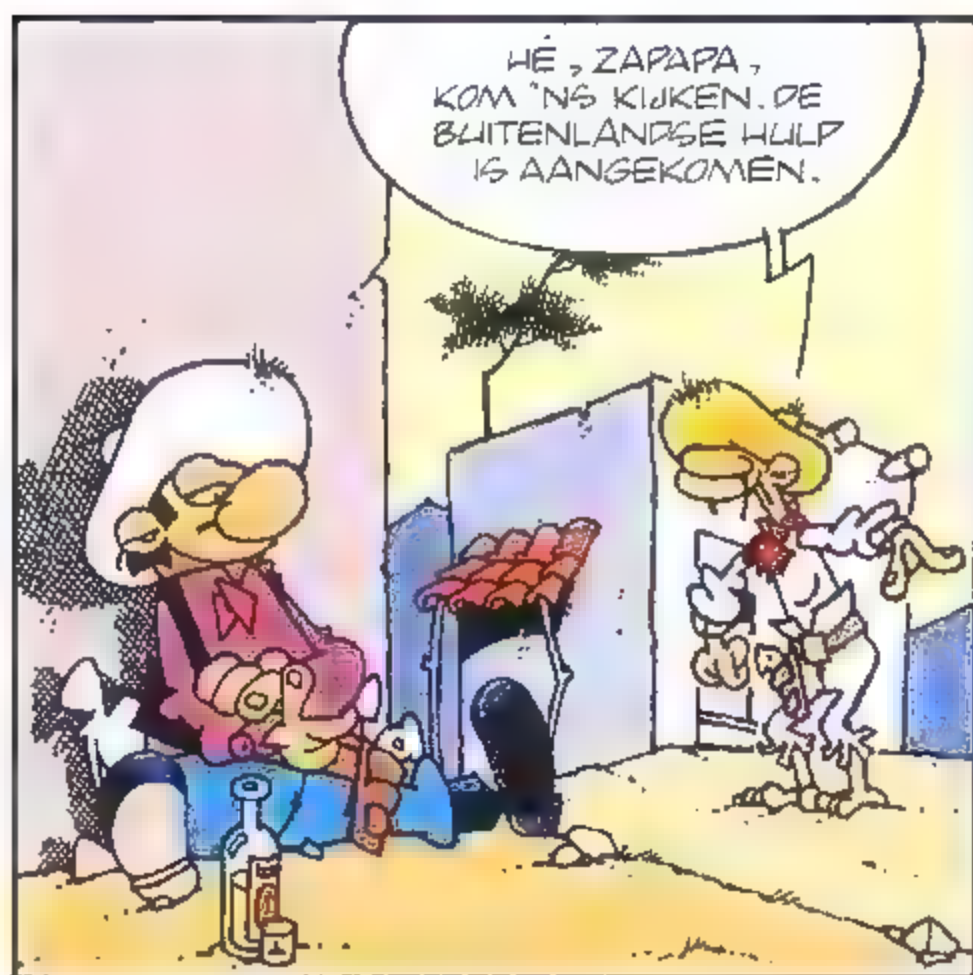
PAS
VERSCHEENEN BIJ
DE LOMBARDI
UITGAVEN!
AARICIA

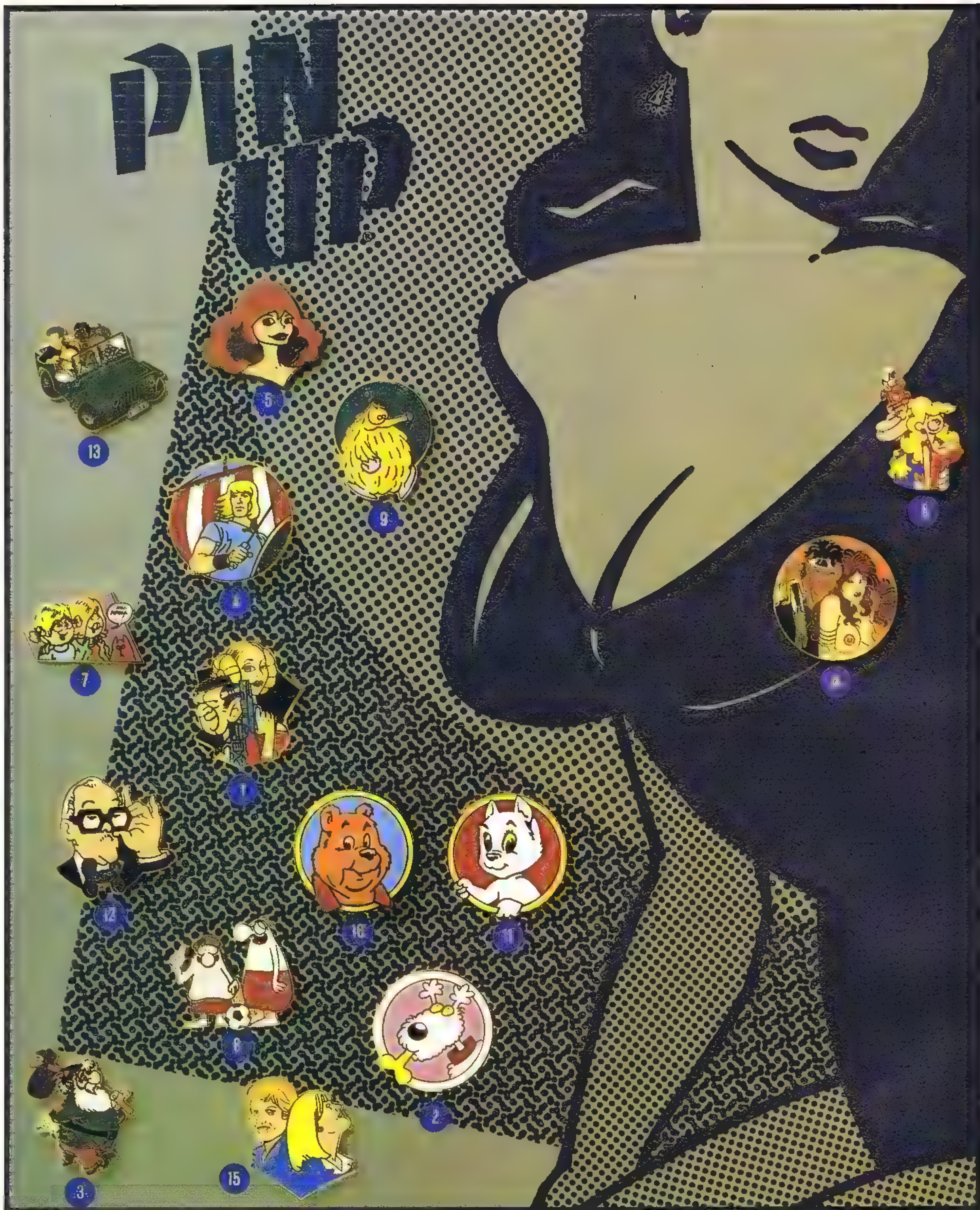
wordt vervolgd

VIVA ZAPAPA

STRIPSPELDJES VAN JE FAVORIETE STRIPFIGUUR!

- ① Agent 327 & Olga
- ② Doorzon hond
- ③ Douwe Dabbert
- ④ Eric de Noorman

- ⑤ Franka
- ⑥ De Generaal & Truus
- ⑦ Catootje & Jeroen
- ⑧ F.C. Knudde

- ⑨ Leipie (Stamgasten)
- ⑩ Ollie B. Bommel
- ⑪ Tom Poes
- ⑫ Sjef van Oekel

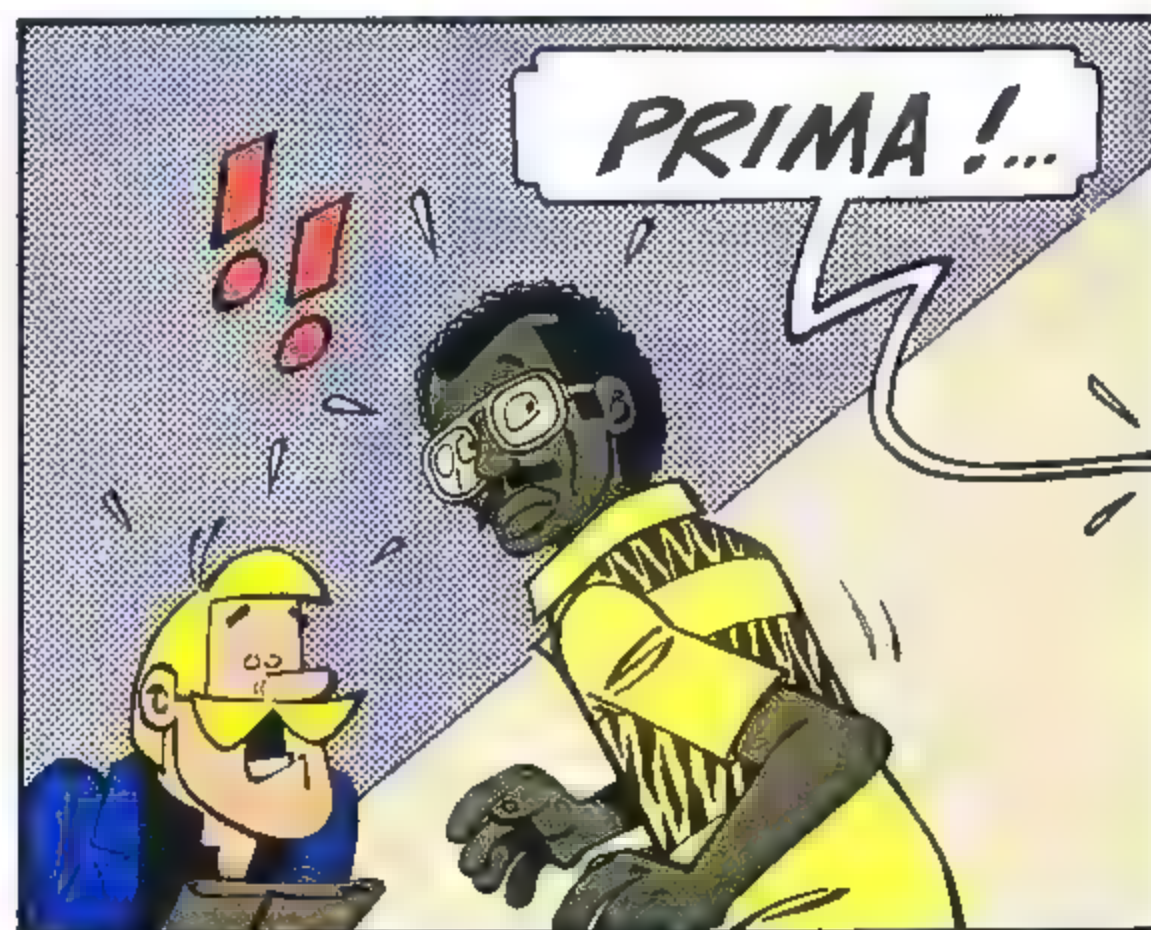
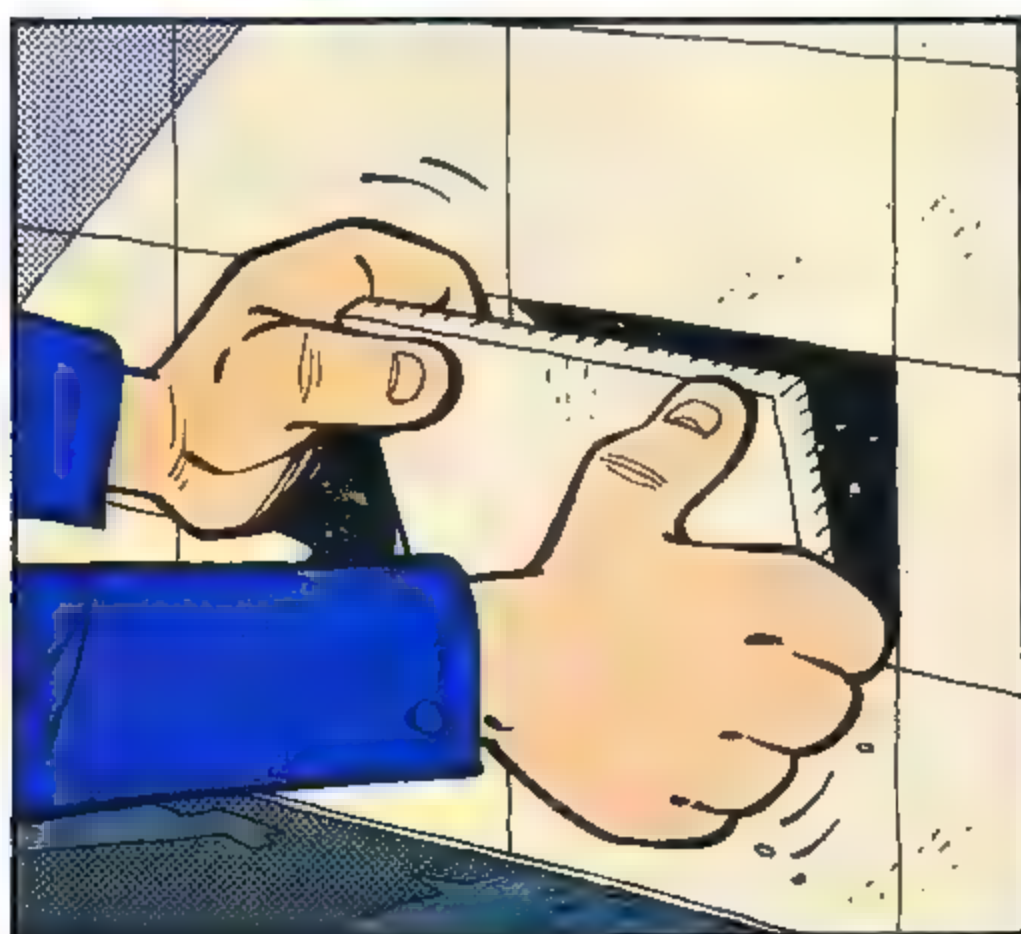
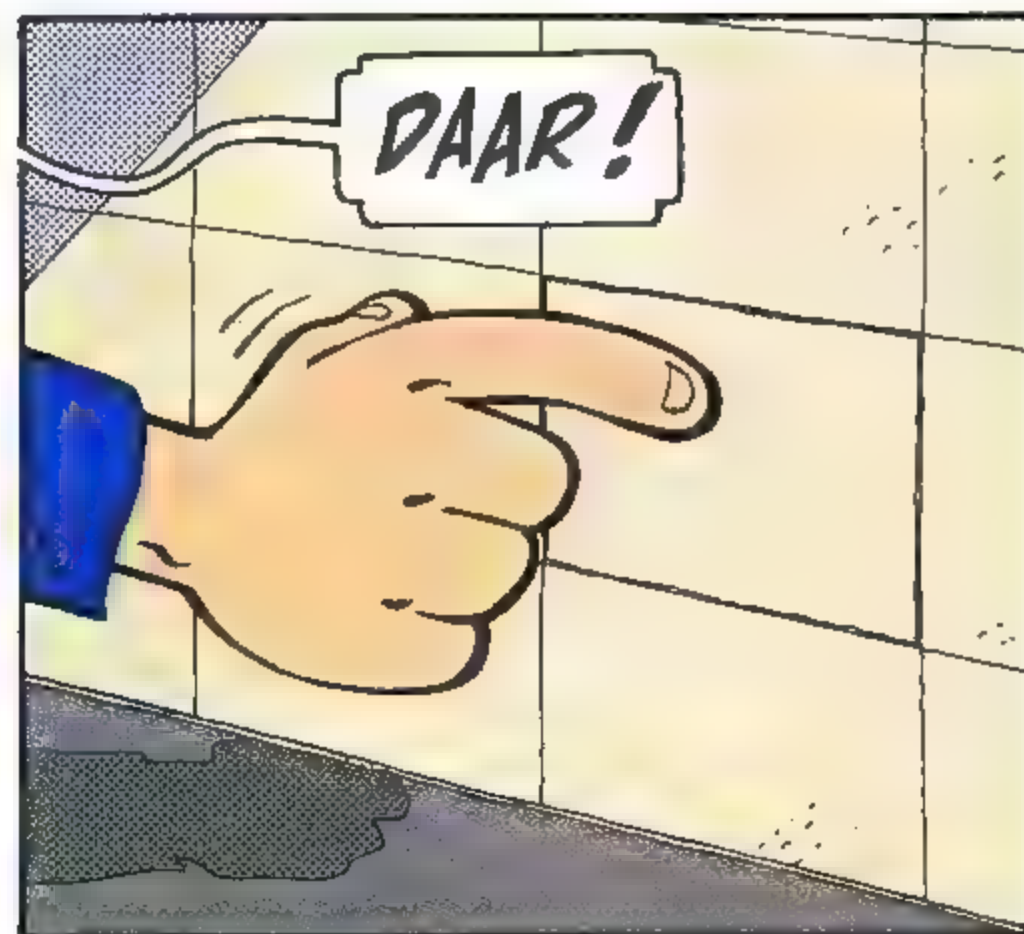
- ⑬ Sjors & Sjimmi
- ⑭ Storm & Roodhaar
- ⑮ De Partners

De speldjes zijn zwaar geëmailleerd, aan de achterkant voorzien van een pin zodat ze goed op je kleren blijven zitten, en kosten fl. 13,50/Bfr 250 per stuk. VERKRIJGBAAR IN DE BETERE STRIPWINKEL

De speldjes zijn ook per post verkrijgbaar.

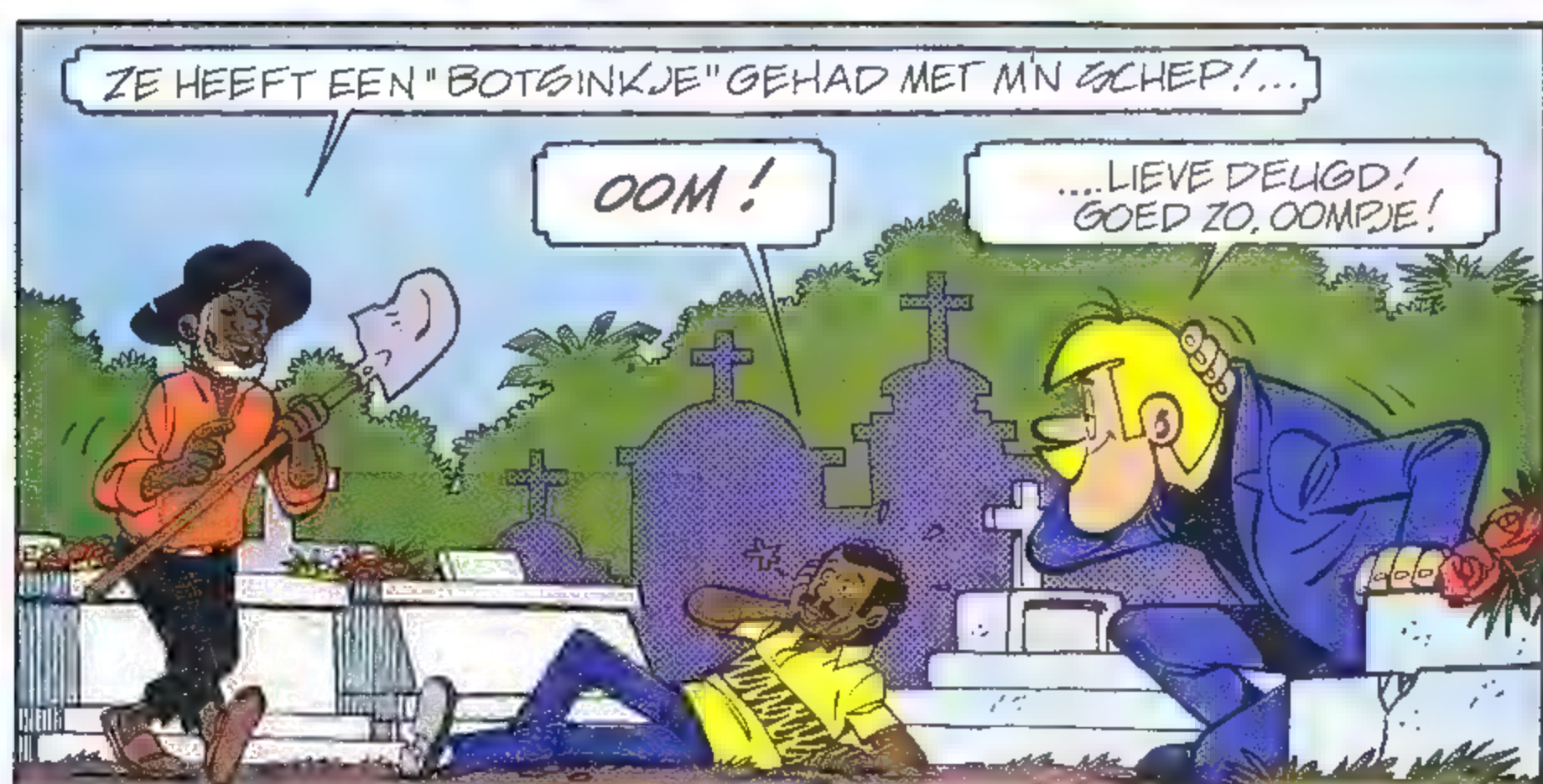
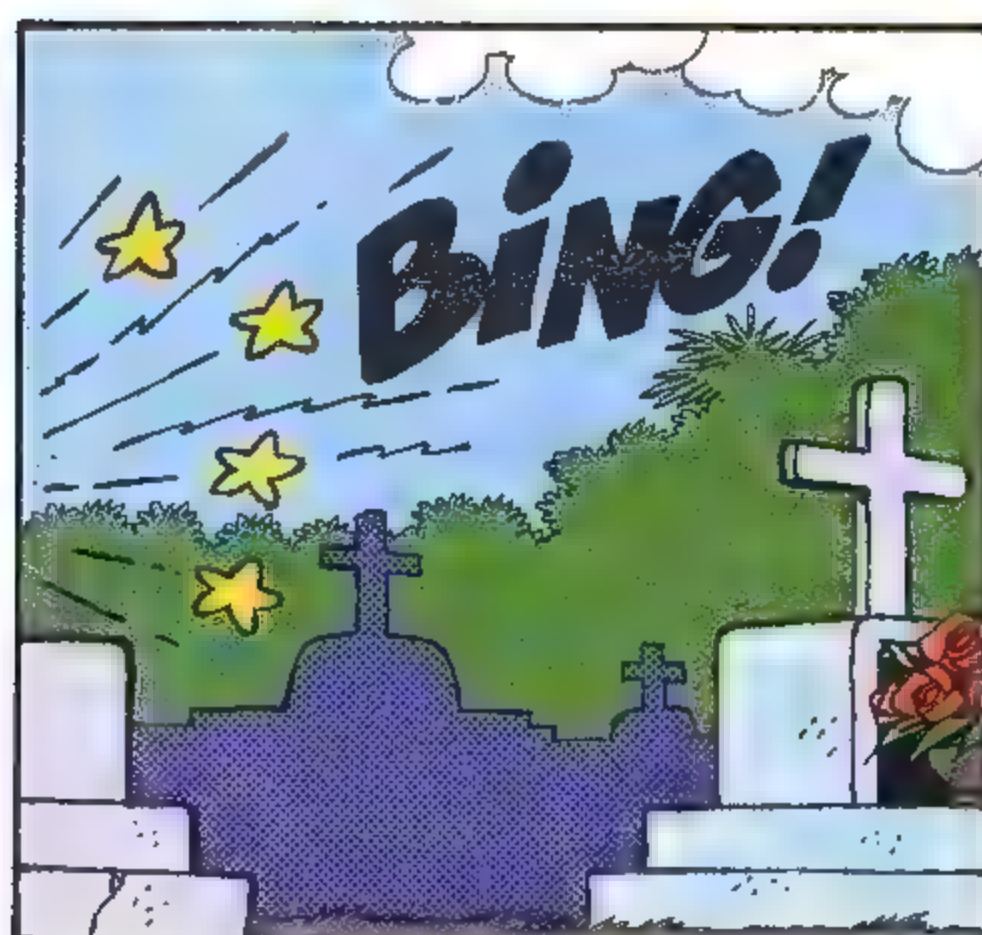
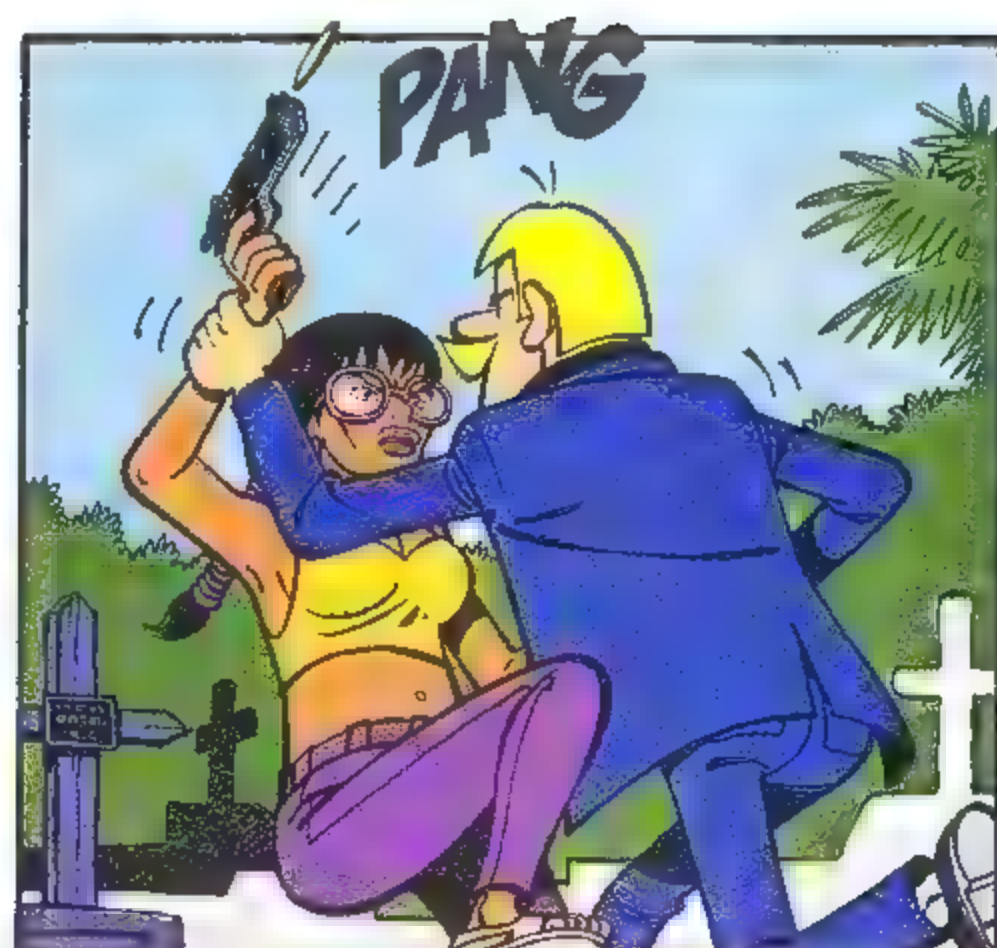
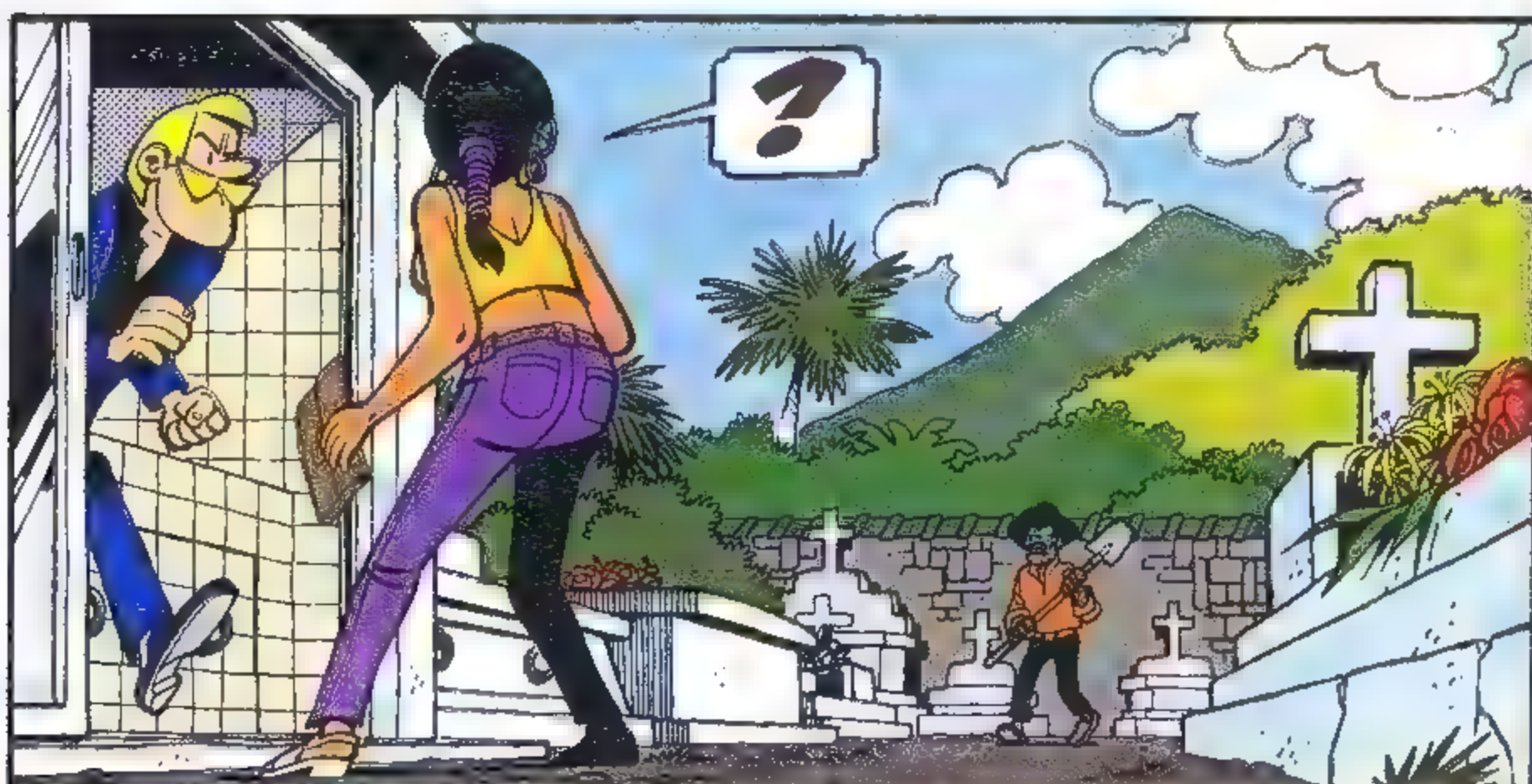
Voor Nederland: Maak fl. 15,— (incl. porto) over op gironummer 1557104 t.n.v. Dynamo te Rotterdam, onder vermelding van het gewenste nummer. Voor België: Maak Bfr. 275 (incl. porto) over op bankrekening nummer 280-0424366-28 van Excalibur Press te Knokke. Na ontvangst van de betaling worden de speldjes direkt verzonden.

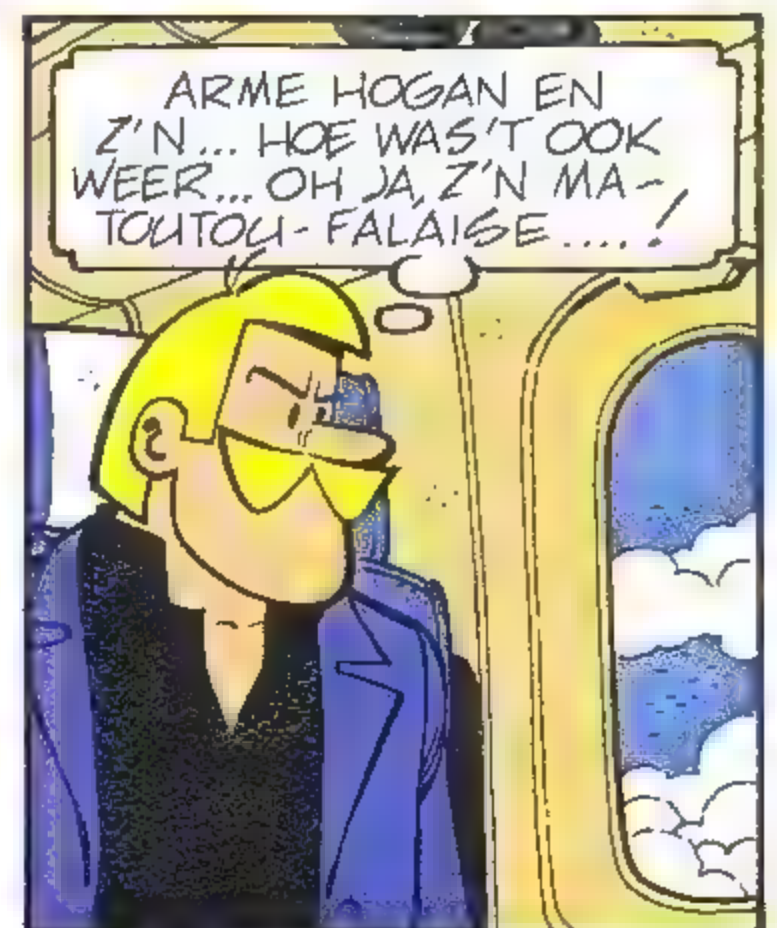
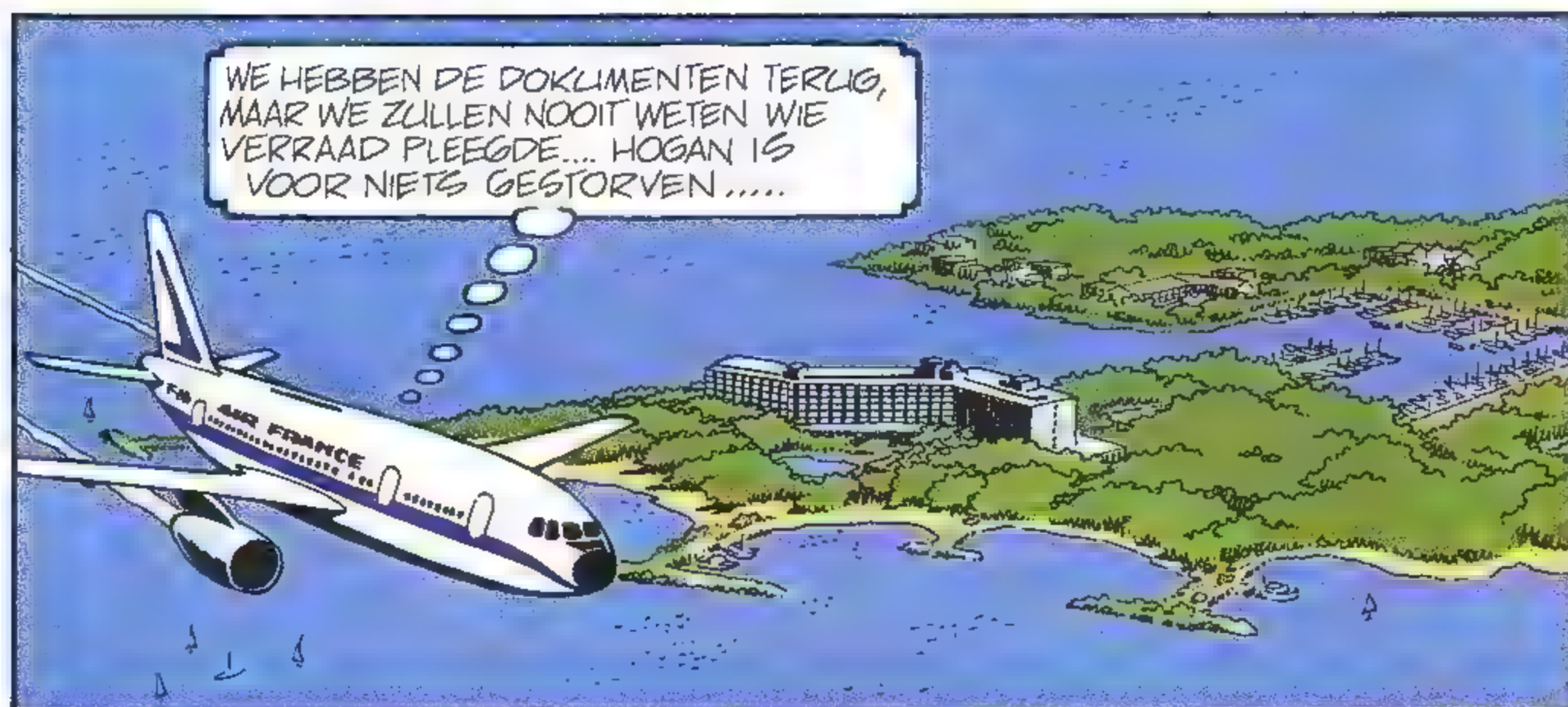
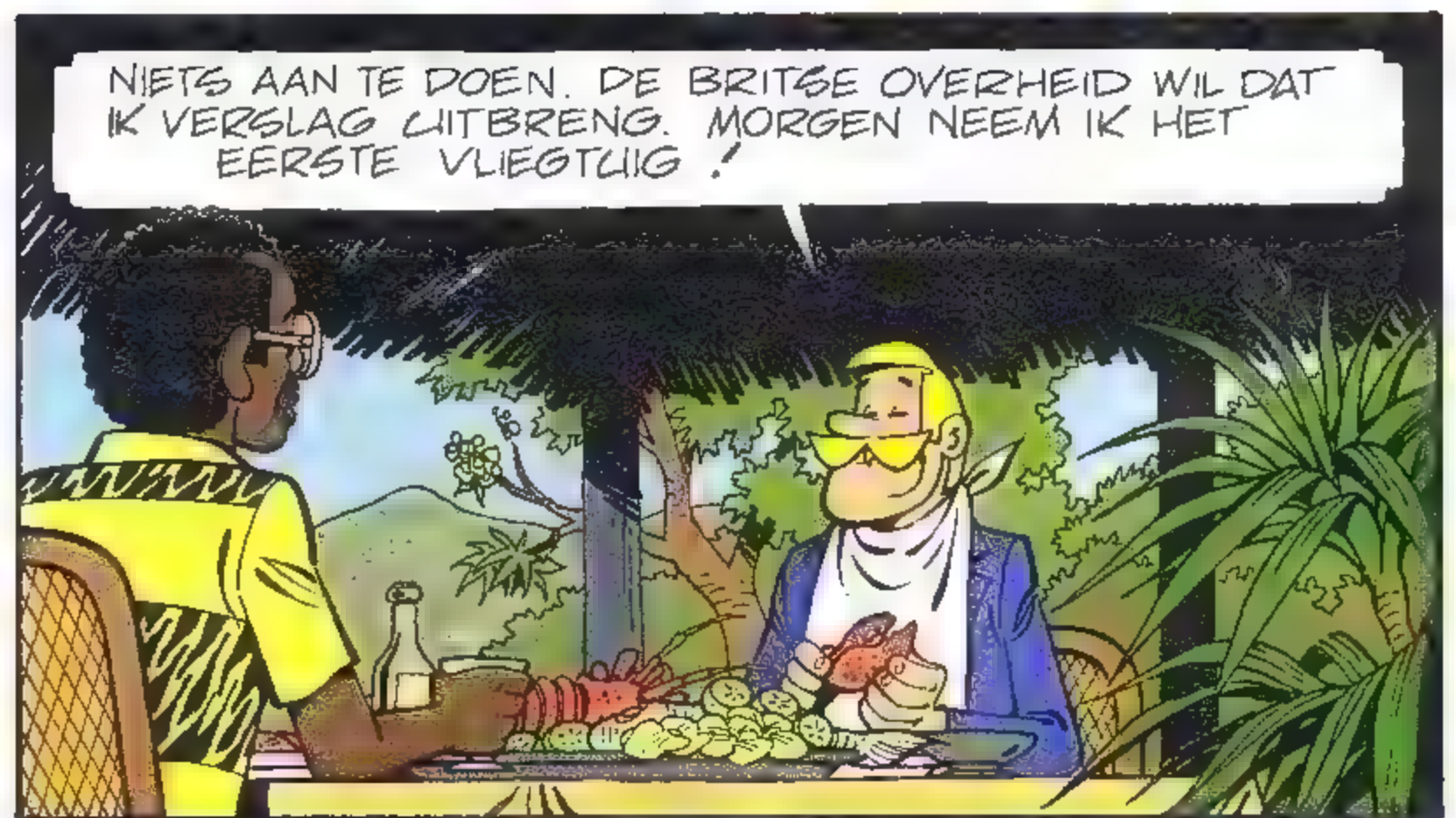
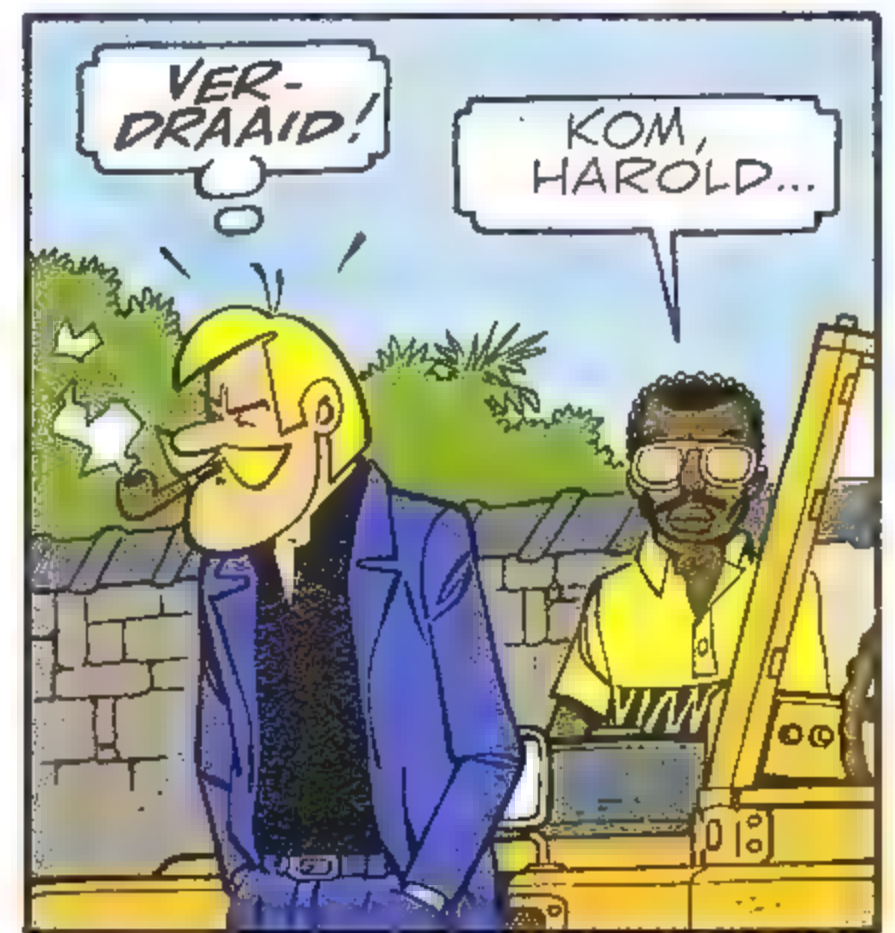

CLIFTON MATOUTOU-FALAISE

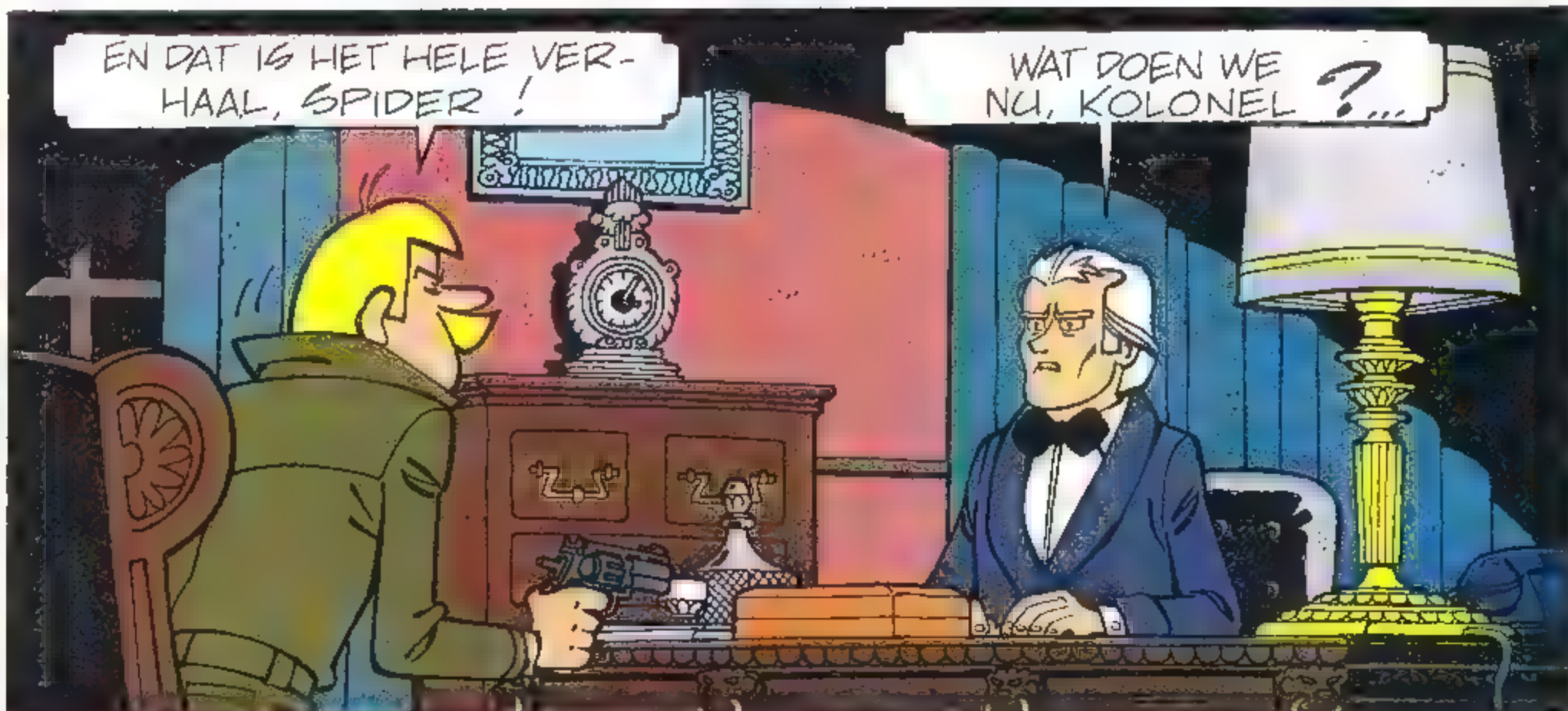

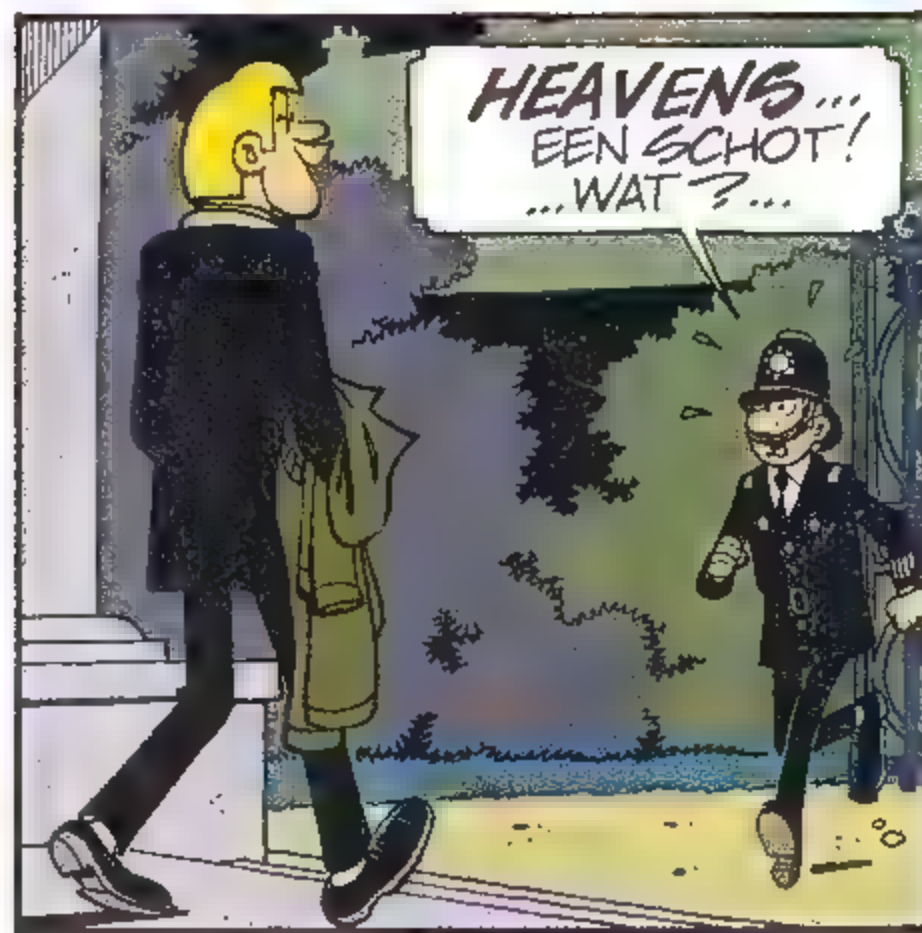
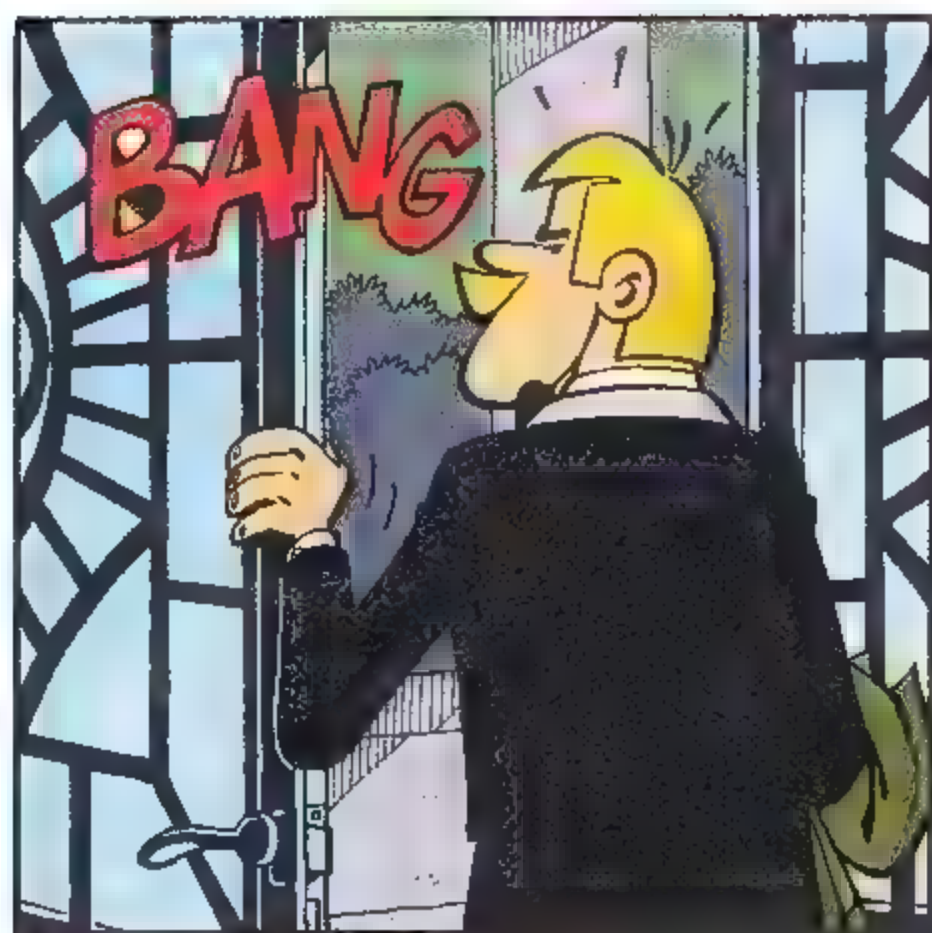
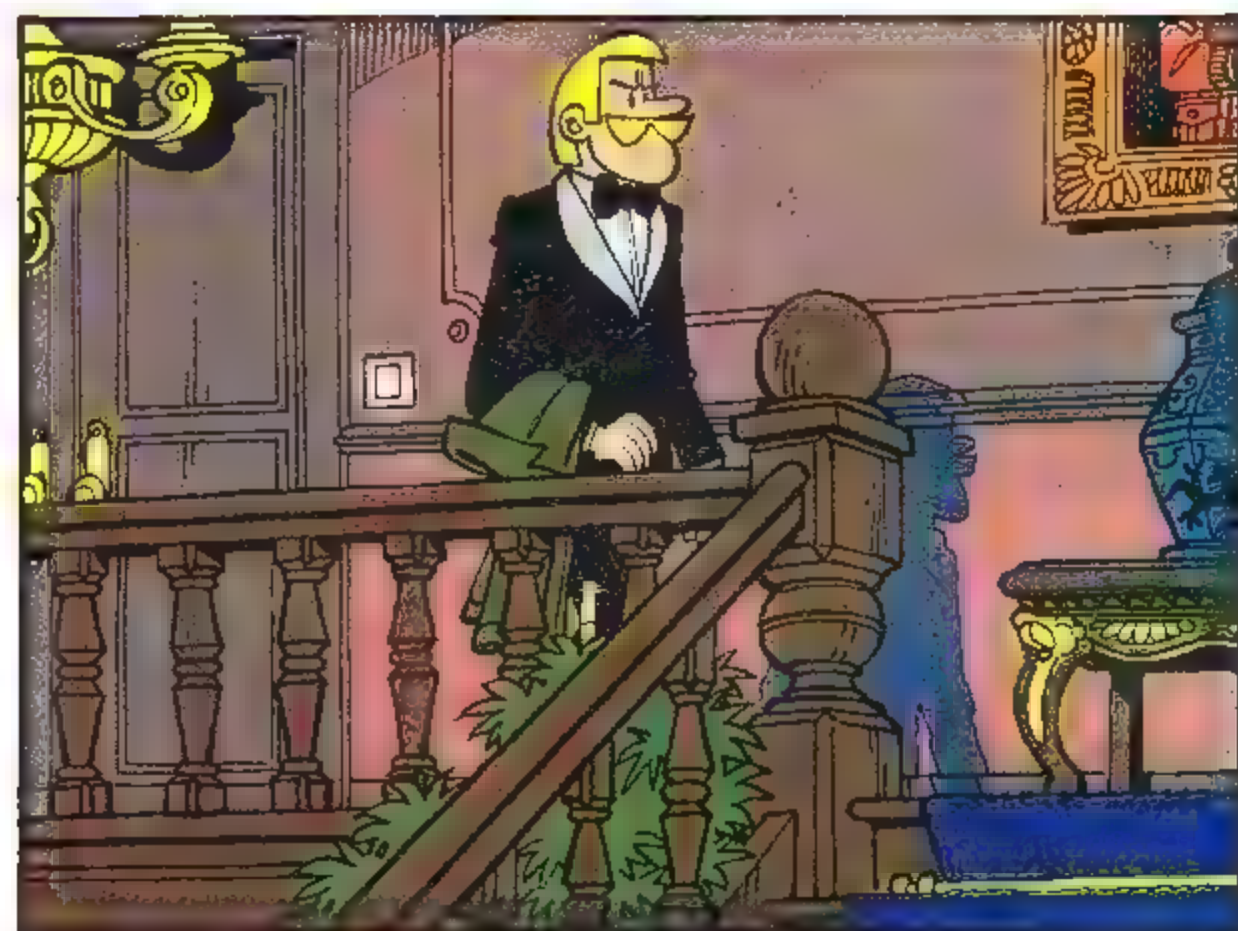

CLIFTON

PAS
VERSCHEENEN BIJ
DE LOMBARDI
UITGAVEN!
LAATSTE
VOORSTELLING

* SPIDER IS HET ENGELSE WOORD VOOR SPIN.

BEDU & de GROOT. - EINDE

ASTRO
POLITIE-KRUISER
AAN REUZENROLLER:
"ARRESTEER DIE
BOEVEN BIJ DE
KRATER!"

De nieuwe Astro Politie-kruiser is er. Met echte flit-
sende signaallichten, een arrestanten-capsule en
opklapbare vleugels. Kijk snel in je speel-
goedwinkel naar al die nieuwe
Ruimtevaartdozen "Astro Politie".

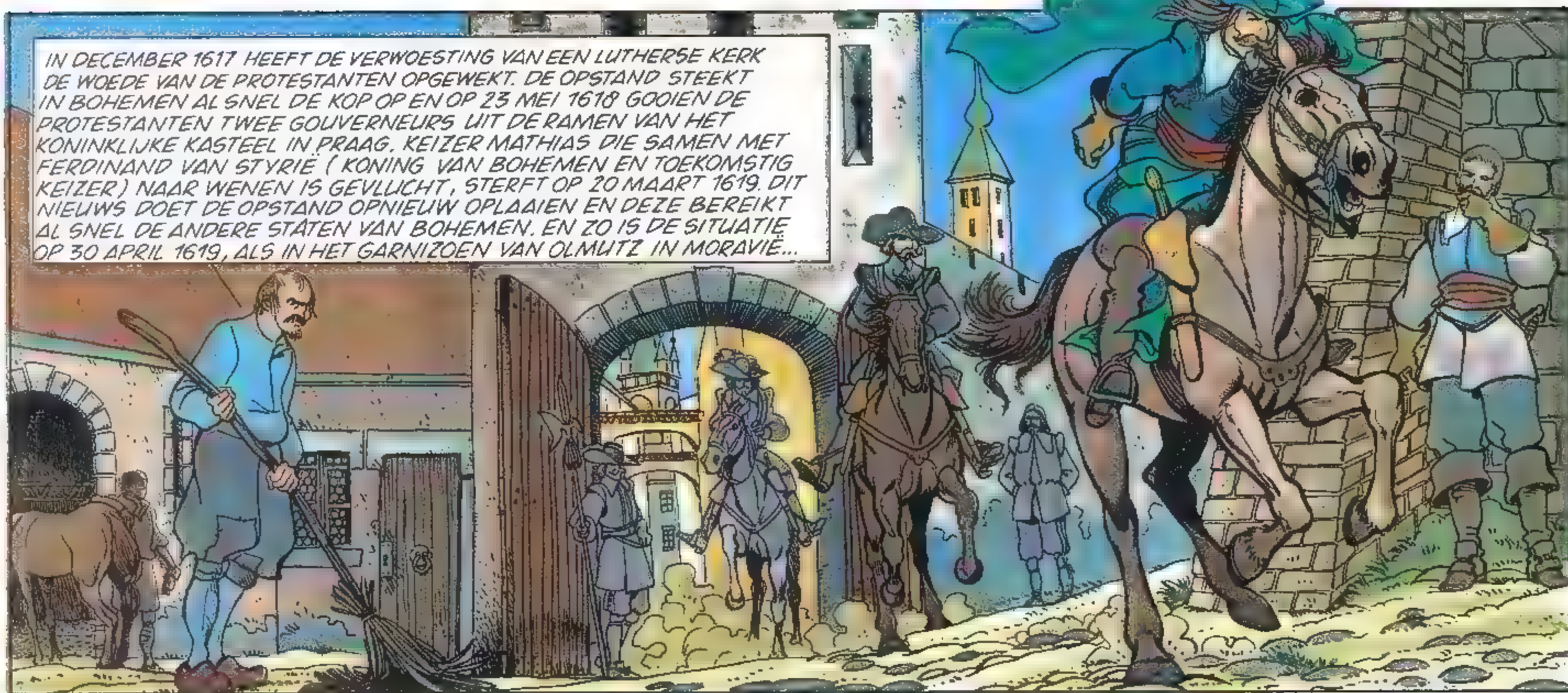
LEGOLAND®
Ruimtevaart

LEGO en LEGOLAND
samen met de
rechten in de

WALLENSTEIN DE SCHAT UIT MORAVIË

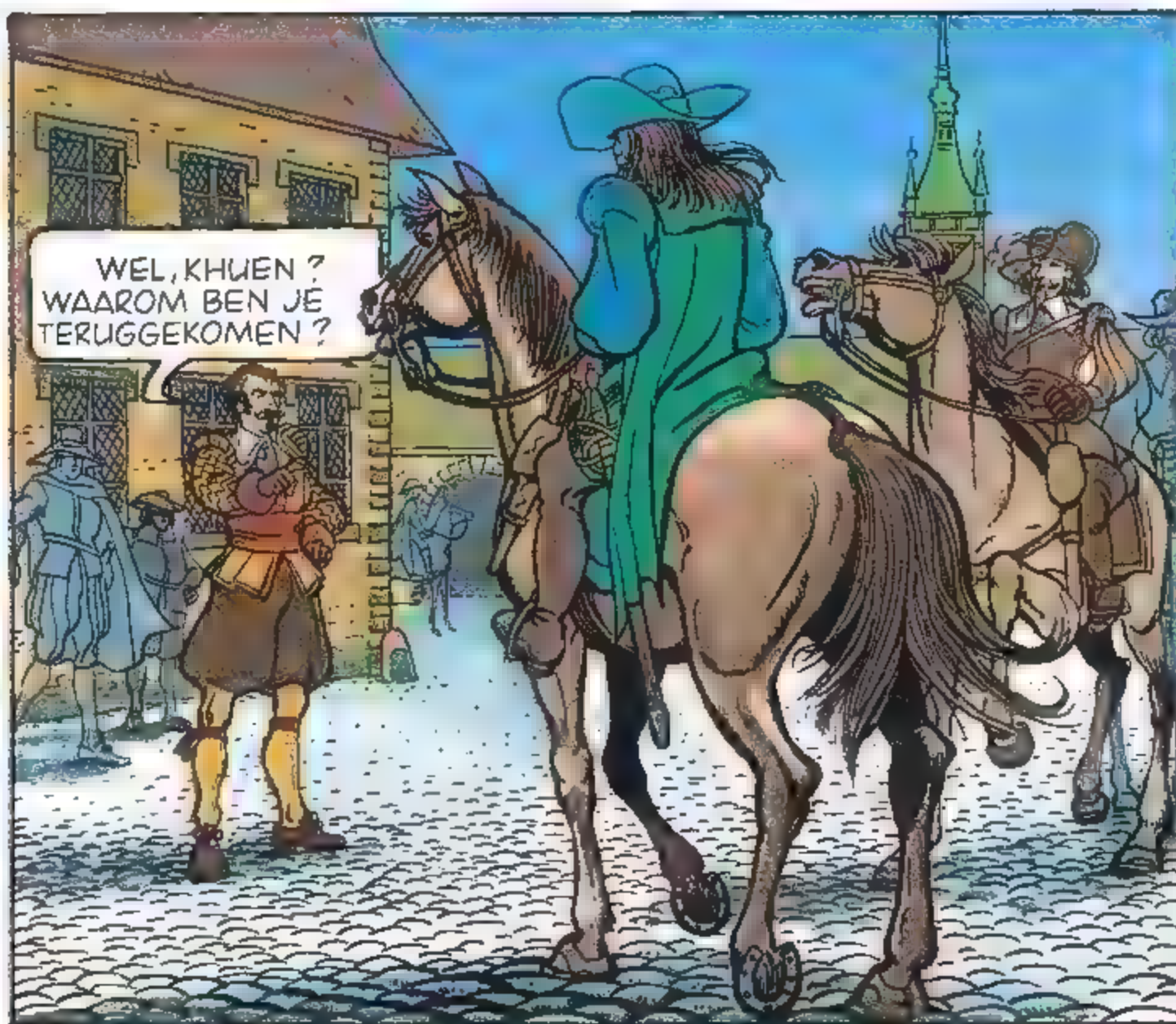
IN DECEMBER 1617 HEEFT DE VERWOESTING VAN EEN LUTHERSE KERK DE WOEDE VAN DE PROTESTANTEN OPGEWEKT. DE OPSTAND STEEKT IN BOHEMEN AL SNEL DE KOP OP EN OP 23 MEI 1618 GOOIEN DE PROTESTANTEN TWEE GOVERNEURS UIT DE RAMEN VAN HET KONINKLIJKE KASTEEL IN PRAAG. KEIZER MATHIAS DIE SAMEN MET FERDINAND VAN STYRIE (KONING VAN BOHEMEN EN TOEKOMSTIG KEIZER) NAAR WENEN IS GEVLUCHT, STERFT OP 20 MAART 1619. DIT NIEUWS DOET DE OPSTAND OPNIEUW OPLAAIEN EN DEZE BEREIKT AL SNEL DE ANDERE STATEN VAN BOHEMEN. EN ZO IS DE SITUATIE OP 30 APRIL 1619, ALS IN HET GARNIZOEN VAN OLMUTZ IN MORAVIË...

KHUIEN ??
HIER ??! WAT
IS ER GEBEURD
VOOR DE
DUIVEL?

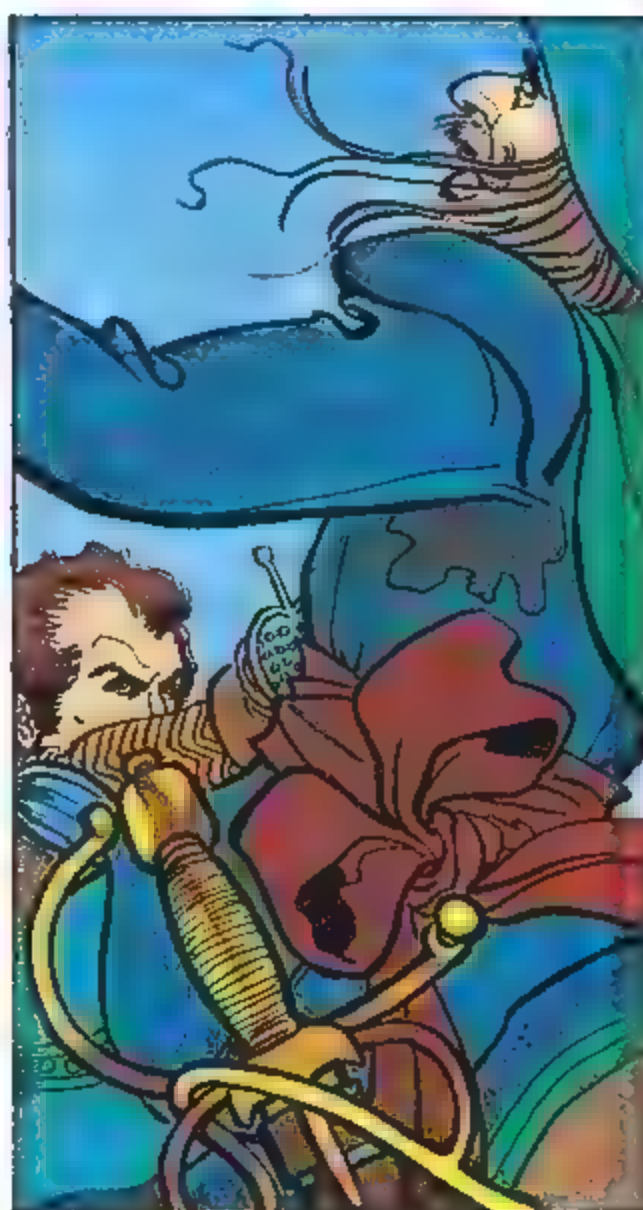
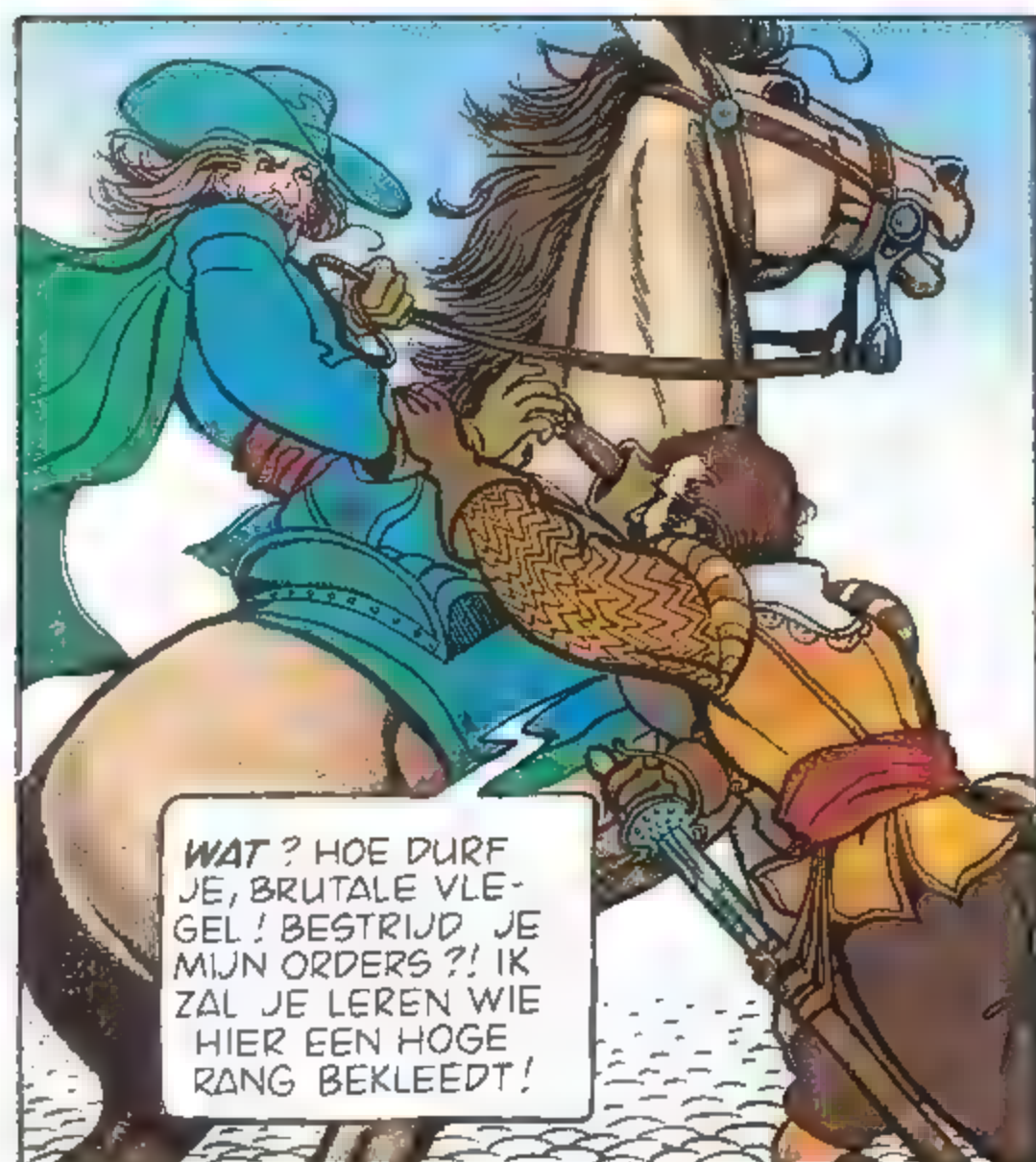
WEL, KHUIEN ?
WAAROM BEN JE
TERUGGEKOMEN ?

DE NEGEN REGIMENTEN
ZIJN ZOALS UW BEVEL
LUIDDE, OP WEG NAAR DE
UNGARISCH-SKALUTZ, KOM-
MANDANT WALLENSTEIN.
MAAR DE OFFICIEREN EN
IK ZELF WILLEN EERST DE
OFFICIELE OPDRACHT VAN
DE PARTIJ ZIEN, VOOR WE...

WAT ? HOE DURF
JE, BRUTALE VLE-
GEL ! BESTRIJD JE
MIJN ORDERS ??! IK
ZAL JE LEREN WIE
HIER EEN HOGE
RANG BEKLEEDT !

HEEFT IEMAND ANDERS NOG
BEZWAREN AAN TE TEKENEN ?
NEE ? VERDWIJN DAN EN ZORG
ER VOOR JE BIJ JE TROEPEN
AAN TE SLUITEN !

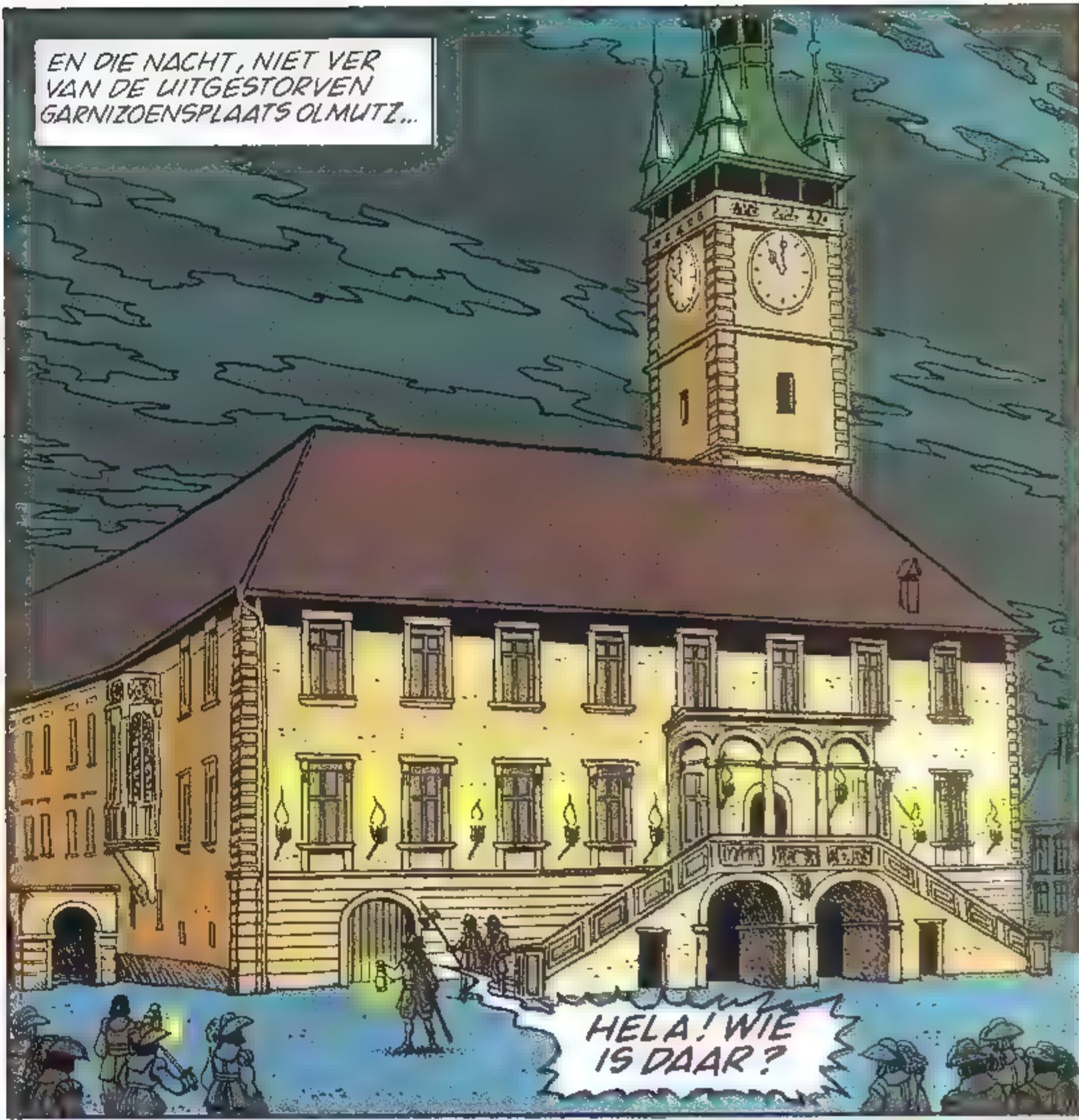

TOT...TOT UW
ORDERS,
COMMANDANT.

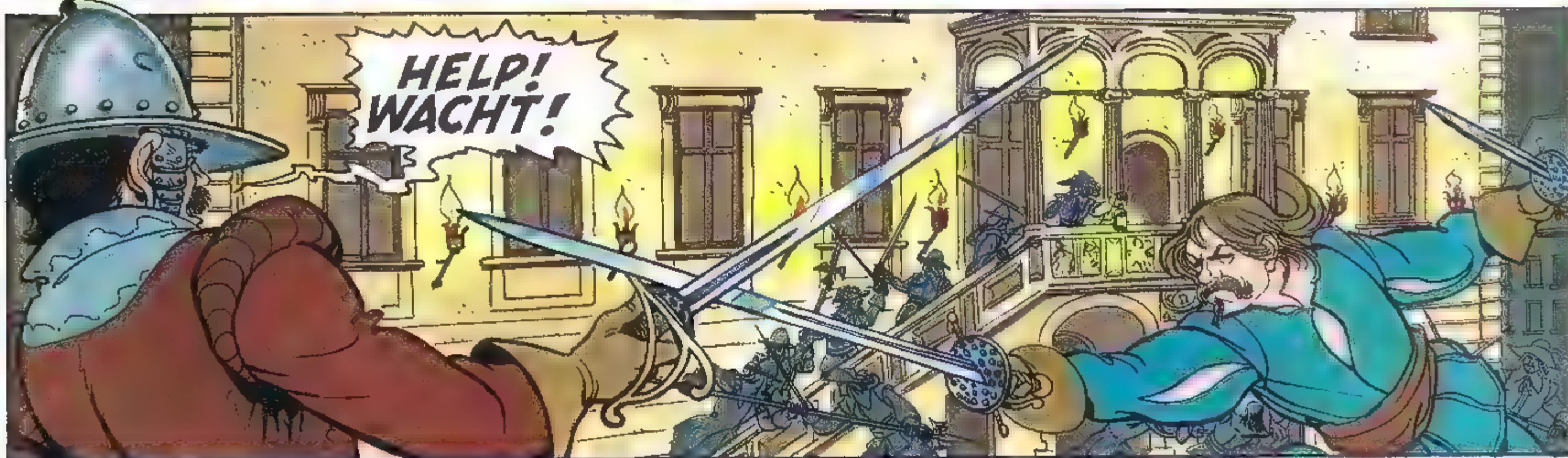

ZO! DAT VERANDERT ALLES!
OP MIJN OFFICIEREN KAN IK
NIET MEER VERTROUWEN. ZE
LIJKEN ME ZELFS STOM GE-
NOEG OM ZICH IN DE ARMEN
VAN THURN EN DE OPSTANDE-
LINGEN VAN BOHEMEN TE
WERPEN! IK HEB GEEN KEUS,
VANNACHT SLA IK TOE!

EN DIE NACHT, NIET VER
VAN DE LITGESTORVEN
GARNIZOENSPLAATS OLMUTZ...

HELA! WIE
IS DAAR?

HELP!
WACHT!

NOG ÉÉN
WOORD EN IK
SNIJ JE JE
TONG AF!

LAAT HEM! HIJ
KAN ONS NAAR
DE SCHATKIST-
BEWAARDER
BRENGEN.

W... WALLENSTEIN?
BENT U HET? W... WAT
GEBEURT ER?

UIT DE VEREN,
BIRITA! JE HEBT
WAT BETERS TE
DOEN DAN IN
JE NEST TE
LIGGEN
SNURKEN!

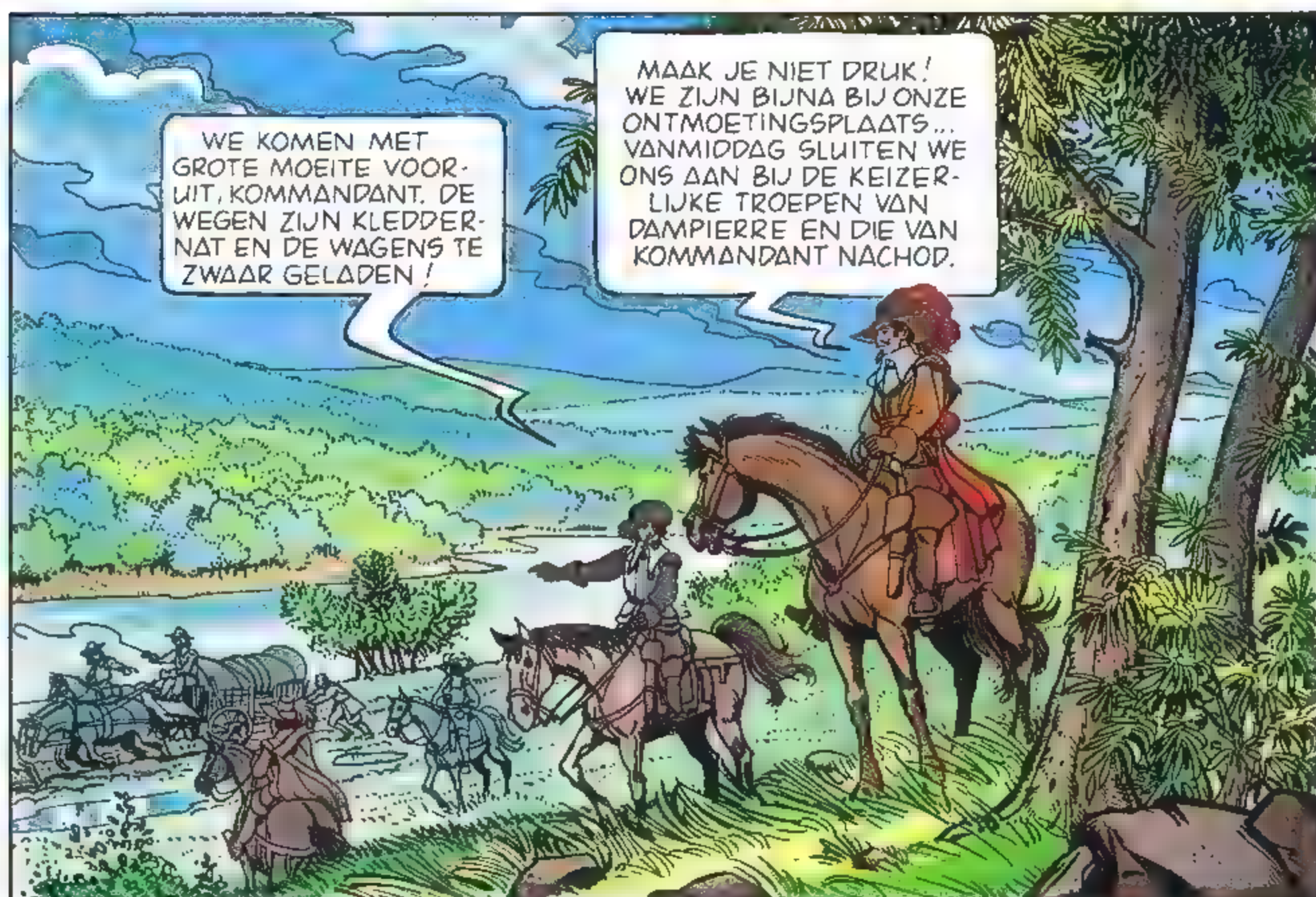
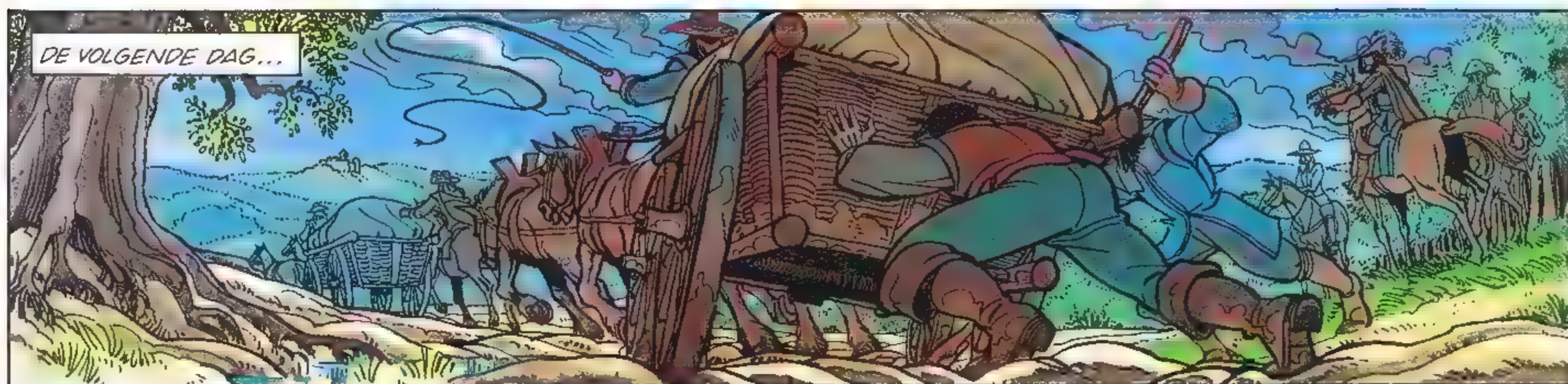
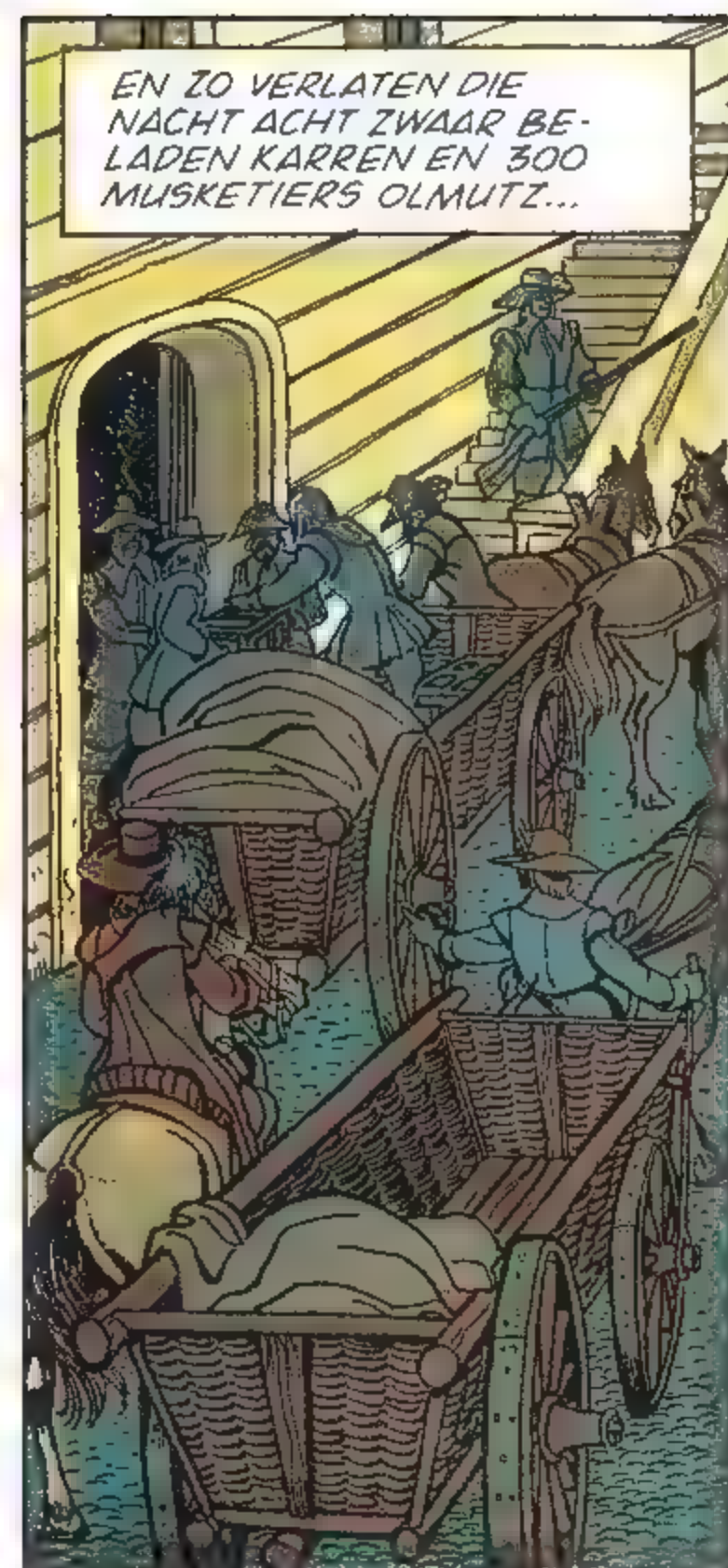
ZIE JE DAT?
WAT ZIET HIJ ER
FANTASTISCH
UIT! HA! HA!

DEZE SCHEL-
MENSTREEK
ZAL U DUUR
KOMEN TE STAAN,
DAT ZWEER IK
VOOR GOD!

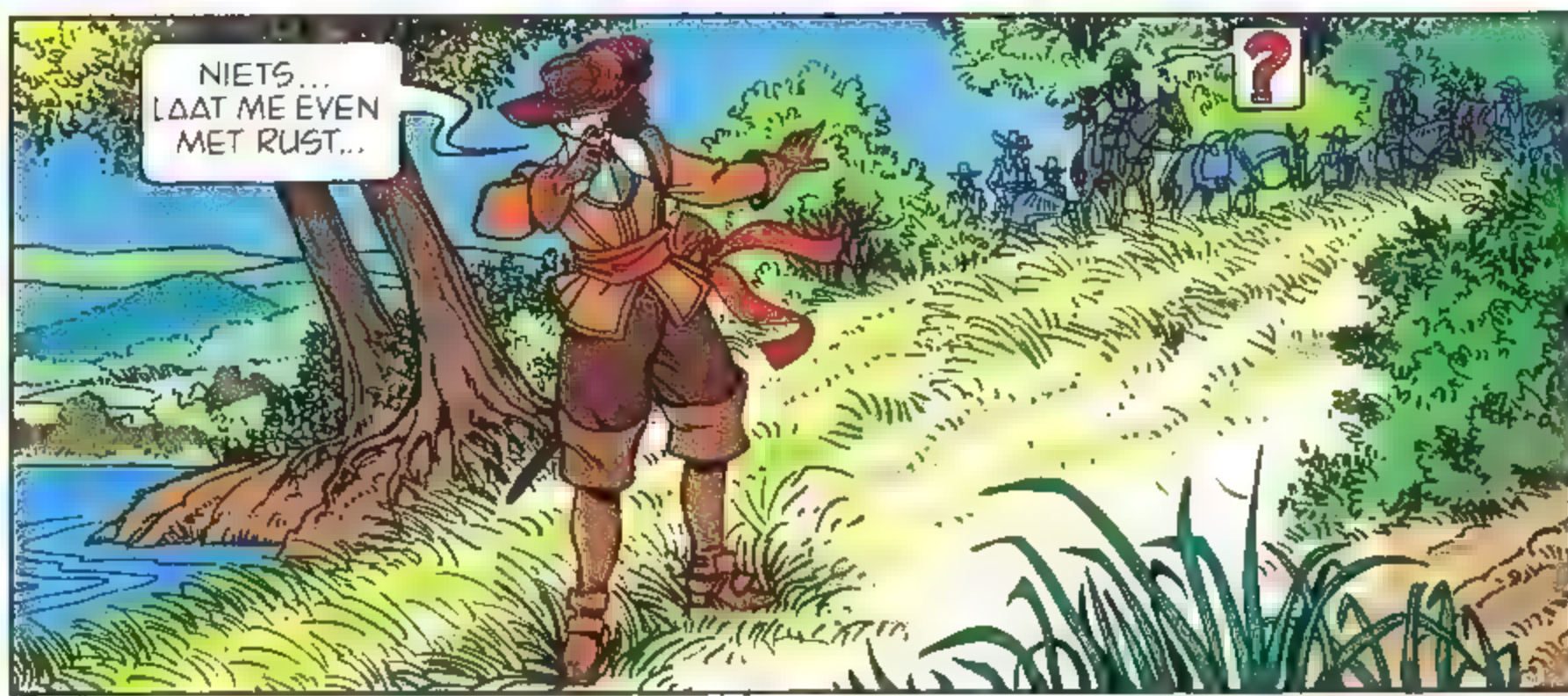
GENOEG, BIRITA!
PAK JE SLEUTELS EN
BRENG ONS NAAR DE
SCHATKISTEN!

WALLENSTEIN

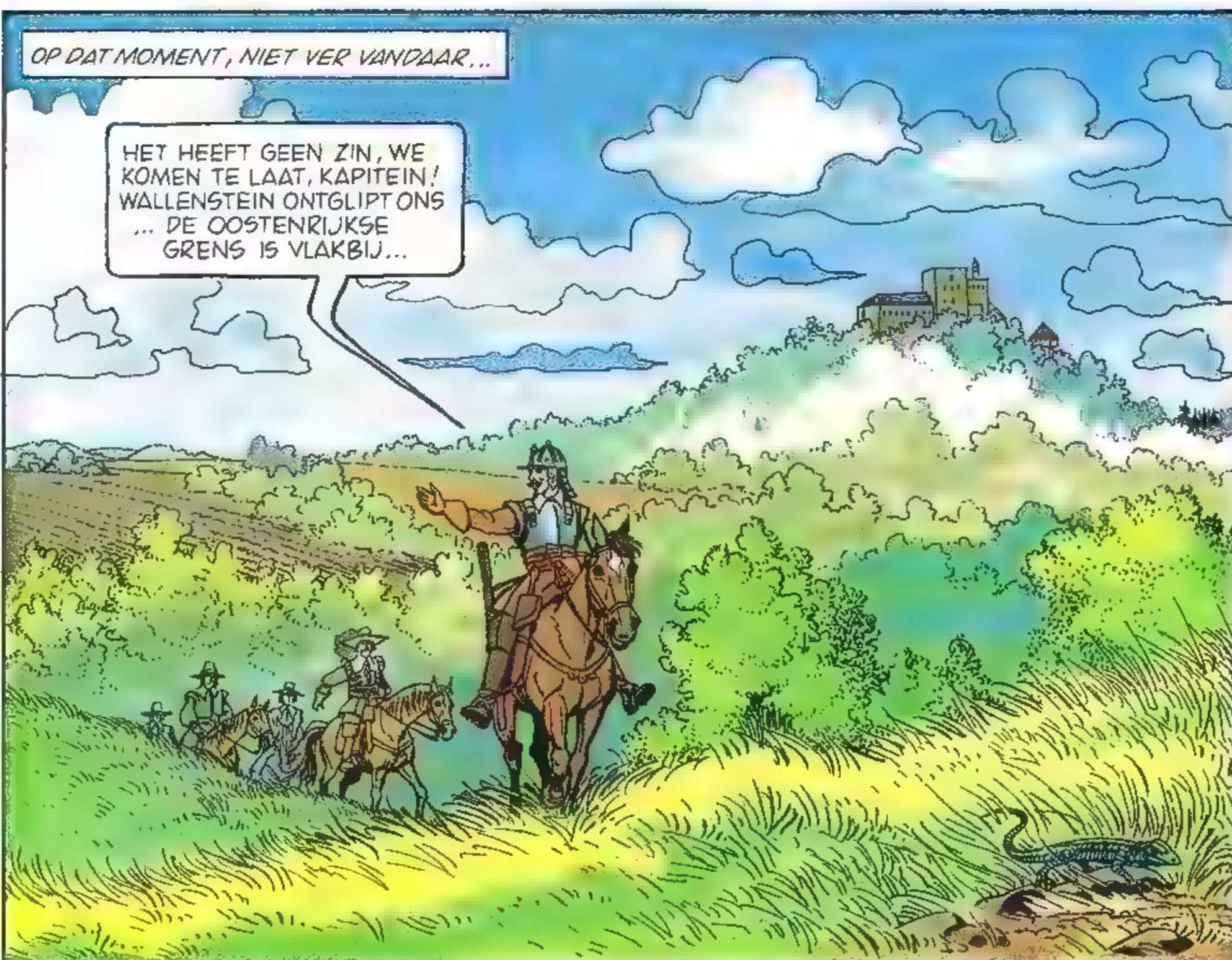

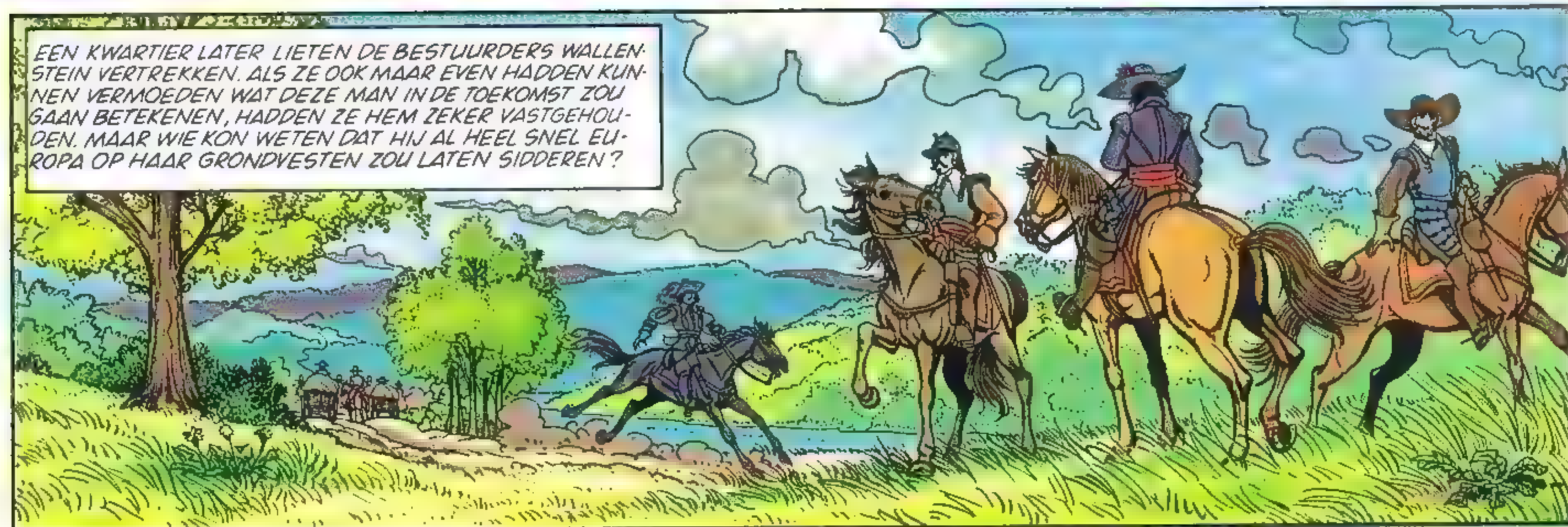
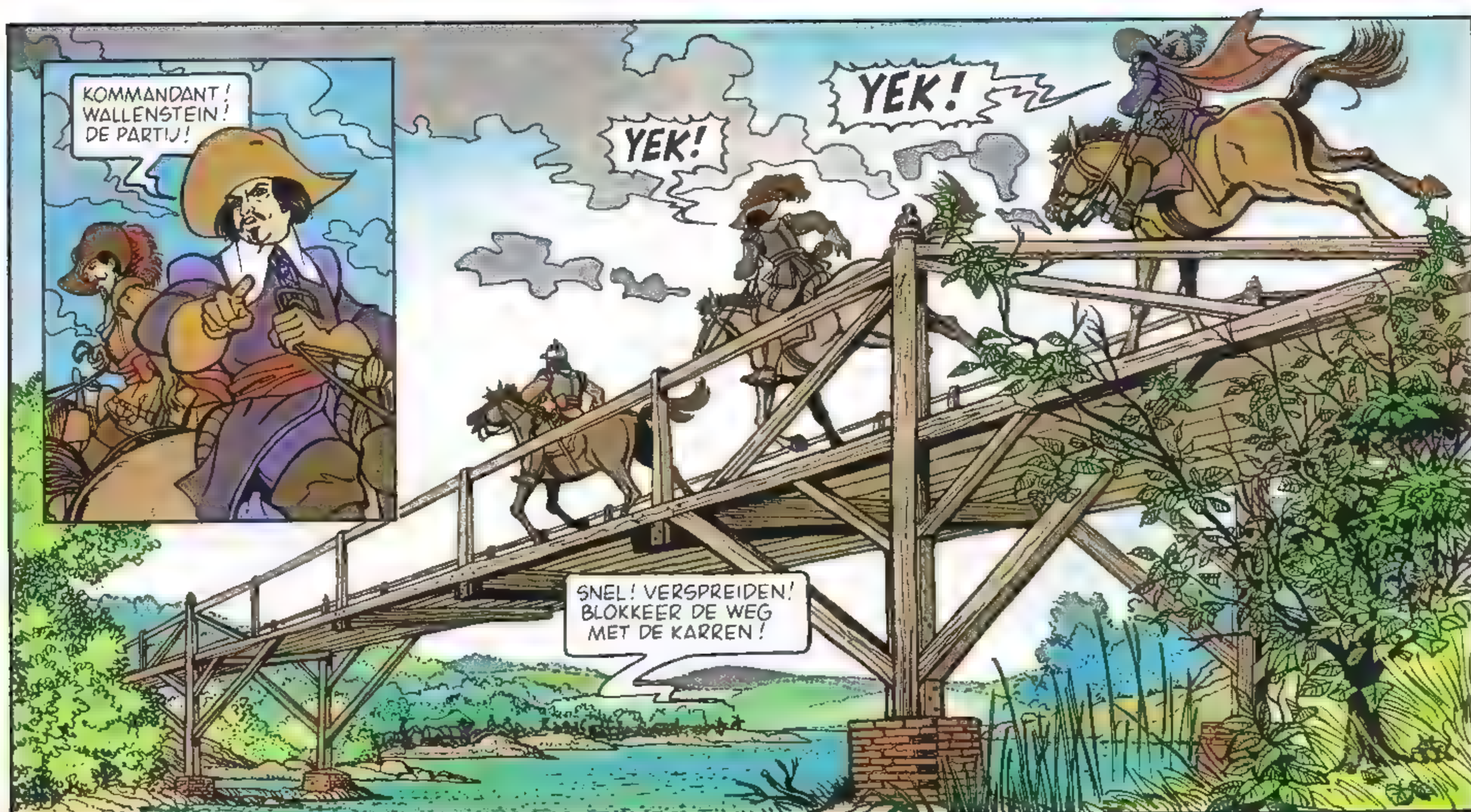

WALLENSTEIN

Jan Terlouw:

Medelijden, daar heeft een gehandicapte niets aan

Jan Terlouw is bekend als politicus en als kinderboekenschrijver. Hij begon beide loopbanen ongeveer in dezelfde tijd, halverwege de jaren zestig, maar hoewel hij zich in 1982 terugtrok uit de actieve politiek is hij met schrijven nog altijd actief. Zijn nieuwste boek *De kunstrijder* verscheen dit voorjaar. Op uitnodiging van zijn uitgever was hij enige tijd geleden in het Utrechtse literaire jeugdcafé waar hij vertelde over zijn werk en vragen van kinderen beantwoordde. Voor dat zijn optreden begon had hij even tijd om met Kuifje te praten.

Jan Terlouw: "Aangezien ik in Parijs woon doe ik niet zo vaak dit soort dingen. Dit is langer van te voren georganiseerd. Mijn uitgever heeft wel graag dat als er een nieuw boek uitkomt, ik beschikbaar ben voor dit soort activiteiten. Ik was een paar dagen in Nederland. Dat kan dan wel." Jan Terlouw woont in Parijs omdat hij er werkt bij een internationale politieke organisatie, die zich bezig houdt met transport. "Ik werk feitelijk voor 23 ministers van transportzaken. We proberen het internationale transport te verbeteren en daar is natuurlijk een ambtelijke organisatie voor nodig, waarvan ik met een wijs woord secretaris- generaal ben. Het is een volledige baan waarbij ik veel reis. Ik heb dus weinig tijd, maar zo eens in de drie jaar schrijf ik een boek."

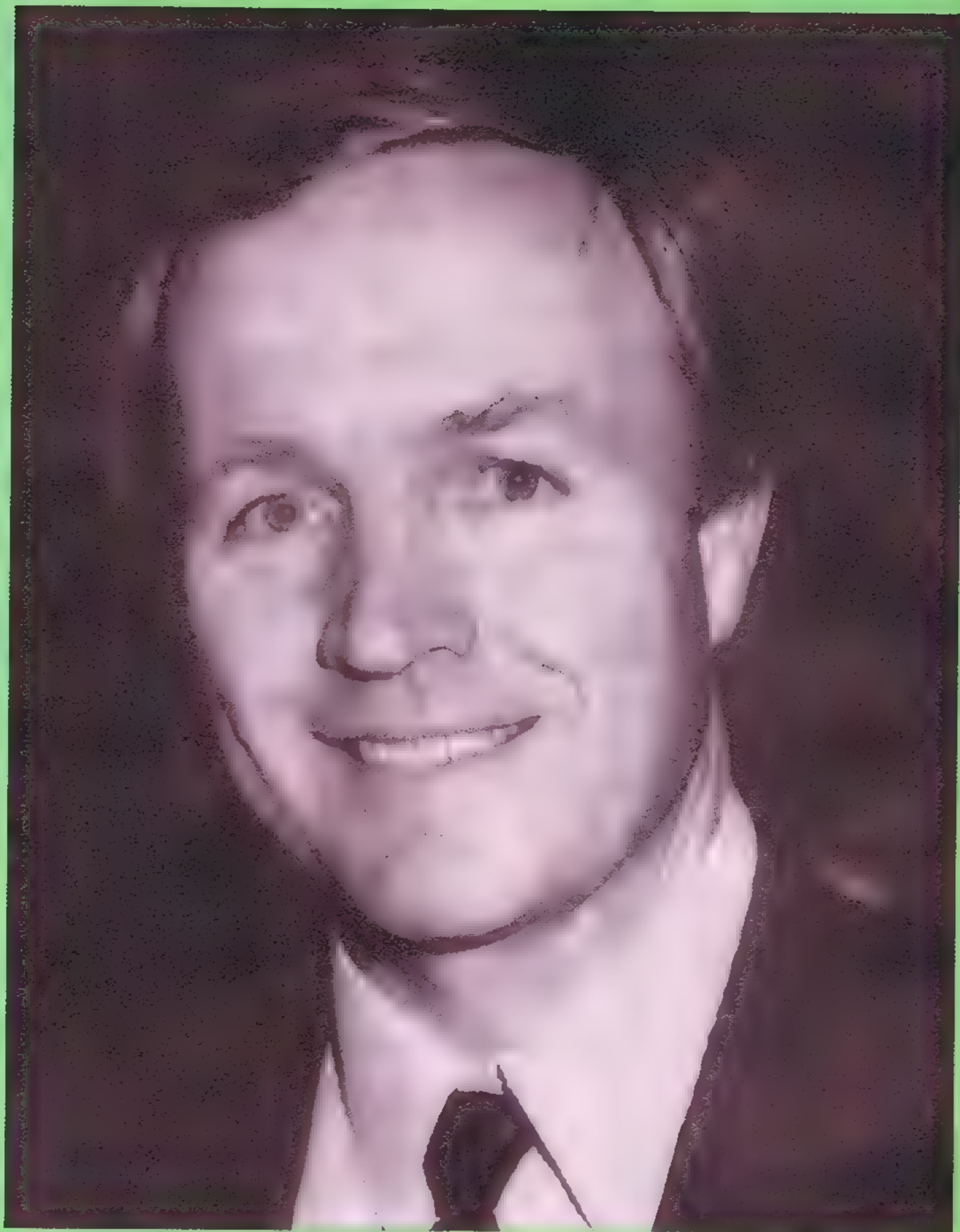
De boeken die Jan Terlouw schrijft zijn bijna altijd boeken voor de jeugd vanaf ongeveer 12 jaar, mensen op de drempel van de volwassenheid. Terlouws bekendste boek is *Oorlogswinter*, een mooi en spannend boek waarin Michiel, een jongen van 15 jaar, in de laatste winter van de Tweede Wereldoorlog betrokken raakt bij het verzet tegen de Duitse

overheerser. Andere bekende boeken van Jan Terlouw zijn *De koning van Kantoren*, *Oosterschelde*, *Windkracht tien* en *Briefgeheim*. Jan Terlouws nieuwste boek *De kunstrijder* gaat over een aantal gehandicapte kinderen. De jongens Patrick, die in een rolstoel zit, en zijn dove vriend Tom zien op een avond hoe een meisje een rechthoekig pak in de kelder van een museum legt, nadat ze eerst een ruitje heeft ingeslagen. De jongens hebben wel gehoord van kunst-diefstallen, maar dat

niemand niet iets steelt, maar juist naar een museum brengt vinden ze heel merkwaardig en ze gaan op onderzoek uit.

In veel van zijn boeken schrijft Jan Terlouw over grote onderwerpen zoals de oorlog, de watersnoodramp van 1953 en het milieu. Het onderwerp van *De kunstrijder* ligt dicht bij huis dan bijvoorbeeld de oorlog. Jan Terlouw: "Het is natuurlijk wel een maatschappelijk probleem in de zin dat we er allemaal mee te maken hebben: of je gehandicapt bent

of niet, je hebt er mee te maken. Wat je er aan bijdraagt dat die mensen een volwaardig leven hebben, dat ze kunnen meedoen in de maatschappij. Er zijn mensen die een handicap hebben die we niet direct herkennen. Die zijn vaak verlegen of chagrijnig. Het is niet helemaal hetzelfde, maar toch, we zitten allemaal wel met zekere handicaps, alleen deze zijn dan heel zichtbaar, maar met zo'n handicap moet je een volwaardig leven kunnen lijden. En vaak kan dat best. Natuur-

de Kunstrijder

Jan
Terlouw

Lemniscaat

lijk zijn er handicaps waar- bij dat heel moeilijk is maar iemand die doof is, blind of in een rolstoel zit kan in principe best een volwaardig leven lijden al kan die dan niet lopen. Op de laatste bladzijde zegt de hoofdper- soon: Je kijkt altijd naar dat ene wat ik niet kan, maar er zijn 999 andere dingen die ik wel kan."

Er zitten ook verschillende passages in het boek waarop je ziet hoe mensen reageren op een handicap.

Terlouw: "Dat is zo. Als je niet kunt lopen, is dat niet niks. Als je chagrijnig bent kun je zeggen leer dat dan af, maar je kunt tegen een gehandicapte niet zeggen: Leer dan lopen. Dat kan niet en dat is het verschil, maar Patrick wordt net zo goed

verliefd als iedereen. Ieder- een is natuurlijk onzeker als hij verliefd is, maar Patrick is dat nog meer. Hij denkt almaar: Ik kan niet lopen en dat vindt zij erg, terwijl zij dat eigenlijk al niet meer ziet en het vergeet. Want zo gaat dat. Vrienden van me die ge- handicapt zijn daar vergeet ik van dat ze in een rolstoel zitten als ik maar eenmaal over dat onderwerp met ze heen ben. Als ik met ze ge-

sproken heb, er over gepraat wordt en grappen gemaakt kunnen worden dan is het weg. Dan zie je zo iemand als een gewoon persoon, het wordt een van de eigen- schappen die hij heeft."

In *De kunstrijder* komen mensen voor met verschil- lende soorten handicaps: Patrick kan niet lopen, Tom is doof en in het boek komt ook een blind meisje voor. "Ja, het zijn drie veel voor- komende handicaps aange- zien ik wilde schrijven over kinderen met een handicap en laten zien dat er een hele- boel dingen zijn die zij kun- nen net als wij." De kinde- ren kennen elkaar via een club, de GENGK en dat be- tekent Gehandicapte en niet-gehandicapte kinde- ren. Gehandicapte en niet- gehandicapte kinderen le- ren in deze club met elkaar omgaan, ze doen spelletjes of maken uitstapjes met el- kaar. Ik vroeg aan Jan Ter- louw of deze clubs ook echt bestaan. "Nee, die bestaan niet in Nederland. Ik geloof dat de padvinderij wel eens kampen organiseert, maar het is in Engeland heel dui- delijk georganiseerd, daar heet het PHAB, physically handicapped en abled bodied children en daar vallen die clubs onder een lande- lijk hoofdbestuur. Twee jaar geleden ben ik naar een kamp geweest dat de PHAB had georganiseerd om te zien hoe dat gaat. En dat gaat ontzettend leuk. De niet-gehandicapte kinderen vinden het doodgewoon om even een rolstoel te duwen en als er een spelletje gedaan wordt gaat de rolstoel ge- woon om de honken mee, en dat is een heel gezonde sfeer. Het wordt van beide kanten helemaal niet meer als iets bijzonders gezien dat kinde- ren gehandicapt zijn.

Ik zou Nederland heel ge- schikt vinden voor een GENGK. Nederland is op zich een progressief land. Ik geloof dat gehandicapte kinderen er heel veel aan zouden hebben en de niet- gehandicapte kinderen ook. In zo'n club zegt een niet-ge- handicapte rustig tegen een gehandicapte: Klootzak. En dat is heel gezond."

Het viel ons op dat tegen- over het eeuwige medelijden

van niet-gehandicapten, zoals je vroeger ook heel veel in kinderboeken zag, door Jan Terlouw de soms bittere zelfspot werd gezet van de gehandicapten zelf. Jan Terlouw: "Ik geloof dat langzamerhand iedereen toch wel weet dat je met medelijden nergens komt. Ik weet weinig van wat er door anderen over geschreven is, maar wel wat ik wil overbrengen. De gehandicapten die ik ken, als je naar de wat leukere kijkt, die maken grappen over zichzelf. Ze hebben geen zelfmedelijden en al helemaal geen behoefte aan medelijden van anderen. Medelijden is ook helemaal verkeerd omdat je je helemaal concentreert op dat ene wat ze niet kunnen terwijl je je moet concentreren op de dingen die ze wel kunnen. Dat is ook de hele bedoeling van dit boek. Aan medelijden heeft een gehandicapte niets. Mensen zullen misschien wel zeggen: Nou, nou, die Patrick is wel een mannetjesputter, een flinke kerel. Ja, dat wilde ik laten zien! Waarom zou iemand in een rolstoel niet de problemen op kunnen lossen, de avonturen beleven die je in andere jeugdboeken heel gewoon vindt?"

De personages in *De kunstrijder* zijn door Jan Terlouw verzonnen, maar hij baseerde hun karakter wel op dat van mensen die hij kent. "Ik heb in Wales kinderen ontmoet en wat beter leren kennen en er is ook iemand die ik al jaren ken, een heel geestige man met veel zelfspot, daar heb ik wat aan ontleent. Als je wilt analyseren: dove mensen zijn vaak eenzaam, hebben neiging tot neerslachtigheid maar dat is niet altijd waar. Ik heb veel blinde kinderen ontmoet en het valt me op dat die vaak erg positief in het leven staan. Ik heb ooit een congres toegesproken van een 300 blinden en die mensen waren enorm enthousiast, zo positief dus naar dat model heb ik het meisje gemaakt."

Het broertje van Victoria, na een ongeluk geestelijk en lichamelijk gehandicapt geraakt, is heel gevoelig voor kunst...

"Althans, dat denkt zijn va-

der. Dat zul je nooit echt weten, of hij mooi had leren schilderen. Als ze doorgaan met wat op gang is gezet in het boek en hij met een leeskaart en andere middelen leert communiceren dan kun je er wel achterkomen, maar het zelf doen is voor hem niet weggelegd. Stephen Hawking, een natuurkundige, zit in een rolstoel, hij kan niet spreken, alleen een paar vingers bewegen waarmee hij een woordsynthesizer bedient en hij is een van de briljantste geleerden van onze dagen. Een briljante man, niveau Einstein. Hij heeft alleen maar zijn hoofd en zijn vingers. Hij is lichamelijk gehandicapt, maar geestelijk een genie." *De kunstrijder* is een wat dubbelzinnige titel voor dit boek. Bij kunstrijden denken wij bijvoorbeeld aan het kunstrijden op de schaats en dat is iets wat Patrick nooit zal kunnen doen, maar Patrick kan heel handig omgaan met zijn rolstoel en hij vervoert er kunstwerken mee. Op die twee dingen heeft de titel be-

trekking. "De kunst is minder belangrijk. Het thema is: Hoe gaan wij om met onze handicap en met mensen in onze omgeving die een handicap hebben. De kunstroof is het vehikel om het verhaal te laten lezen. Anders wordt het een verslag en dat leest niet makkelijk."

U heeft dus eerst een thema, waarna u een verhaal verzint?

"Precies, eerst bedenk ik een thema en de mensen waaromheen ik een verhaal wil schrijven, en dan begin ik te schrijven."

Was het moeilijk om de gesprekken tussen Patrick en Tom op te schrijven?

"Niet echt. Ik heb dan geschreven *gebaarde hij of liet hij weten*. Dat soort dingen, maar nooit *zei hij*, want hij zei niets."

Vriendschap speelt een grote rol in al Jan Terlouw's boeken, maar in *De kunstrijder* komt dit vrij sterk naar voren. Jan Terlouw: "Ja, dat vind ik zeer belangrijk. Ik denk ook dat die twee jongens daar veel aan hebben.

Ze zitten toch met een handicap en dat Patrick in de jaren dat hun vriendschap duurt gebarentaal heeft leren spreken is toch heerlijk voor Tom. Hij heeft iemand die voor hem kan spreken, die hem begrijpt.

Tom klimt wel even in de boom of over een schutting. Het is een heel licht jongetje. En op bepaalde momenten vindt Patrick het toch wel heel erg dat hij niet kan lopen en dan is het veel beter te verdragen omdat zijn vriend Tom het wel kan, waarvoor hij anderzijds de mond is."

Net als iedereen wordt Patrick volwassen, hij vertelt niet alles wat hem bezighoudt meer aan zijn moeder. "Ja, in al mijn boeken is

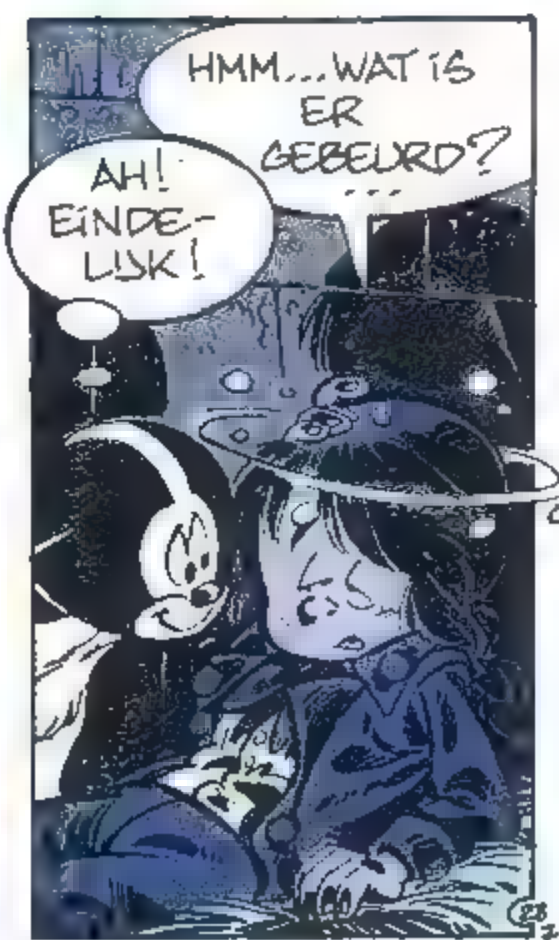
dat zo. Eigenlijk is dat het thema door al mijn boeken heen. Een mededeling aan de jeugd: Sta voor je eigen verantwoordelijkheid. Laat je niet koeieneren. Je bent bezig volwassen te worden en je bent volwassen op het moment dat je je eigen beslissingen durft te nemen. Zolang je je nog een beetje laat koeieneren ben je niet volwassen. Ouders, als het goed is, koeieneren niet, maar helpen ze, leiden ze. Ik ben een door en door democraat. Ik hou absoluut niet van koeieneren."

Met deze woorden moesten wij ons gesprek beëindigen. Een zaal vol jonge mensen, bezig om volwassen te worden, wachtte op jeugdboekenschrijver Jan Terlouw.

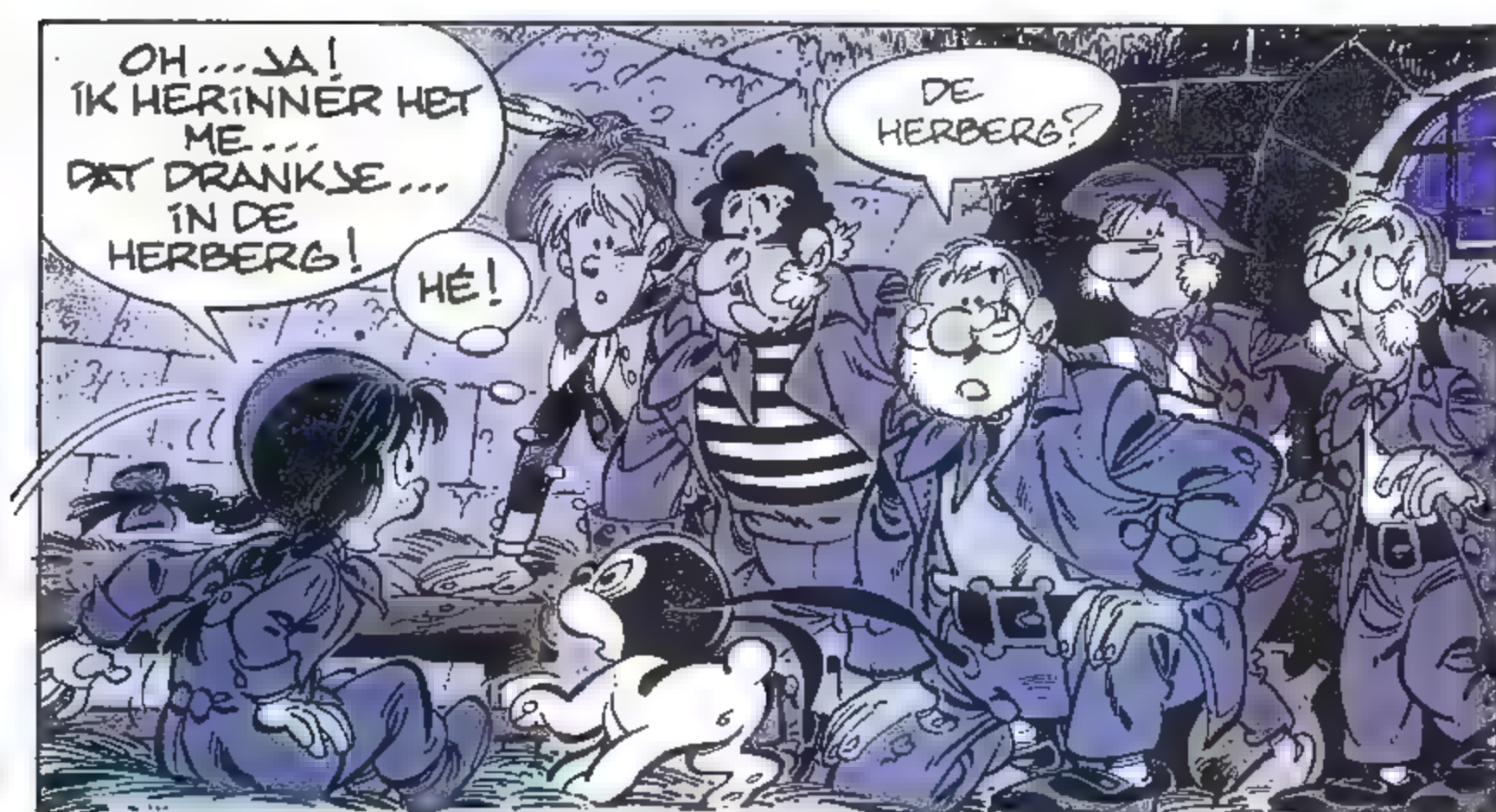
MARINE

SAMENVATTING: De Gezworene neemt Marine mee naar een herberg. De eigenaar van deze herberg is niemand minder dan de provoost van de haven van St. Balo! Zij hopen allebei dat deze hen niet herkend heeft. Ondertussen is de gouverneur in gesprek met zijn raadgever...

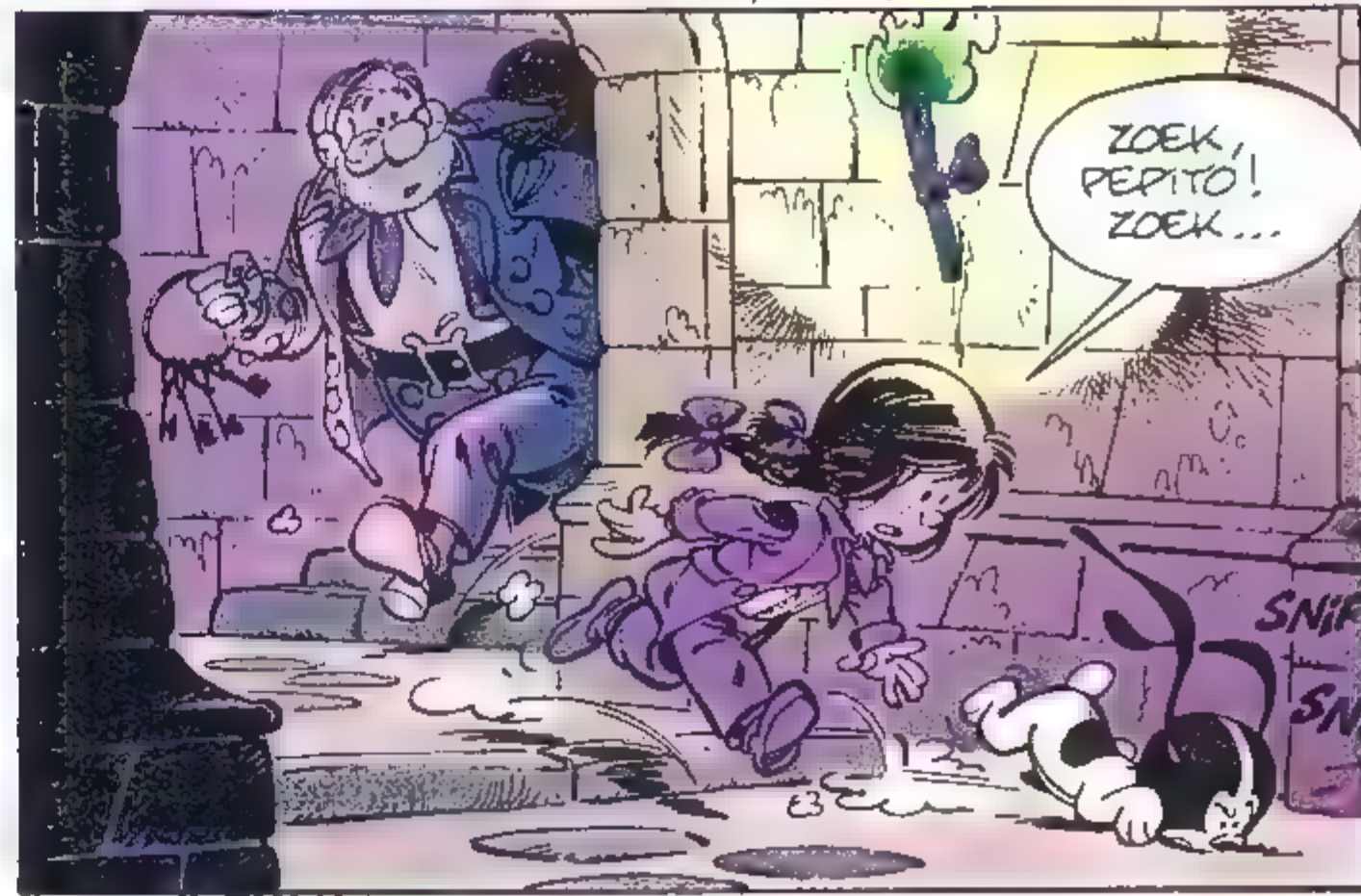
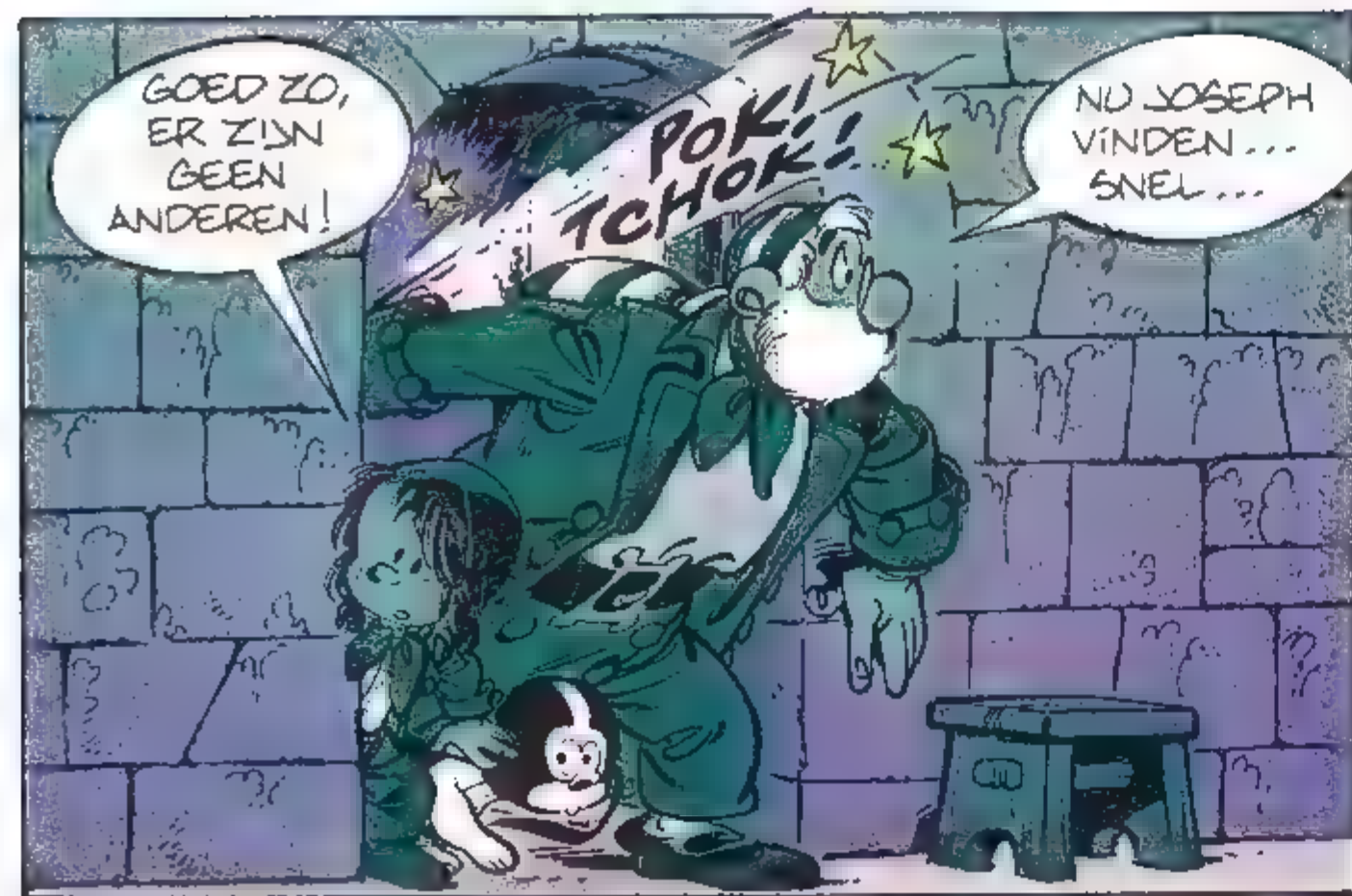
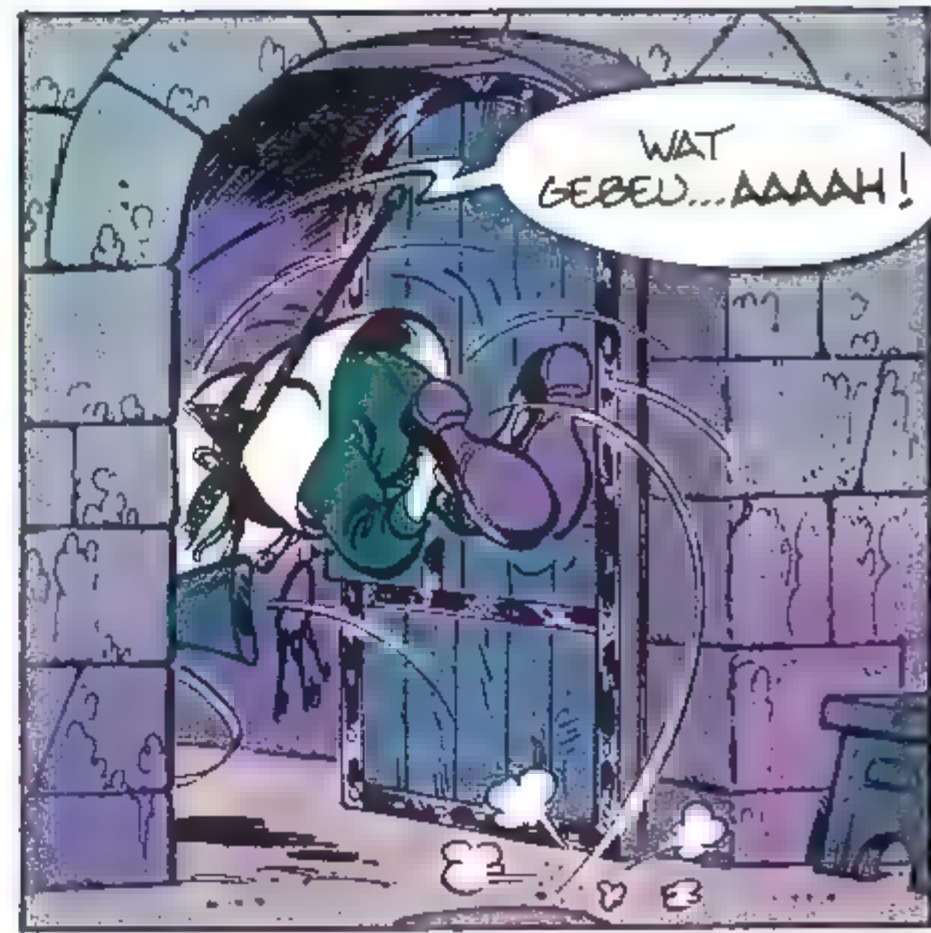
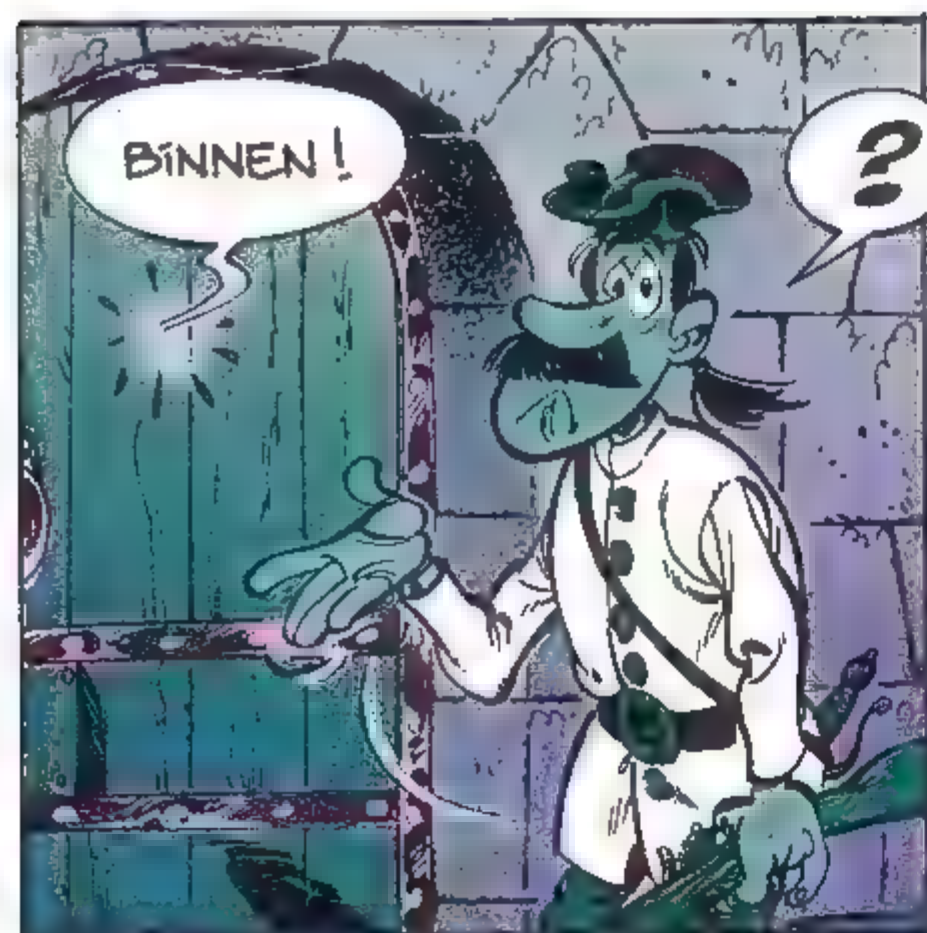
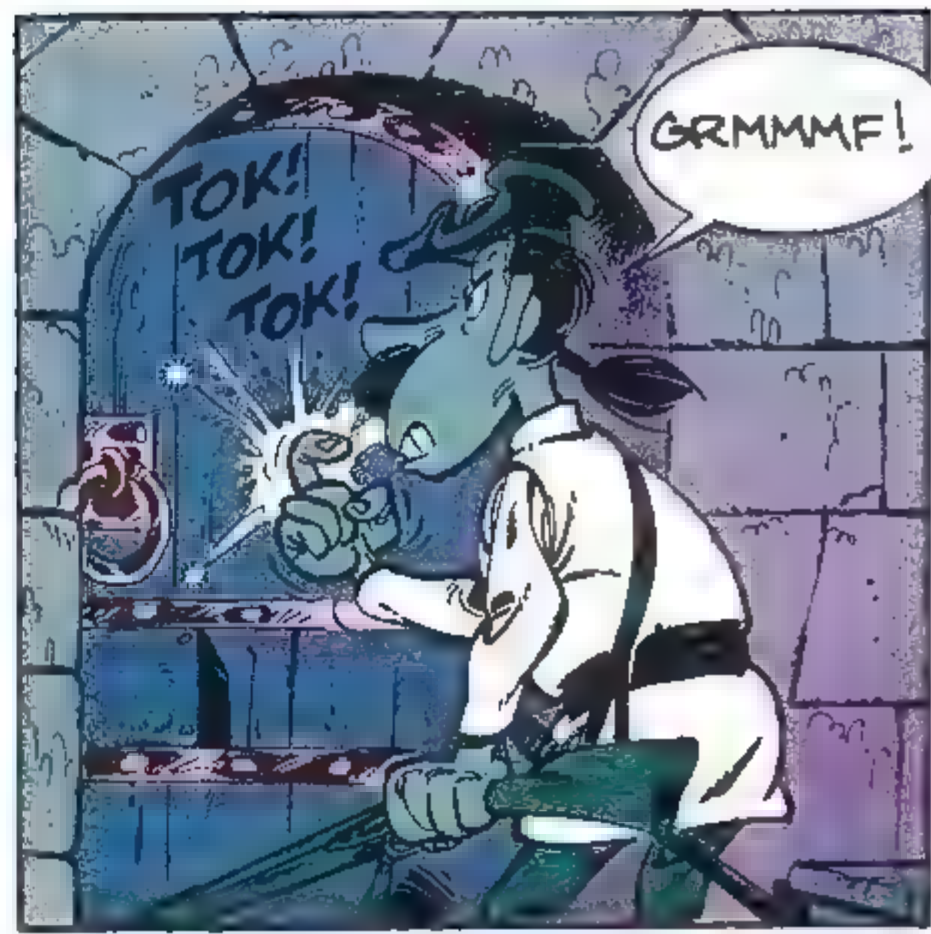

MARINE VALSTRIK OP CORSICA

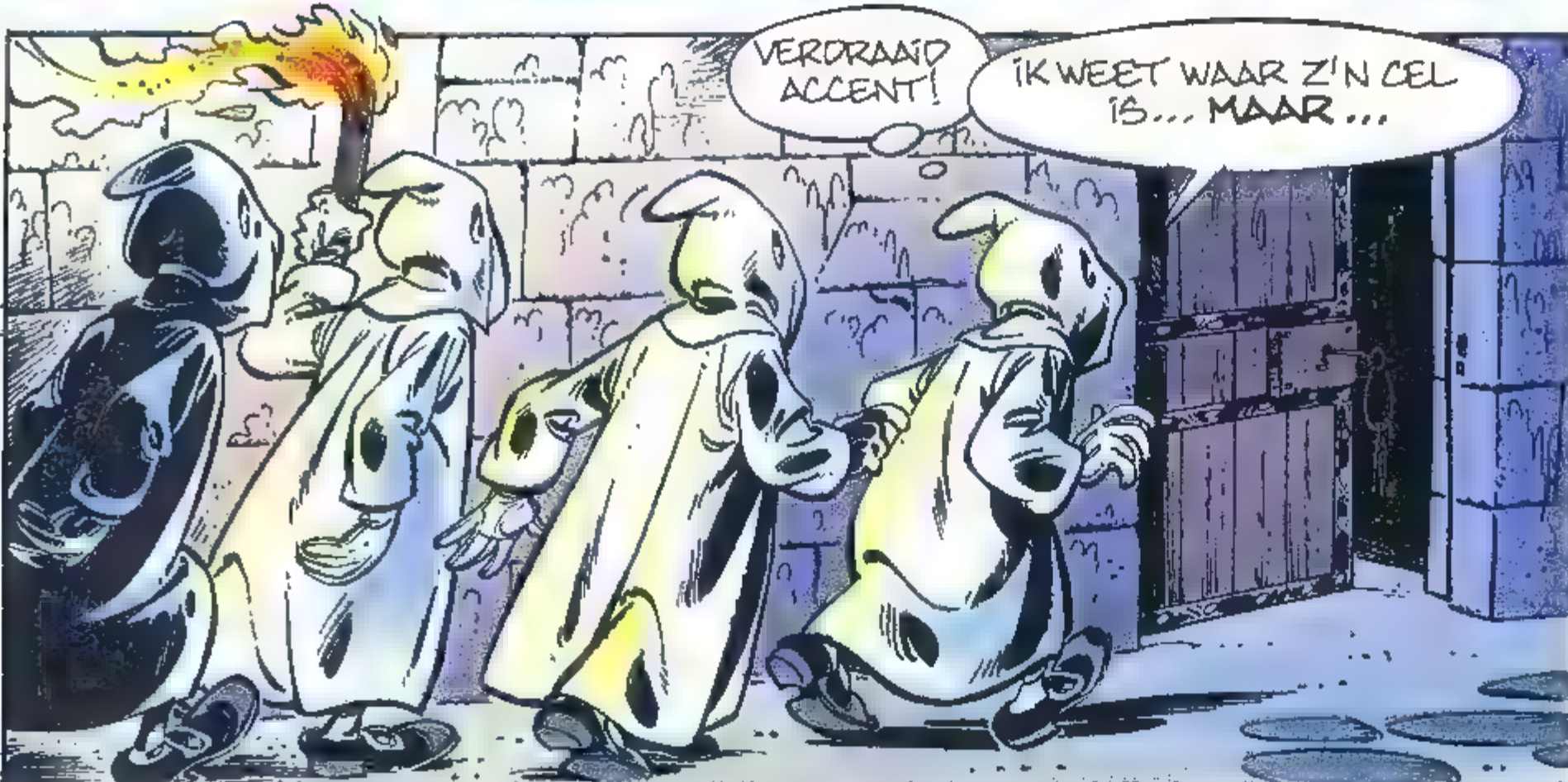
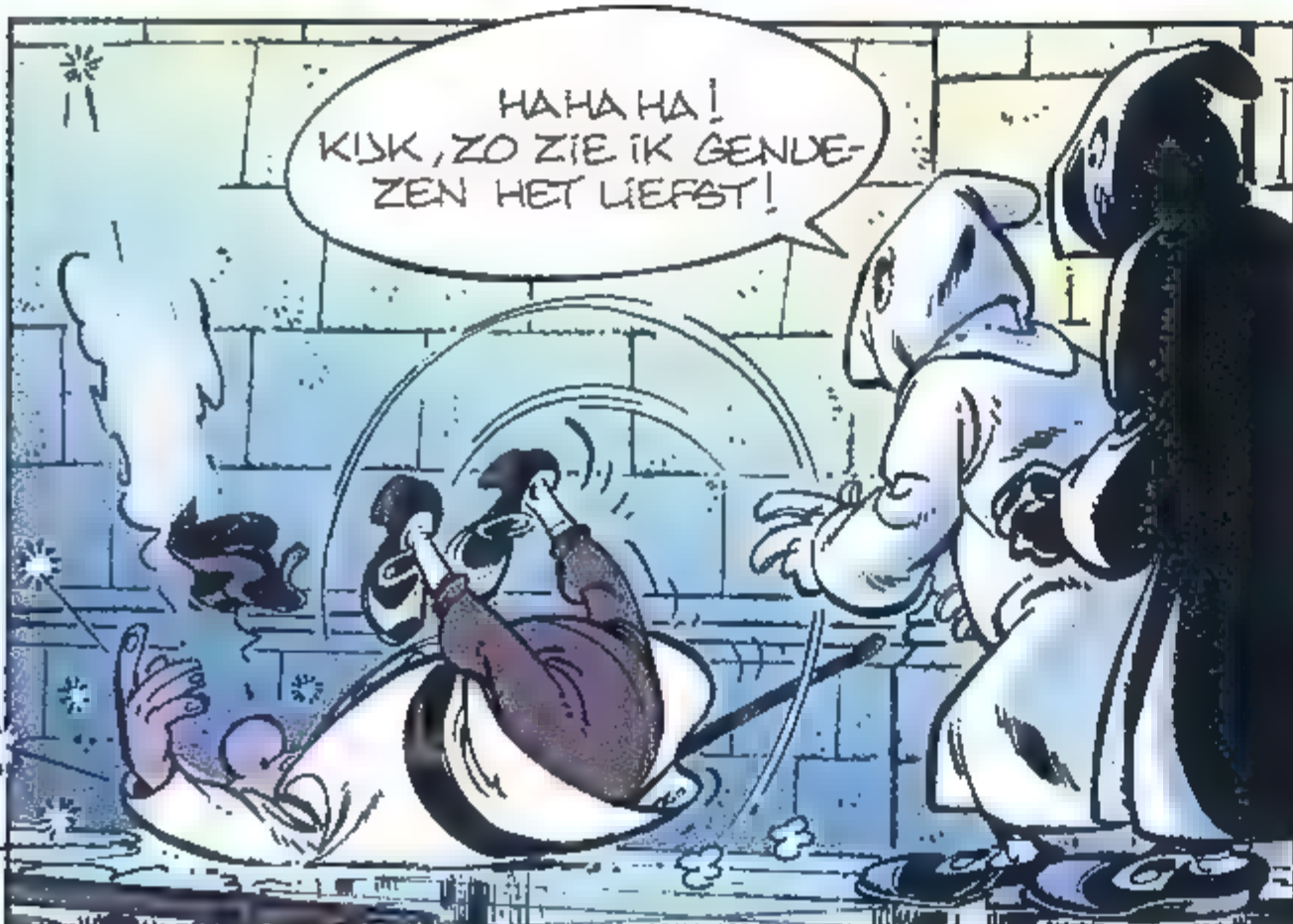
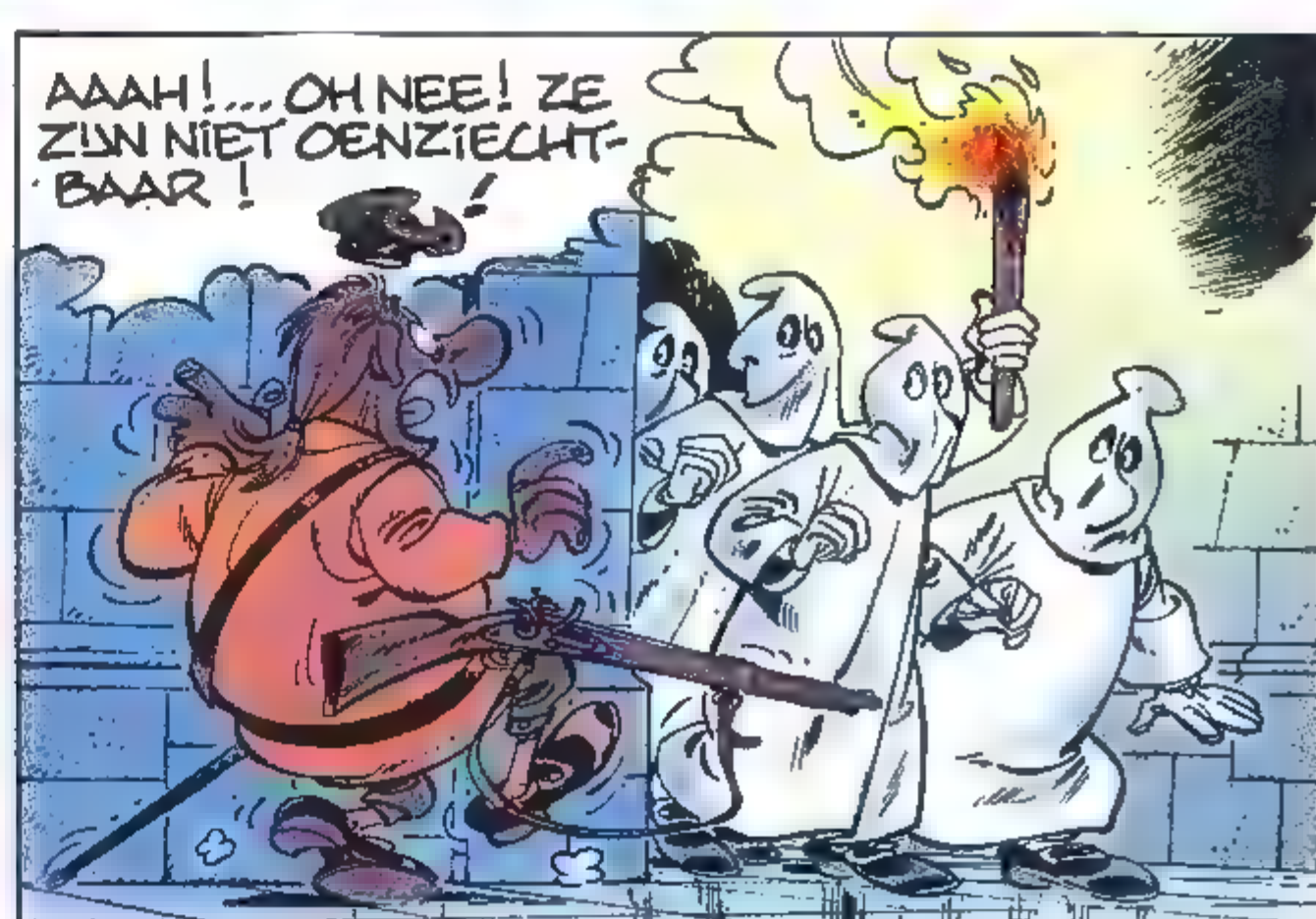

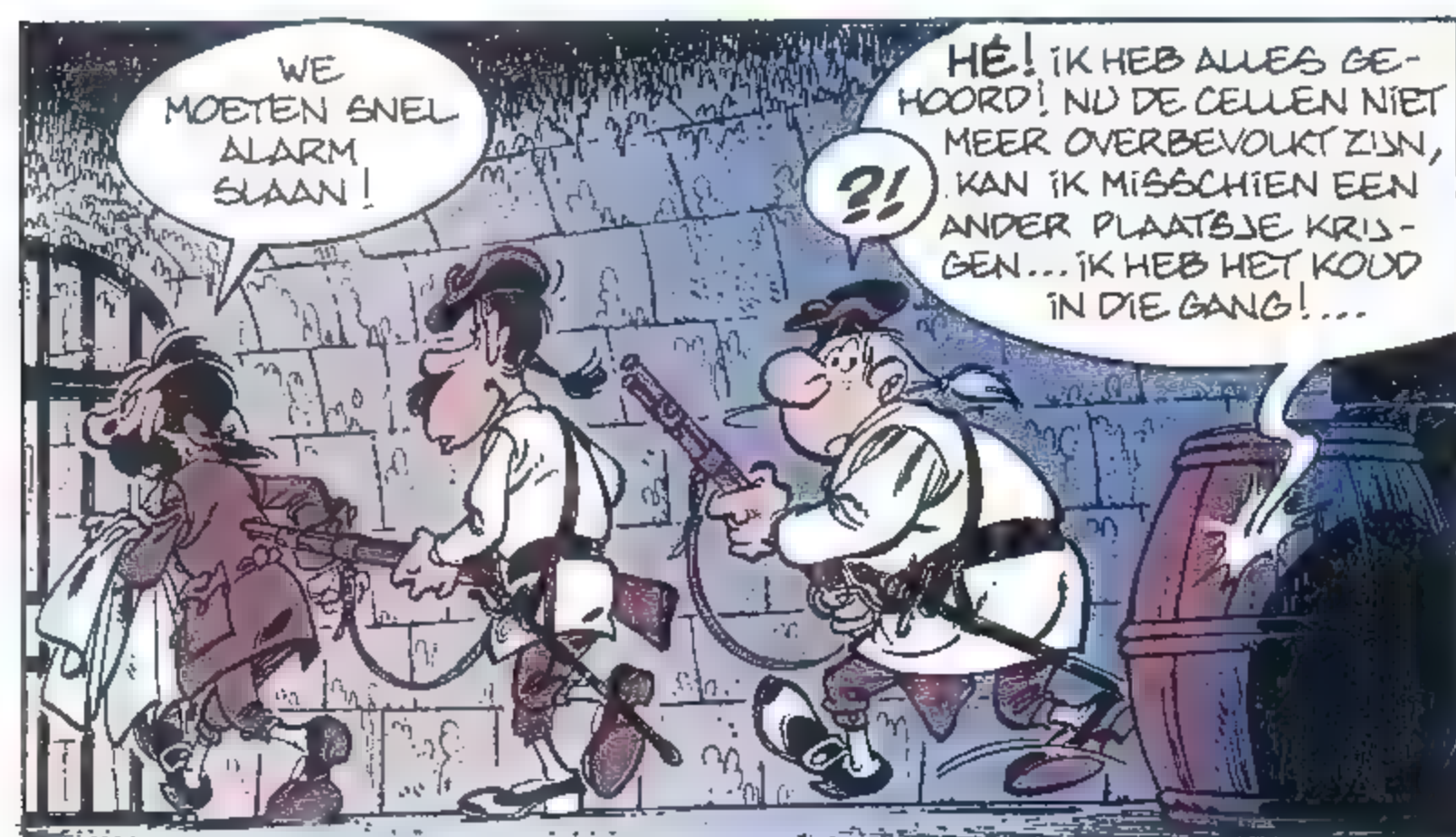

MARINE

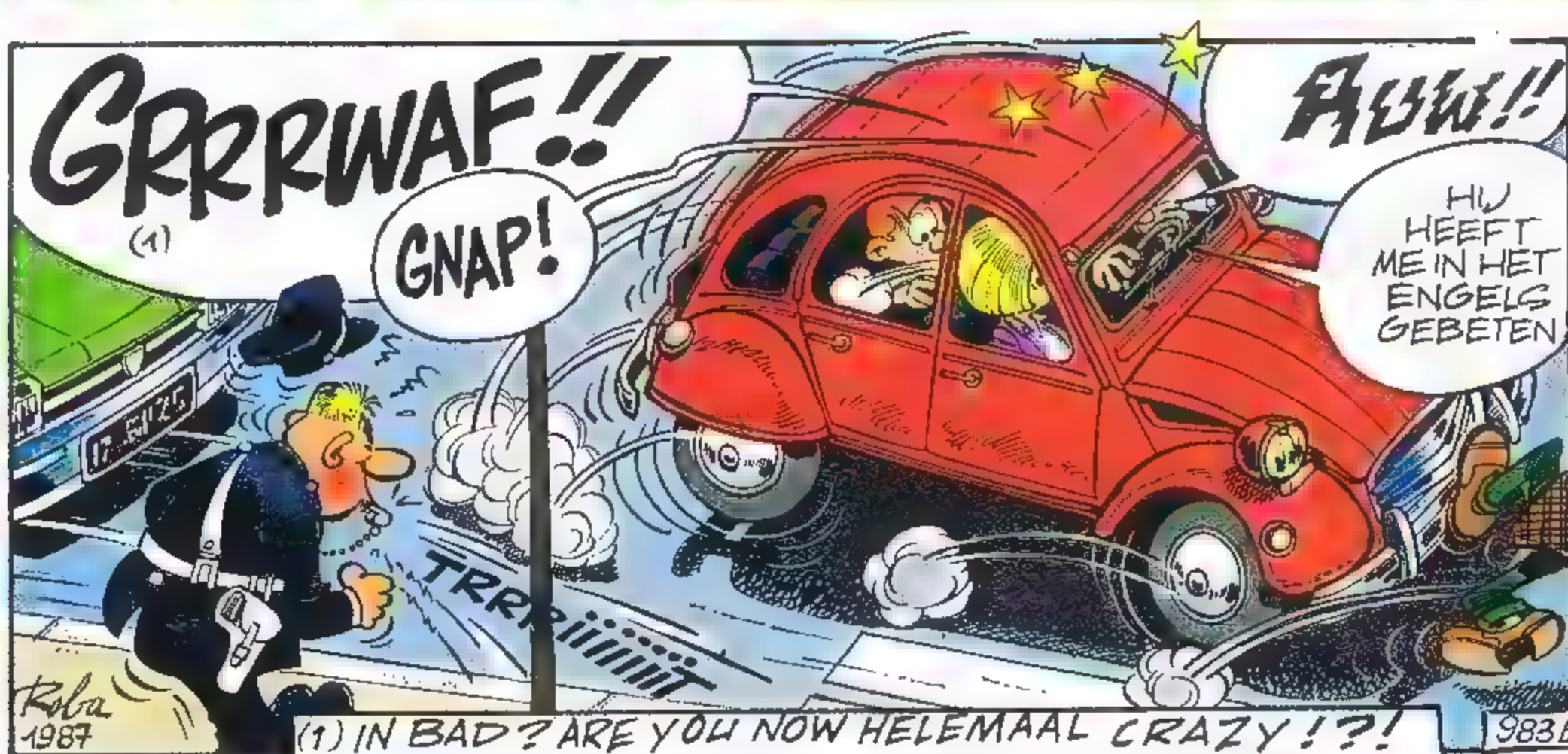
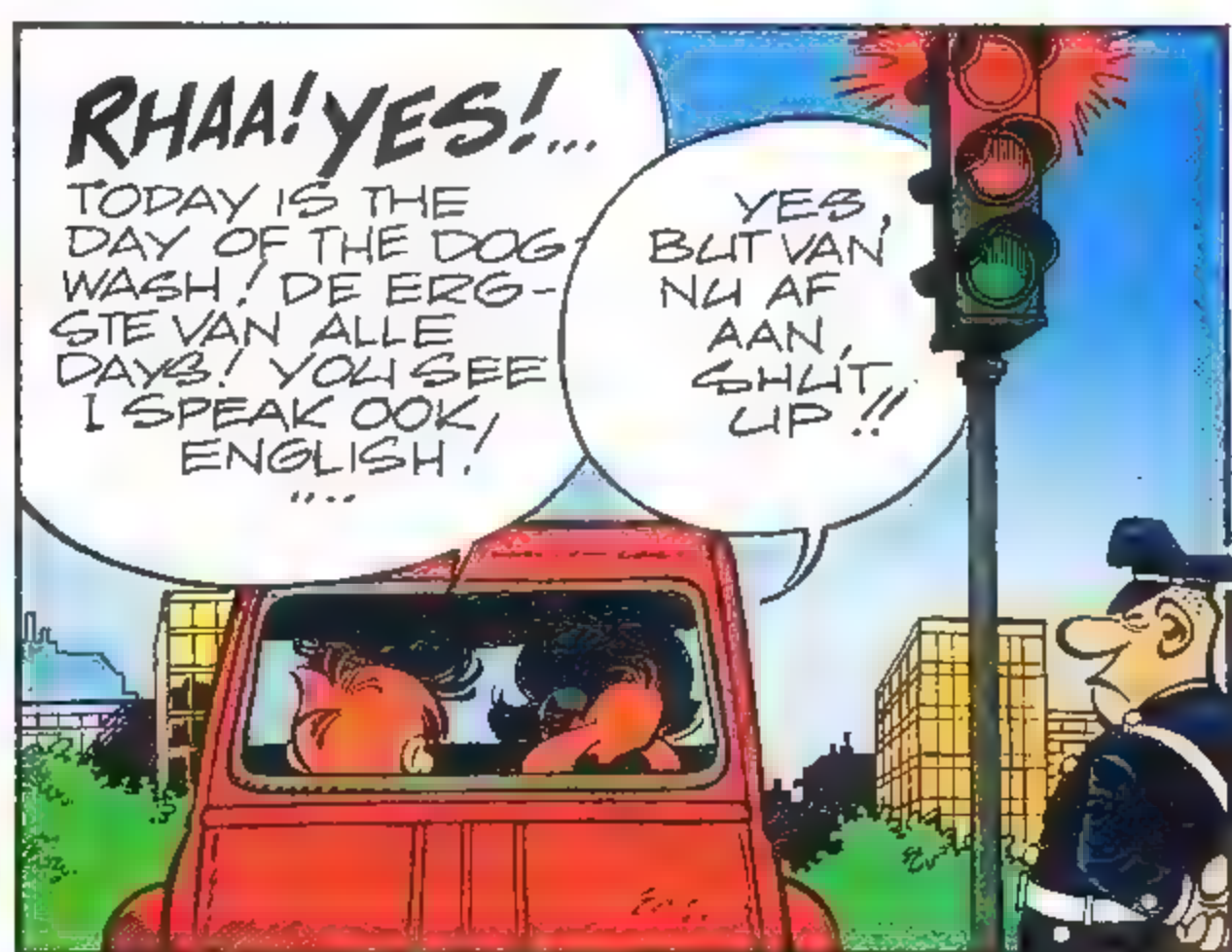
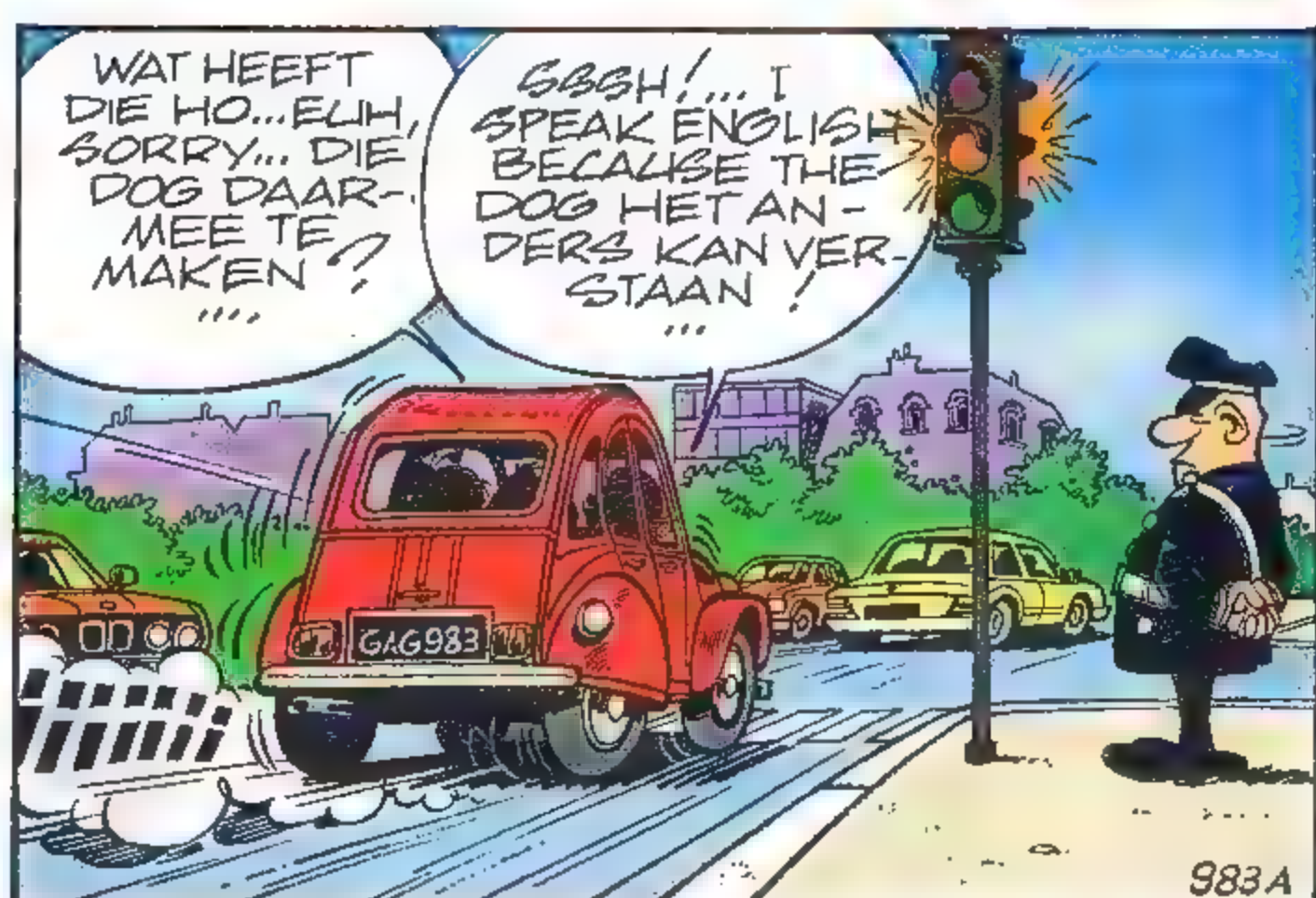
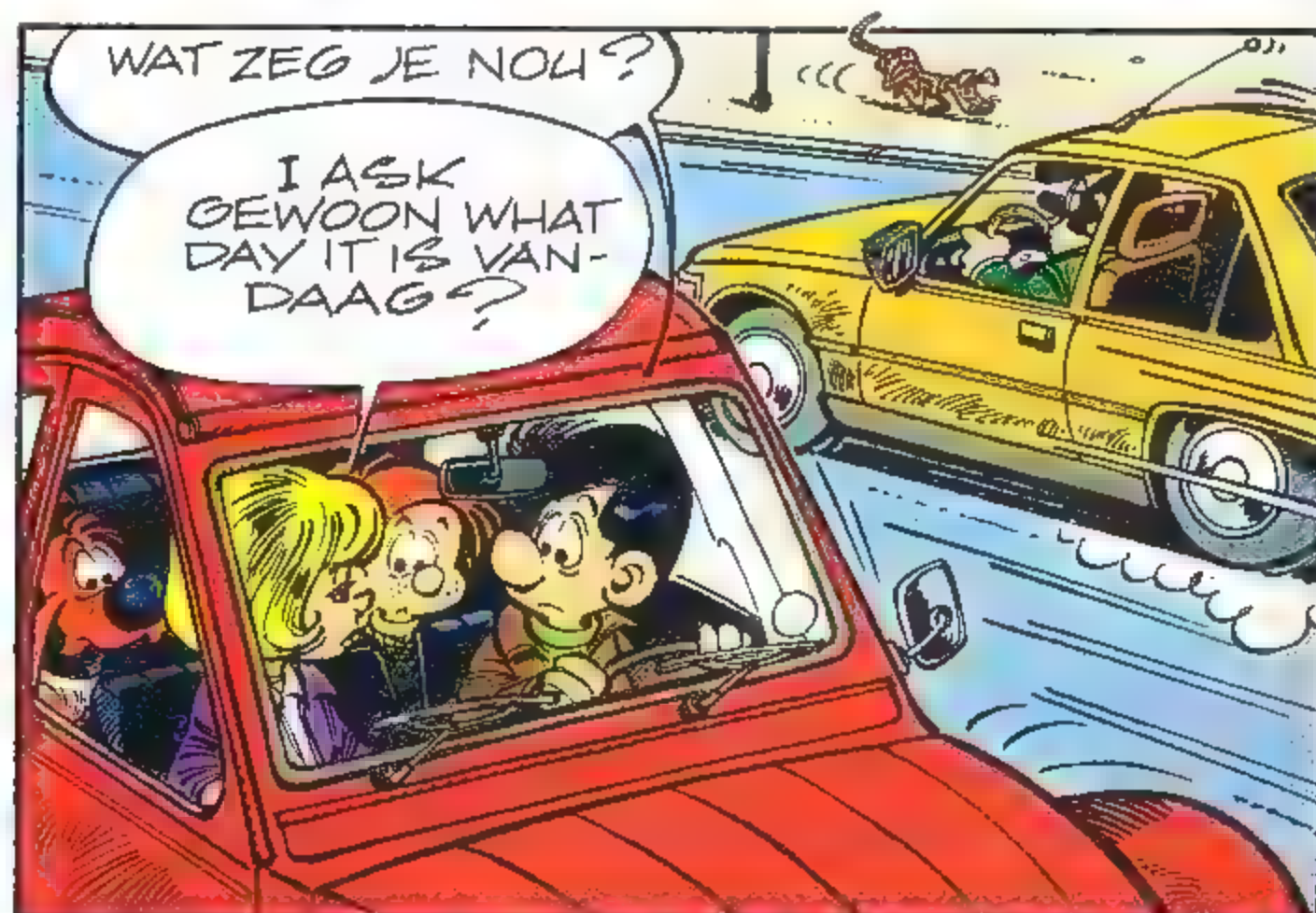
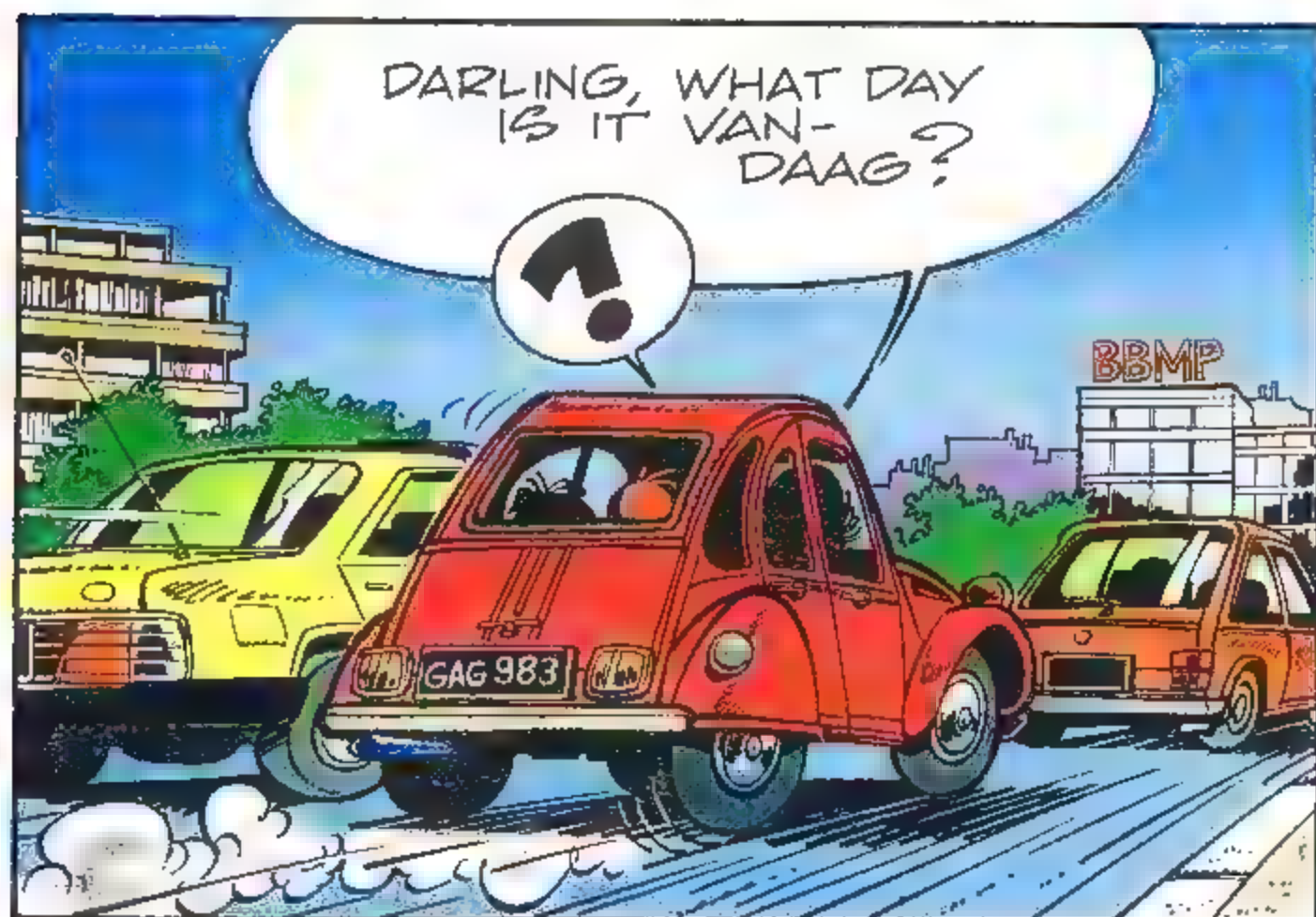

wordt vervolgd

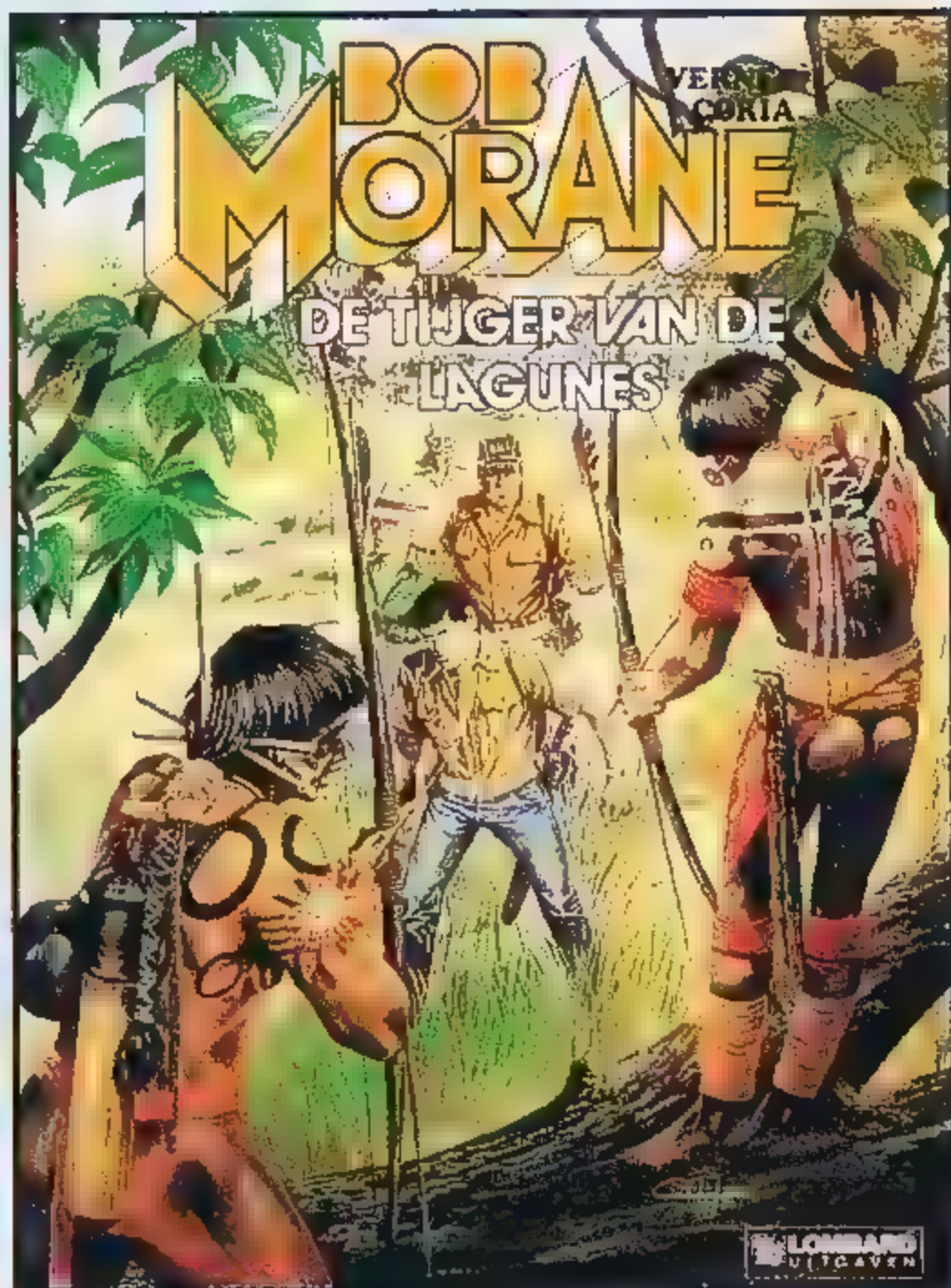
BOLLIE EN BILLIE LET'S PRAAT ENGLISH

STRIPNIEUWS

BARAZO

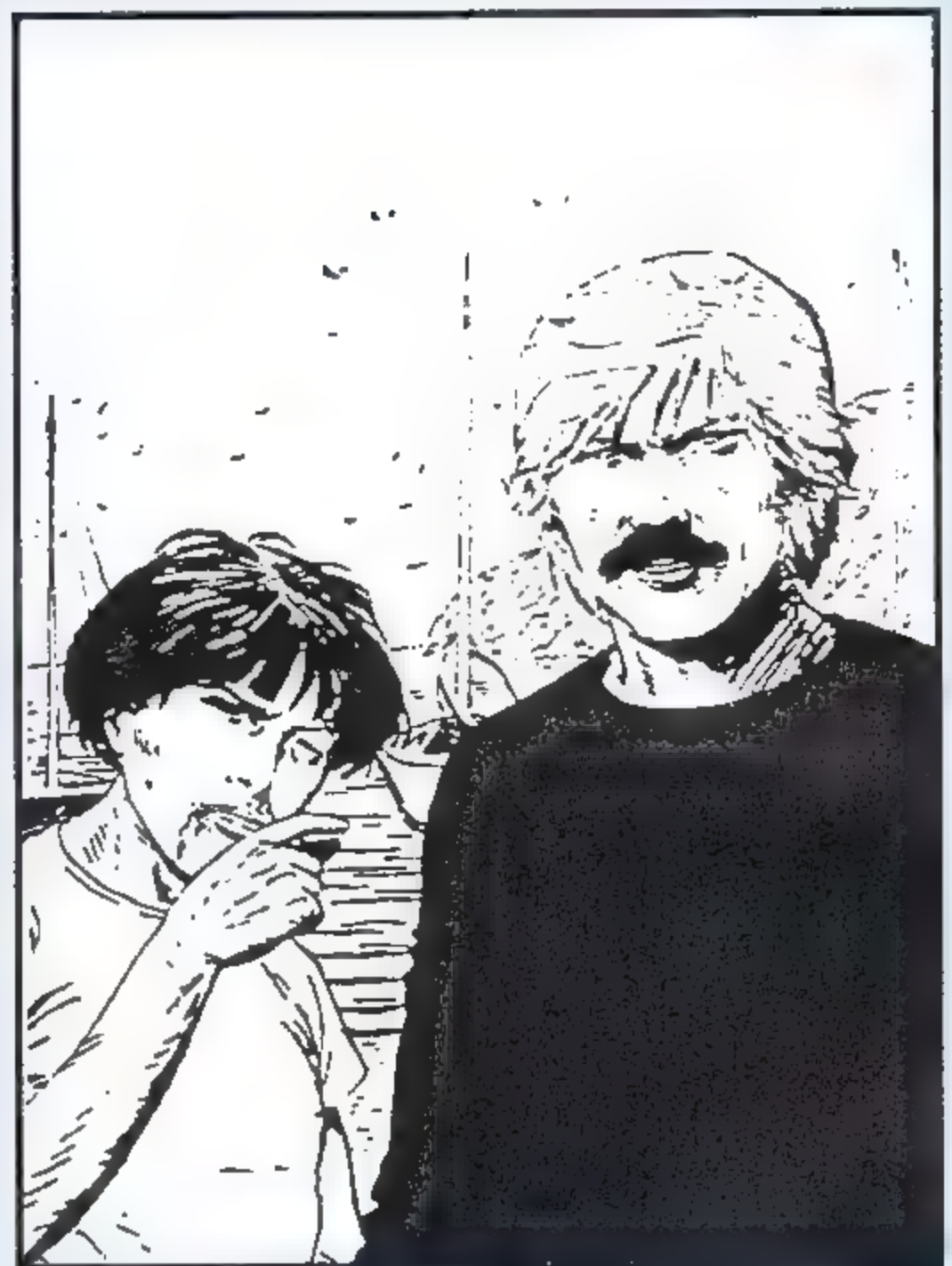
BOB MORANE:
«De tijger van de lagunes»
door Coria en H. Vernes
album nr 22
48 pagina's kleur

VERHALEN EN LEGENDEN:
«De Dans van de Beer»
Door Marc-Renier
54 pagina's kleur

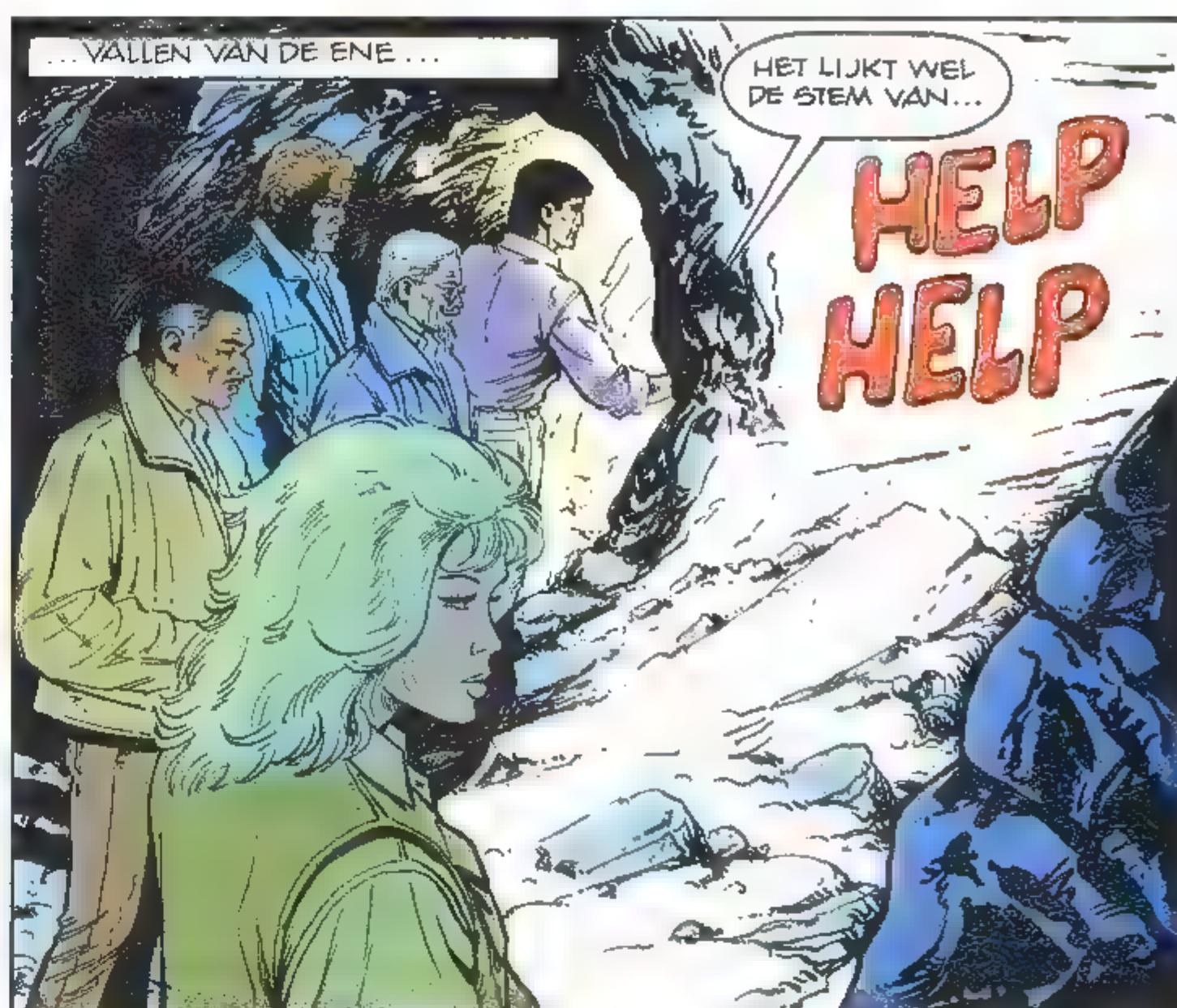
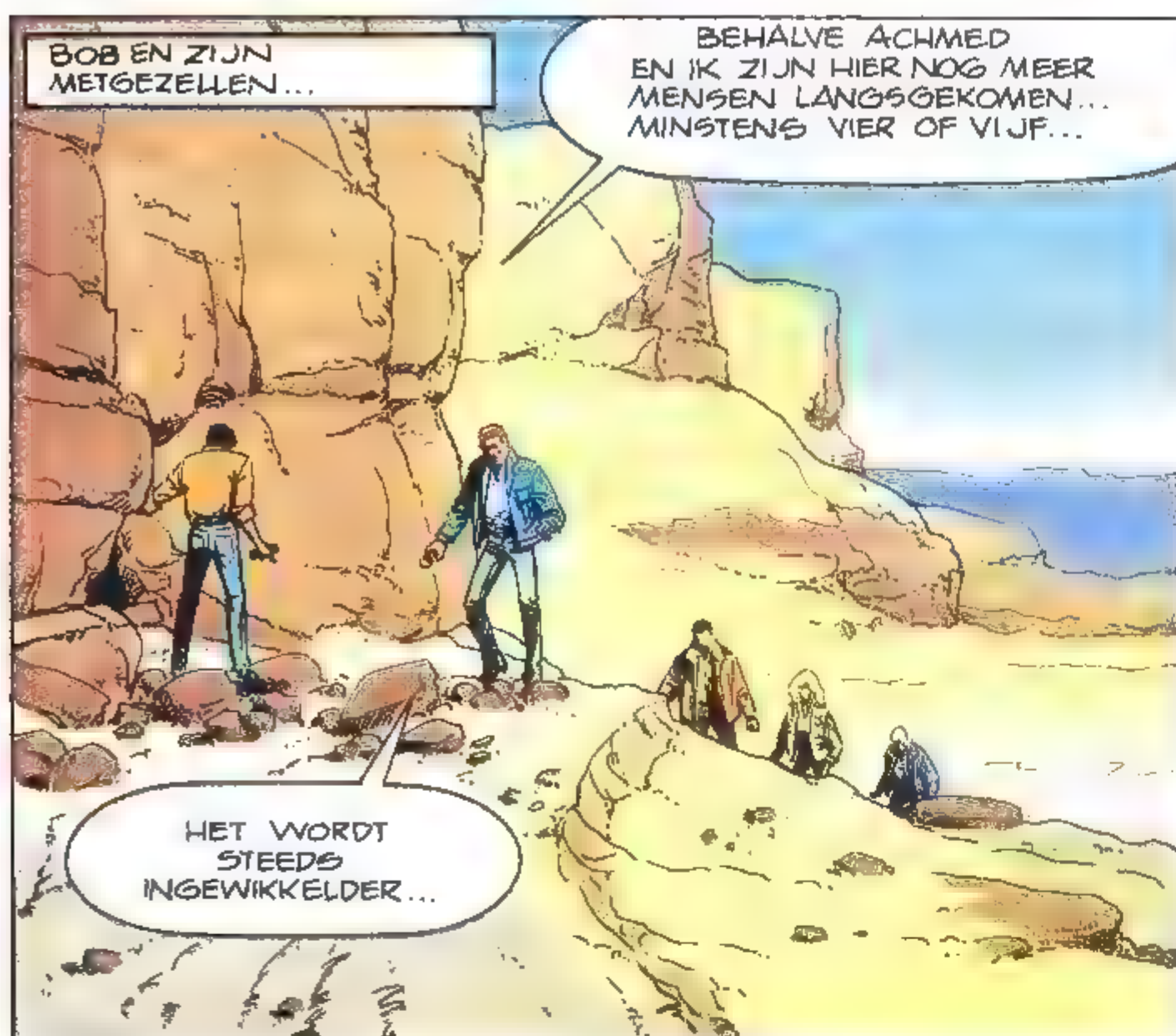
SIMON VAN DE RIVIER
«Schipbreuk» deel 2
door C. Auclair en A. Riondet
album nr 9
52 pagina's kleur

Ze zijn pas verschenen!
Ze wachten op jullie!

BOB MORANE DE KROKODILLENTEMPEL

SAMENVATTING: Als men de slangen in de tempel heeft binnengebracht, wil dat zeggen dat er nog een andere uitgang is. Na veel speurwerk ontdekt Bob de uitgang en vindt zijn vrienden terug.

ZE BEREIKEN ZONDER MOEITE...

... DE ONDERAARDSE TEMPEL.

DE KROKODILLEN-TEMPEL!

NOOIT GEDACHT DAT DIE BESTOND.

HET IS ONS GELUKT!

GOLD!... HONDERDEN KILO'S GOLD!...

JE JLUICHT TE VROEG!... HET IS VERGULD HOUT...

EN ALS IK HET NOU LEUK VIND OM TE DOEN ALSOF HET GOLD IS!

GOUD OF NIET, DEZE CRYPTIE IS ARCHEOLOGISCH HOOGST WAARDEVOL... EEN BELANGRIJKE BRON VAN INFORMATIE OVER DE EGYPTISCHE VERERING VAN SOMMIGE DIEREN.

WAARSCHIJNLIJK WERD HIER OOK EEN KROKODIL VEREERD WAARAAN GROTE KRACHTEN WERDEN TOEGESCHREVEN. TOEN HIJ STIERF WERD DIT HEILIGDOM VOOR HEM OPGERICHT, DAT ZOWEL TEMPEL ALS GRAF IS.

ALS ZIJN MUMMIE ZICH HIER BEVINDT, MOET DIE VERGEZELD ZIJN VAN TALLOZE WAARDEVOLLE VOORWERPEN. NU NOG PROBEREN DE SCHAT OP TE SPOREN. DE OUDE EGYPTENAREN WISTEN INGENIEUZE CONSTRUCTIES TE BOUWEN, MET GEHEIME GANGEN, DRAAIDEUREN...

HEE! DAT ROTBEEST LEEFT NOG!?

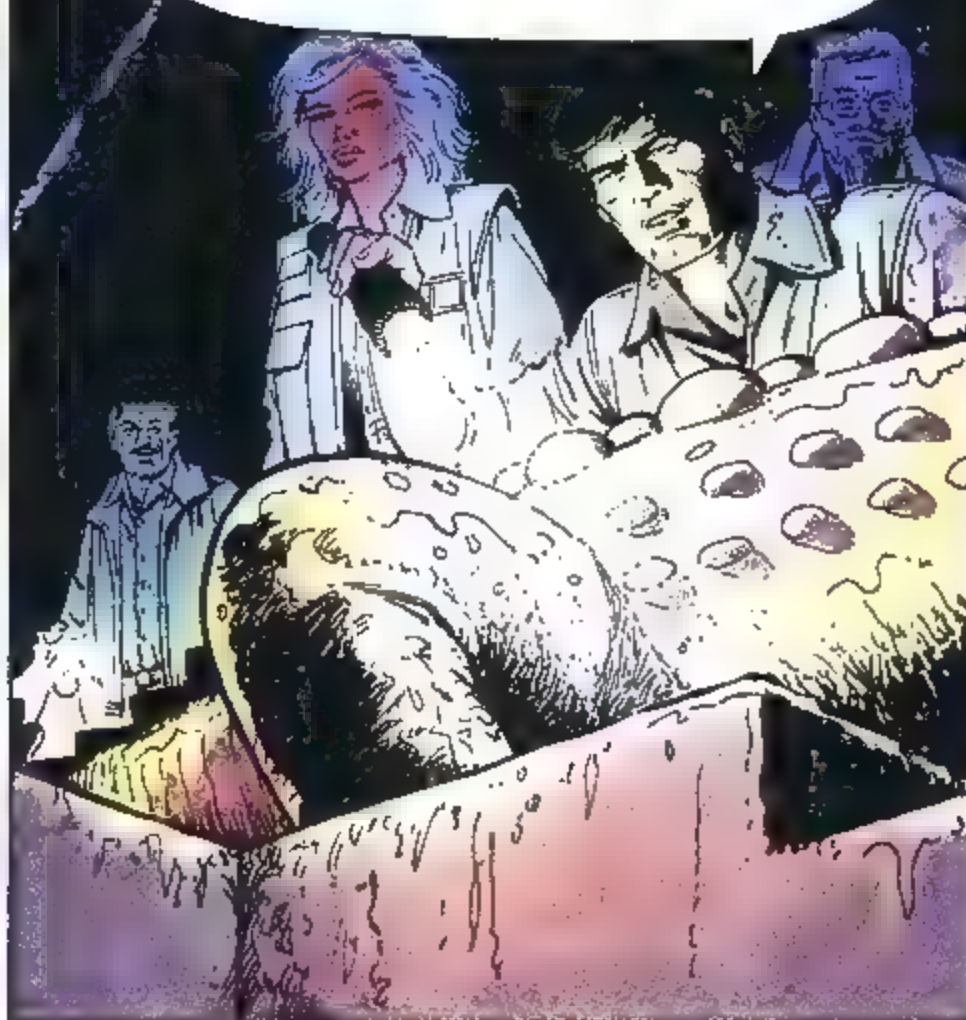

BOB MORANE

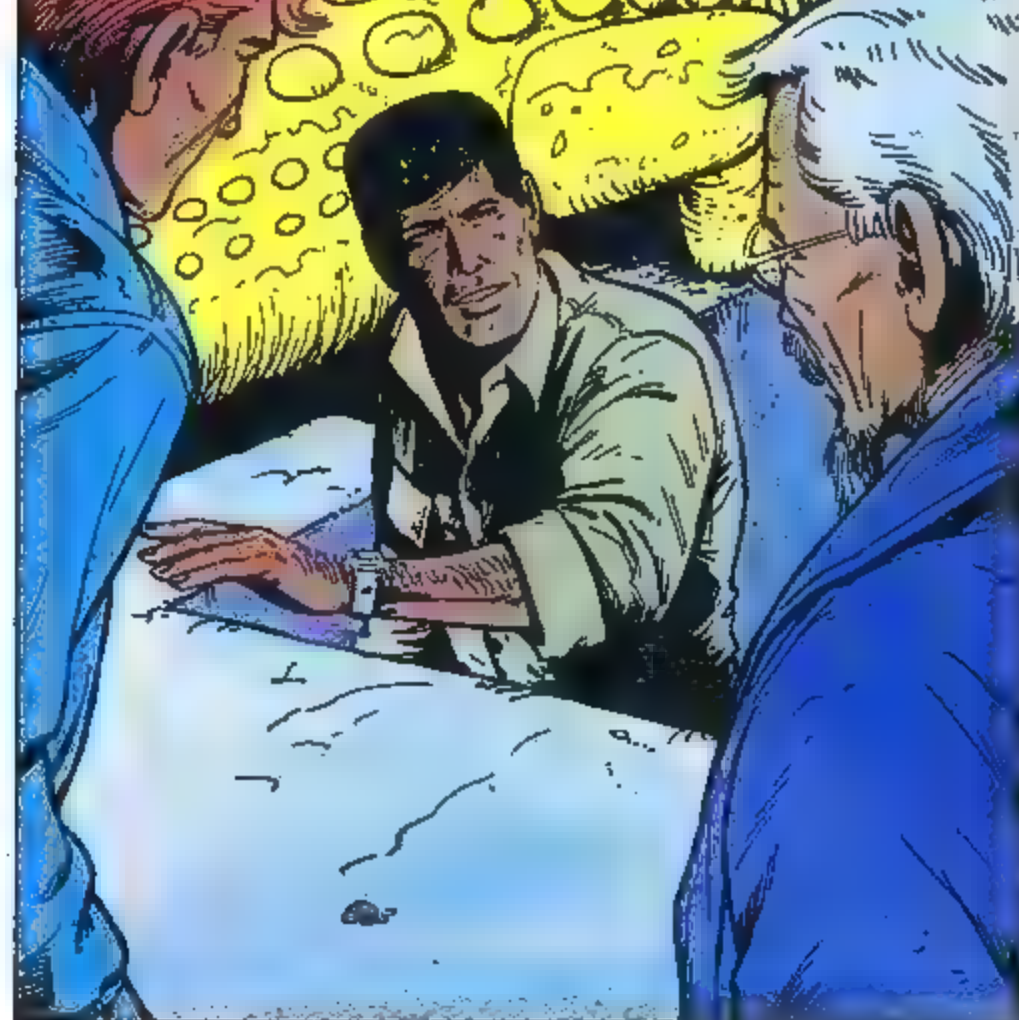
JE HAD GELIJK MET DIE INGENIEURSE CONSTRUCTIES, PROFESSOR. ALSOF DE GODEN VAN HET OUDE EGYPTES JE GEHOORD HEBBEN...

VOLGENS MIJ ZIJN WE VLAK BIJ JE SCHAT, SIGRID. EN ALS DAT ZO IS, LACHT HET GELUK ONS EINDELIJK TOE...

ACHMED BLIJFT HIER. ZODRA ER GEVAAR IS, WAARSCHUWT HIJ ONS.

GEEN TWIJFEL MOGELIJK, HIER RUST DE MUMMIE VAN DE KROKODILLEGOD SOUKHOS...

HIER LIGGEN GENOEG SCHATTE OPGESLAGEN OM TIEN FAMILIES STEENRIJK TE MAKEN.

JA, MAAR HET ZIJN ARCHEOLOGISCHE SCHATTE. HET MATERIAAL WAARVAN ZE ZIJN GEMAAKT IS MAAR EEN FRACIE VAN HUN WAARDE.

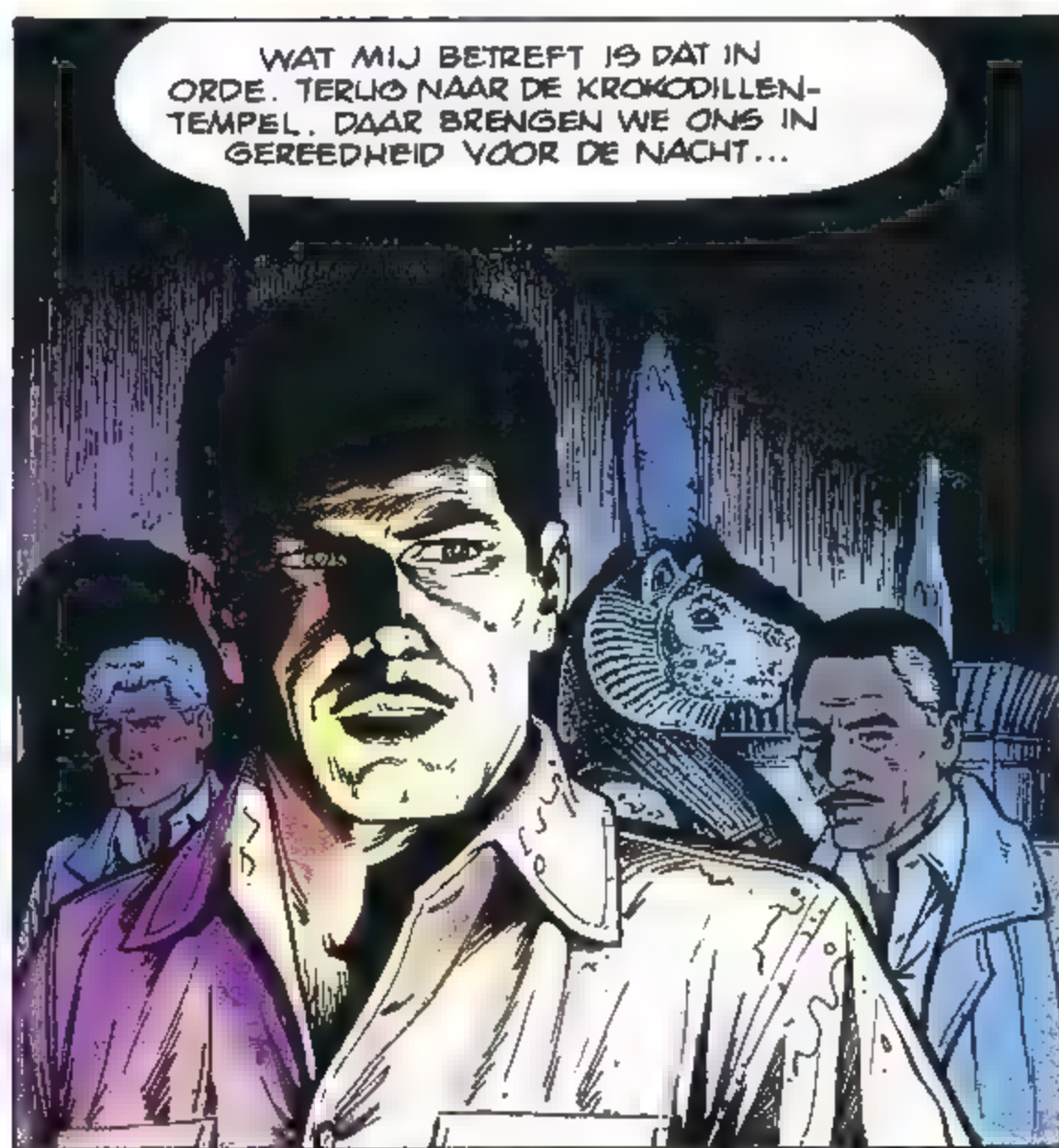
MORGEN MAKEN WE DE INVENTARIS OP... HET IS LAAT EN WE MOETEN GAAN RUSTEN.

IK NEEM DE EERSTE WACHT. DAARNA IS DE PROFESSOR AAN DE BEURT... MAAR JIJ, COMMANDANT, HEBT VANDAAG AL GENOEG BELEEFD...

IK NEEM DE DERDE WACHT. DAN KUNT U ME AFLOSSEN, MENEER MORANE.

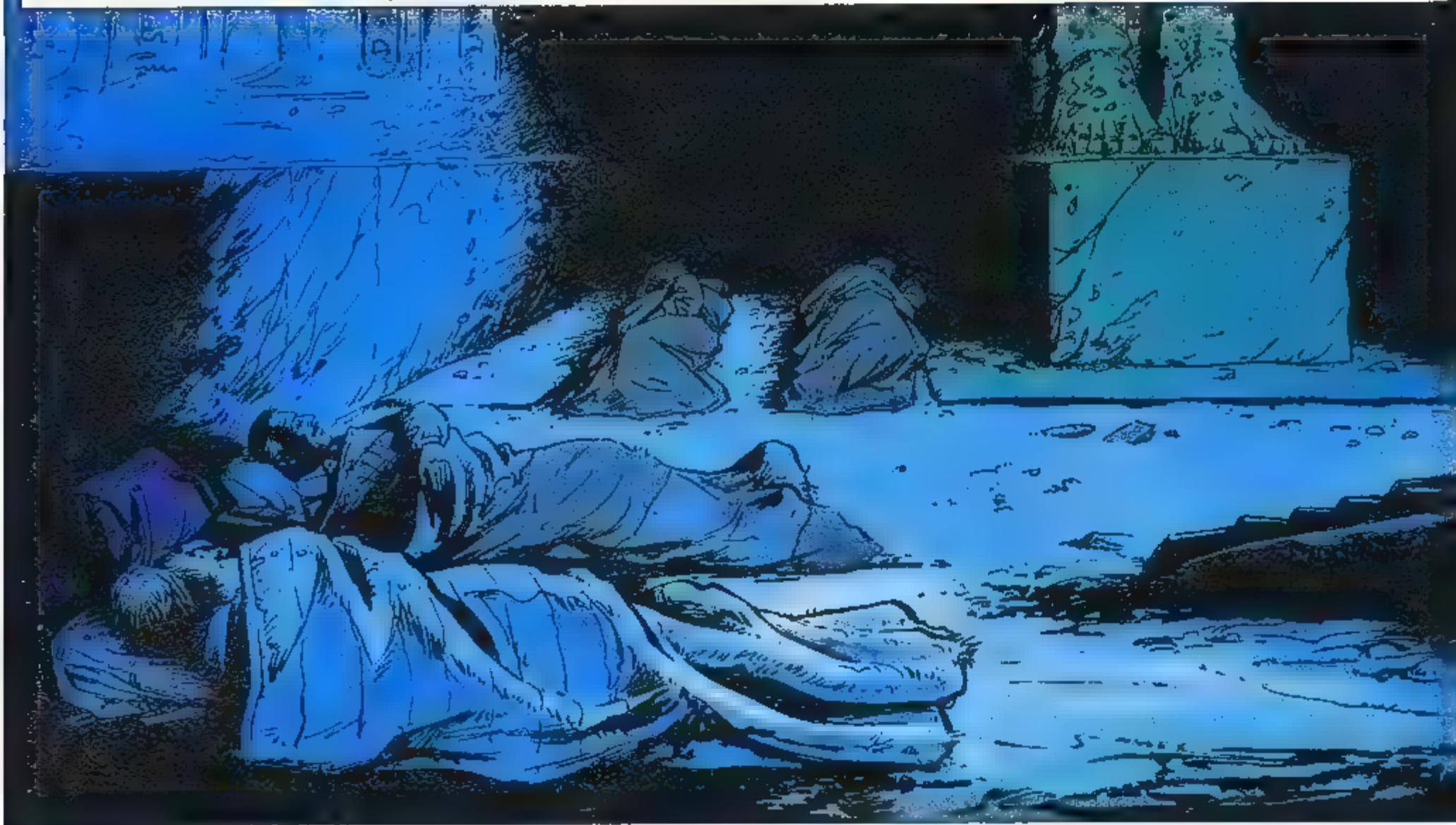
WAT MIJ BETREFT IS DAT IN ORDE. TERUG NAAR DE KROKODILLEN-TEMPEL. DAAR BRENGEN WE ONS IN GEREEDHEID VOOR DE NACHT...

PAS
VERSCHEENEN BIJ
DE LOMBARDI
UITGAVEN!
SNAKE

EEN UUR LATER SLAPEN ALLE LEDEN VAN DE EXPEDITIE...

...BEHALVE BILL BALLANTINE.

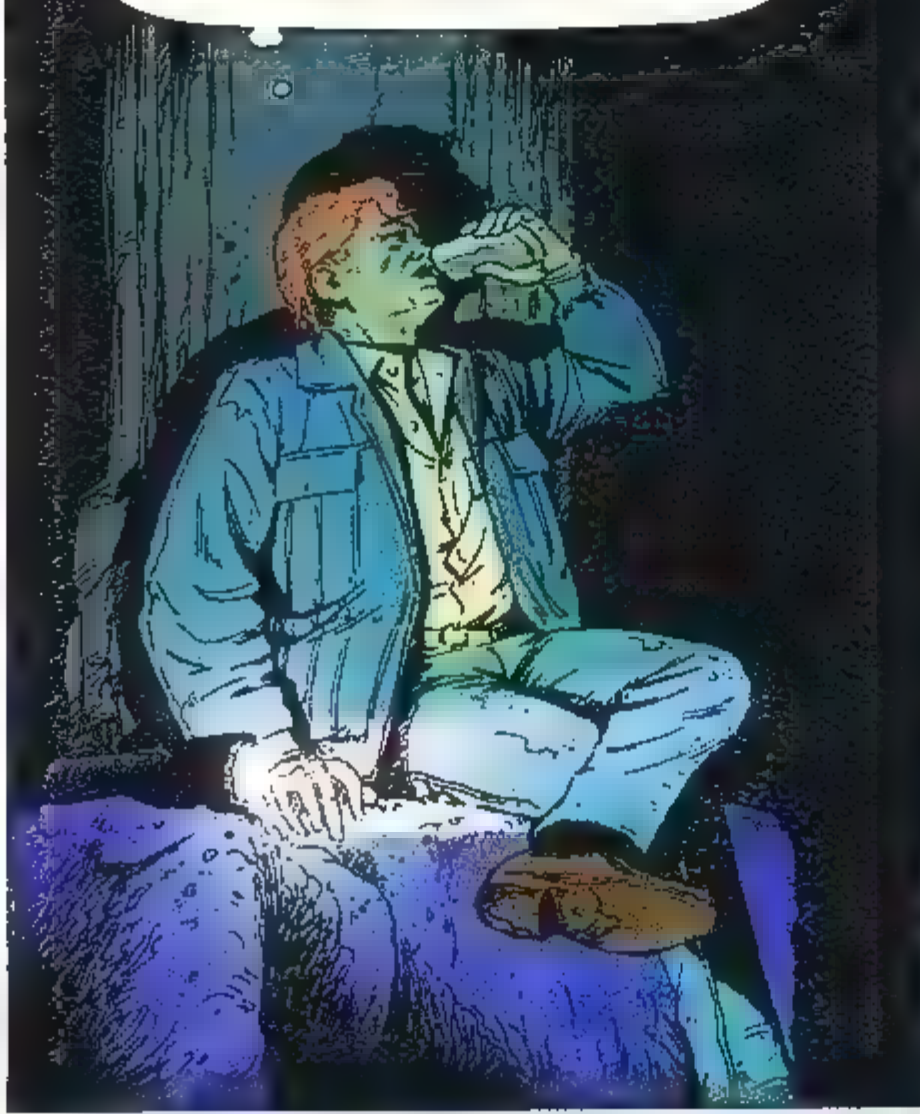
HET MOET HIER IN DE
GROTTEN WEMELN VAN DE
BACILLEN... LAAT IK...

... M'N VOORZORGEN
NEMEN...

VOORKOMEN IS BETER
DAN GENEZEN, ZEGT HET
SPREEKWOORD...

DAAR GAAT TOCH NIKS BOVEN...
AH! SCHOTLAND... MET Z'N DIEPBLAUWE
MEREN, Z'N KILTS, Z'N DOEDELZAKKEN,
Z'N WHISKY!

ALS BOB MORANE Z'N OGEN OPENT...

VOLSLAGEN
DONKER... ERGENS ZOU EEN
TOORTS MOETEN BRANDEN...

wordt vervolgd

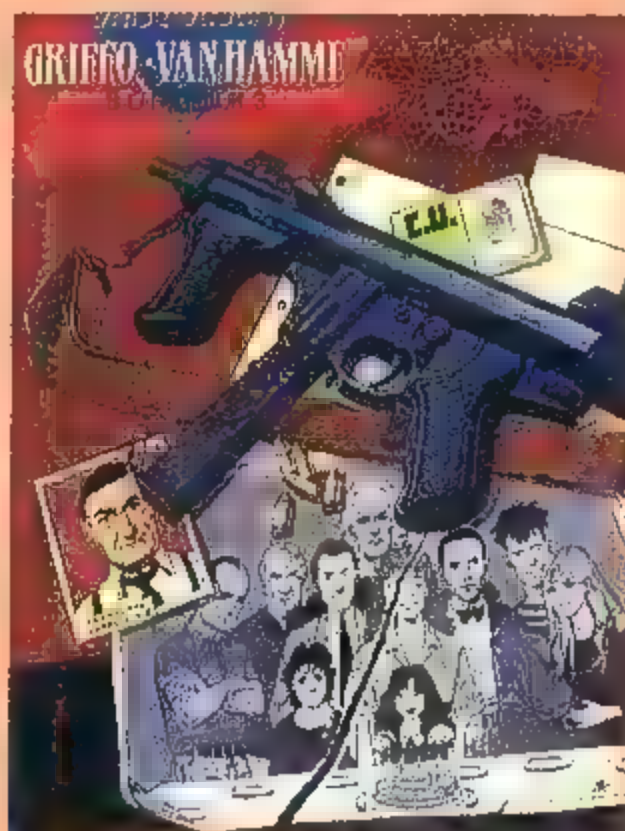
Kuifje Stripnieuwtjes

Een weinig opwekkend beeld

Vrije Vlucht is opgezet als een kwaliteitsreeks voor wat oudere lezers. De uitvoering is redelijk luxueus, hoewel er blijkbaar nog altijd geen manier is gevonden om de schutbladen zonder bobels of vouwen in te plakken. Aan de kwaliteit van de inhoud doet dat natuurlijk niets af. Een van de grootste verrassingen in deze reeks is de stripbewerking die Marvano (Mark van Oppen) maakte van de science-fictionroman *De eeuwige oorlog* van Joe Haldeman, die drie delen zal beslaan. Deel twee is pas verschenen.

daarmee ook de strip - een bitter en cynisch karakter. De emotionele diepgang van het verhaal is in Marvano's bewerking op een heel geconcentreerde manier bewaard gebleven. Dat maakt *De eeuwige oorlog* tot een van de interessantste strips die de afgelopen jaren door Vlaamse tekenaars zijn gemaakt.

In de reeks *Vrije Vlucht* verscheen ook het derde en laatste deel van *S.O.S. geluk* van Griffio en Jean van Hamme, dat net als *De laatste oorlog* een weinig opwekkend beeld van de westerse maatschappij geeft. De wel erg veel op Lino Ventura lijkende com-

Hoofdpersoon luitenant William Mandella keert samen met zijn collega en geliefde Marygay Potter, terug uit de oorlog - om te ontdekken dat de berichtgeving over die ruimteoorlog door de aardse media volledig wordt gemanipuleerd waardoor de haat jegens de tegenstanders kunstmatig in stand wordt gehouden. Op aarde blijken de veteranen bovendien geen enkel toekomstperspectief te hebben. Het enige wat ze kunnen doen, is bijtekenen en opnieuw de oorlog in gaan. In zijn boek *De eeuwige oorlog* verwerkte Joe Haldeman zijn ervaringen in de Vietnam-oorlog, die hij verplaatste naar een science-fictionwereld. Die achtergrond geeft de roman - en

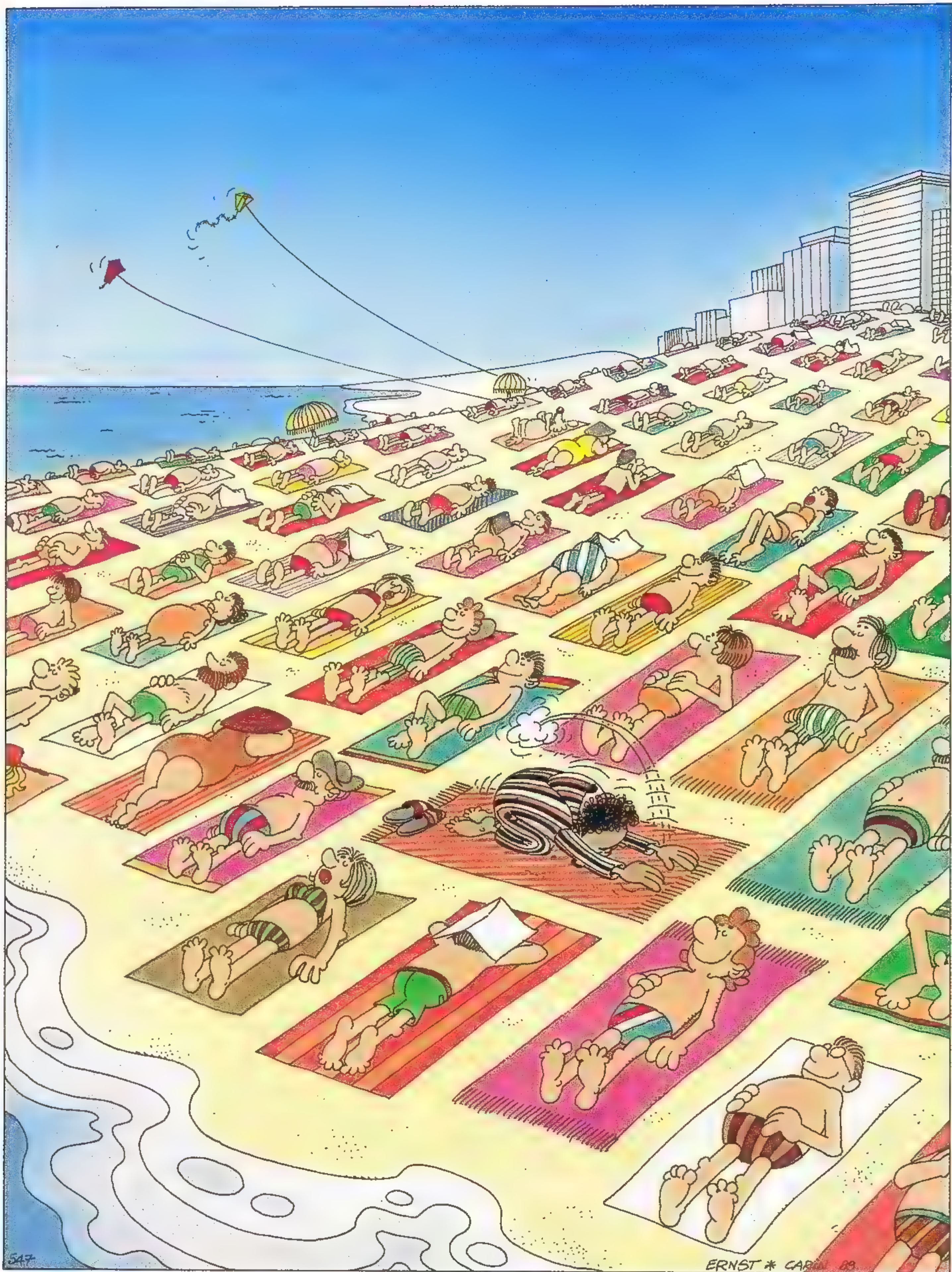

missaris Carelli krijgt bij toeval een foto in handen waarop een groep mensen staat die geen van allen in het centrale kaartstelsel zijn geregistreerd: klandestiene burgers, met wie de lezer in de vorige delen heeft kunnen kennismaken. Officieel zijn ze dood, maar Carelli weet zeker dat ze nog leven. Ondanks de tegenwerking van de overheid zet Carelli zijn speurtocht naar de illegalen voort. Hij vindt ze en neemt deel aan de opstand die ze ontketen. Die slaagt, maar Carelli doet een gruwelijke ontdekking die hem ten slotte het leven zal kosten. Ook *S.O.S. geluk* is een hard

verhaal, niet zozeer door het geweld dat wordt getoond als wel door de meedogenloze mentaliteit die de overheid erin tentoonspreidt. Maar in dat laatste opzicht mist *S.O.S. geluk* de geloofwaardigheid van *De eeuwige oorlog*. Het verhaal van Marvano en Haldeman is schokkend en aangrijpend, want ondanks de inscenering verliest het geen moment het contact met de werkelijkheid. Griffio en Van Hamme komen niet verder dan een vakkundig verteld verhaal, dat eerlijk gezegd getuigt van een nogal humorloos pessimisme.

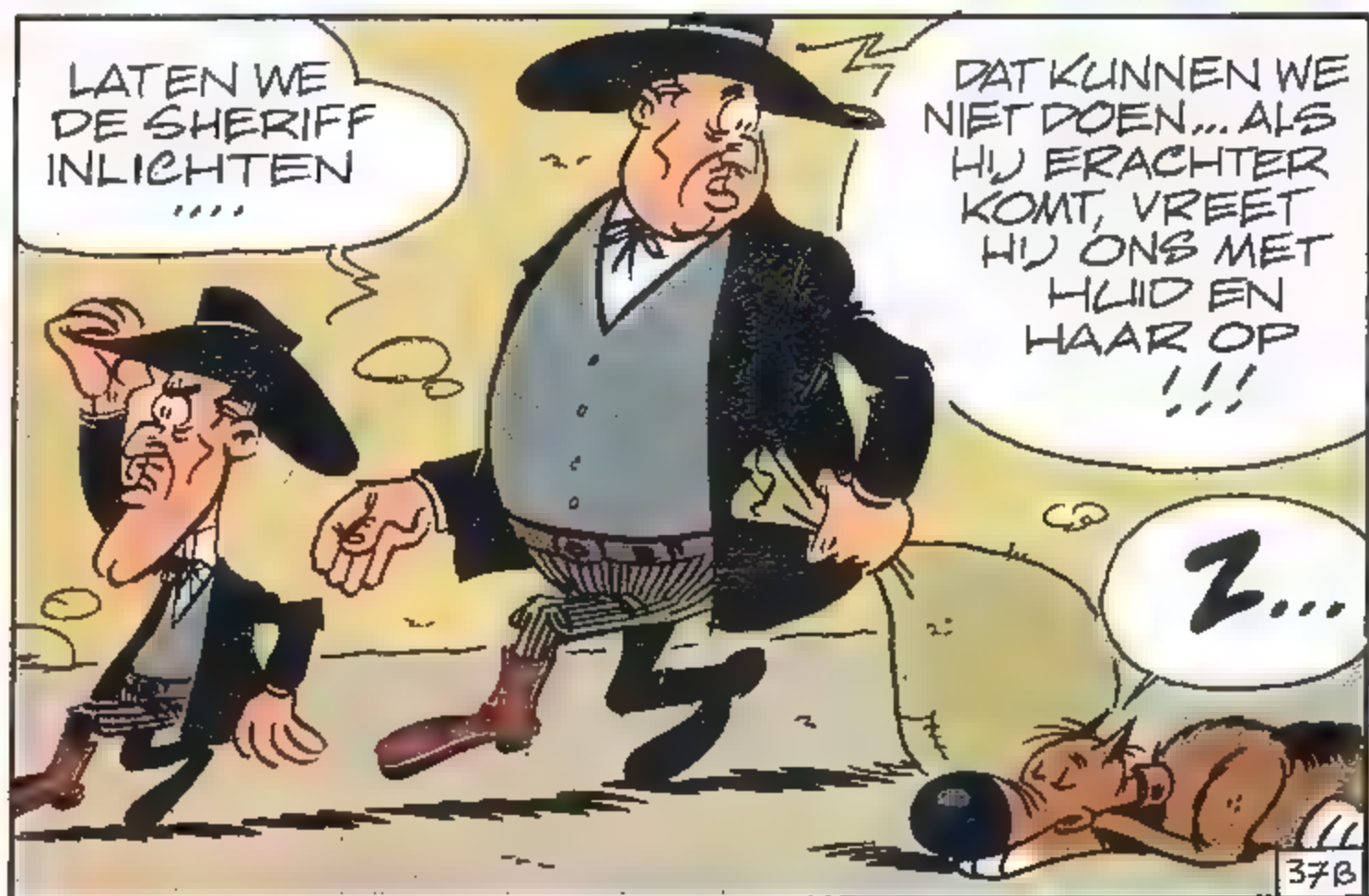
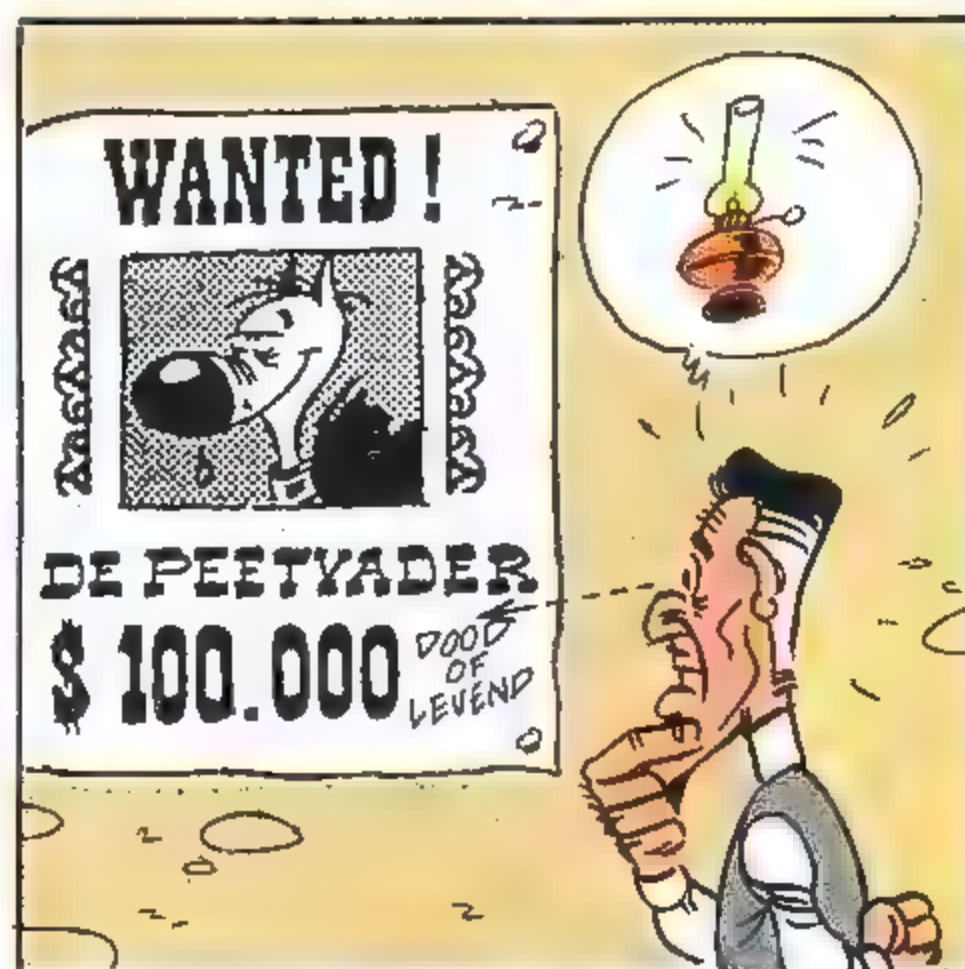

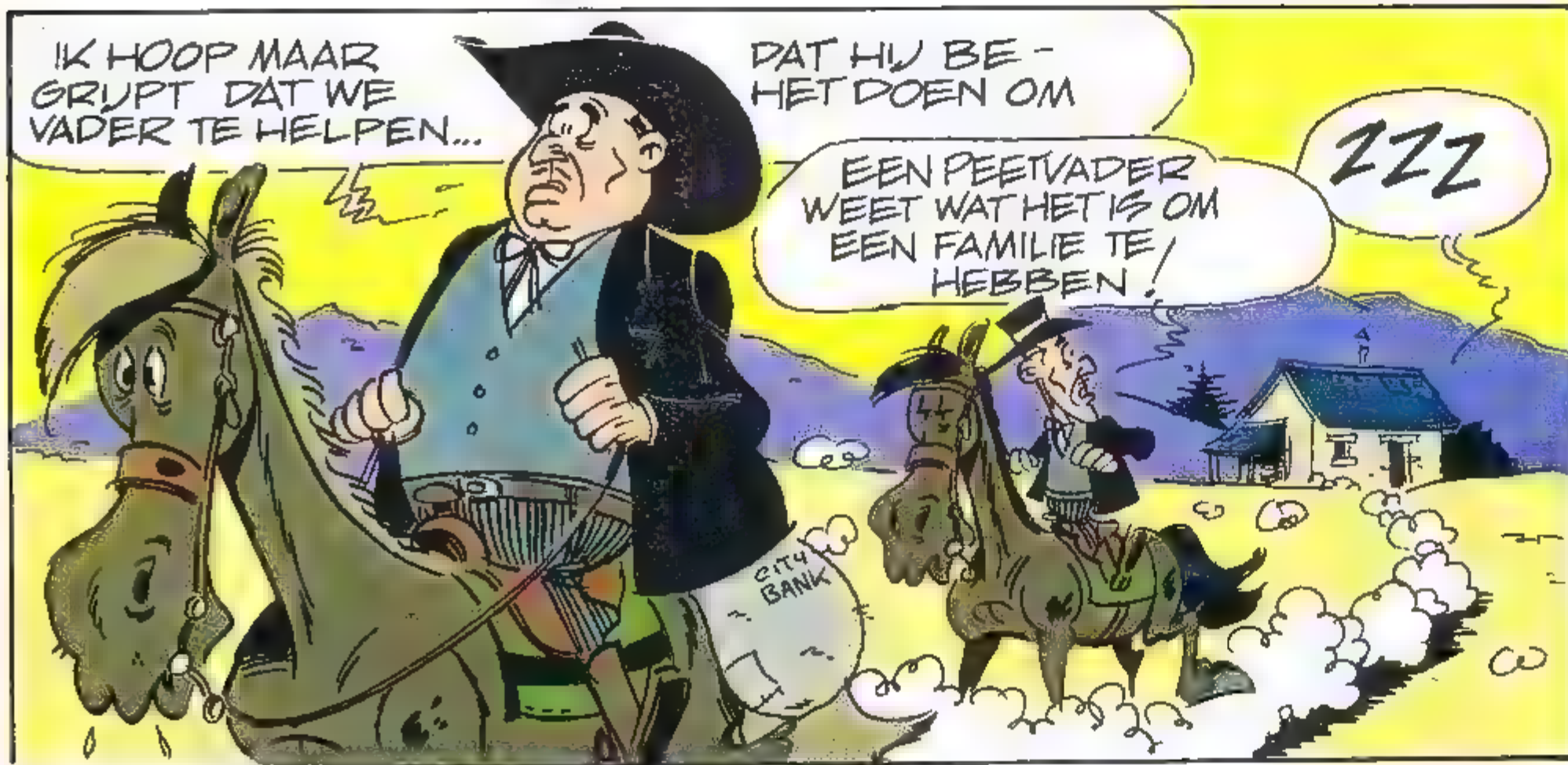

RATAPLAN DE PEETVADER

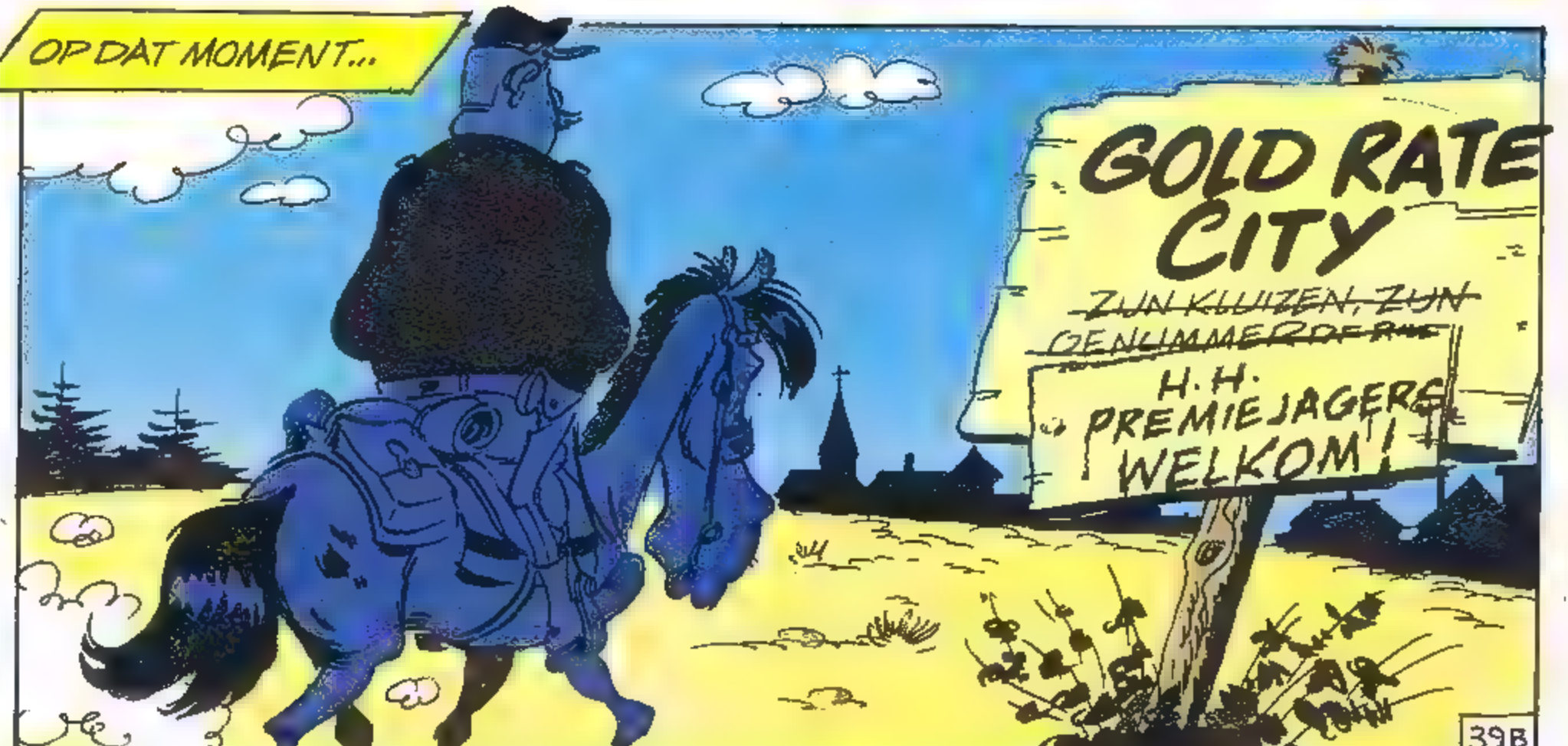
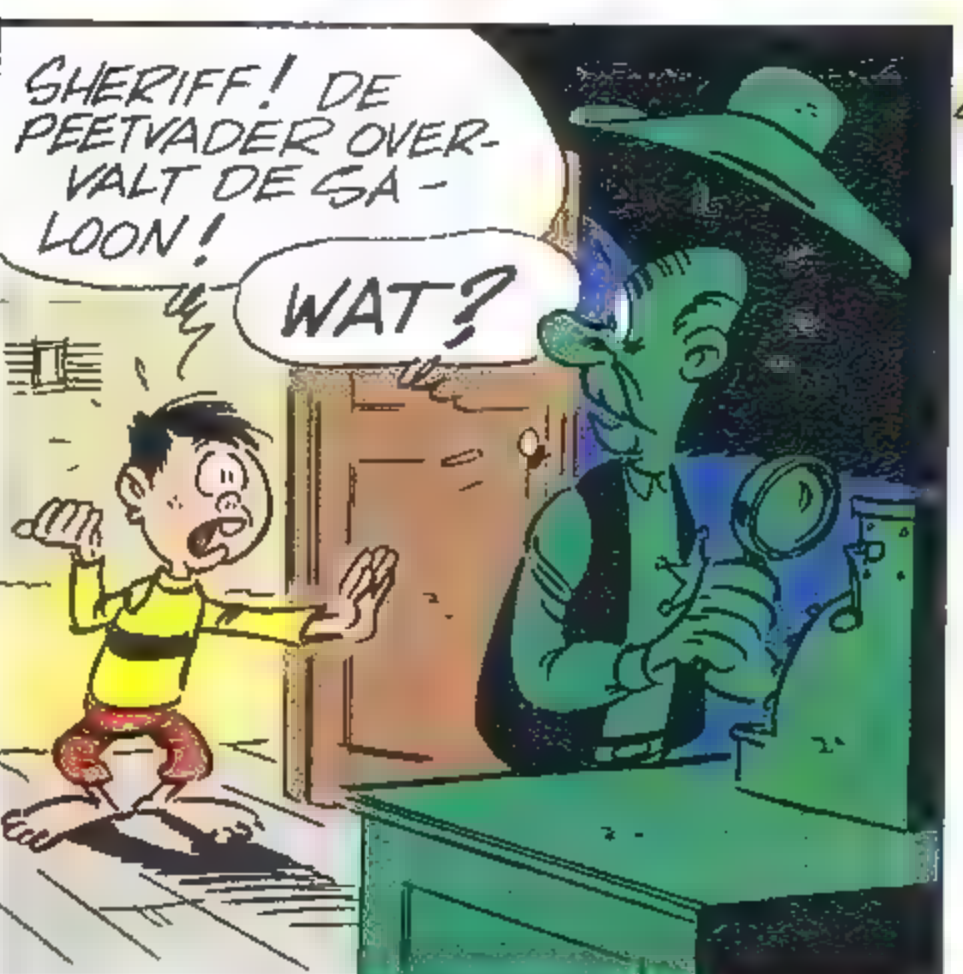
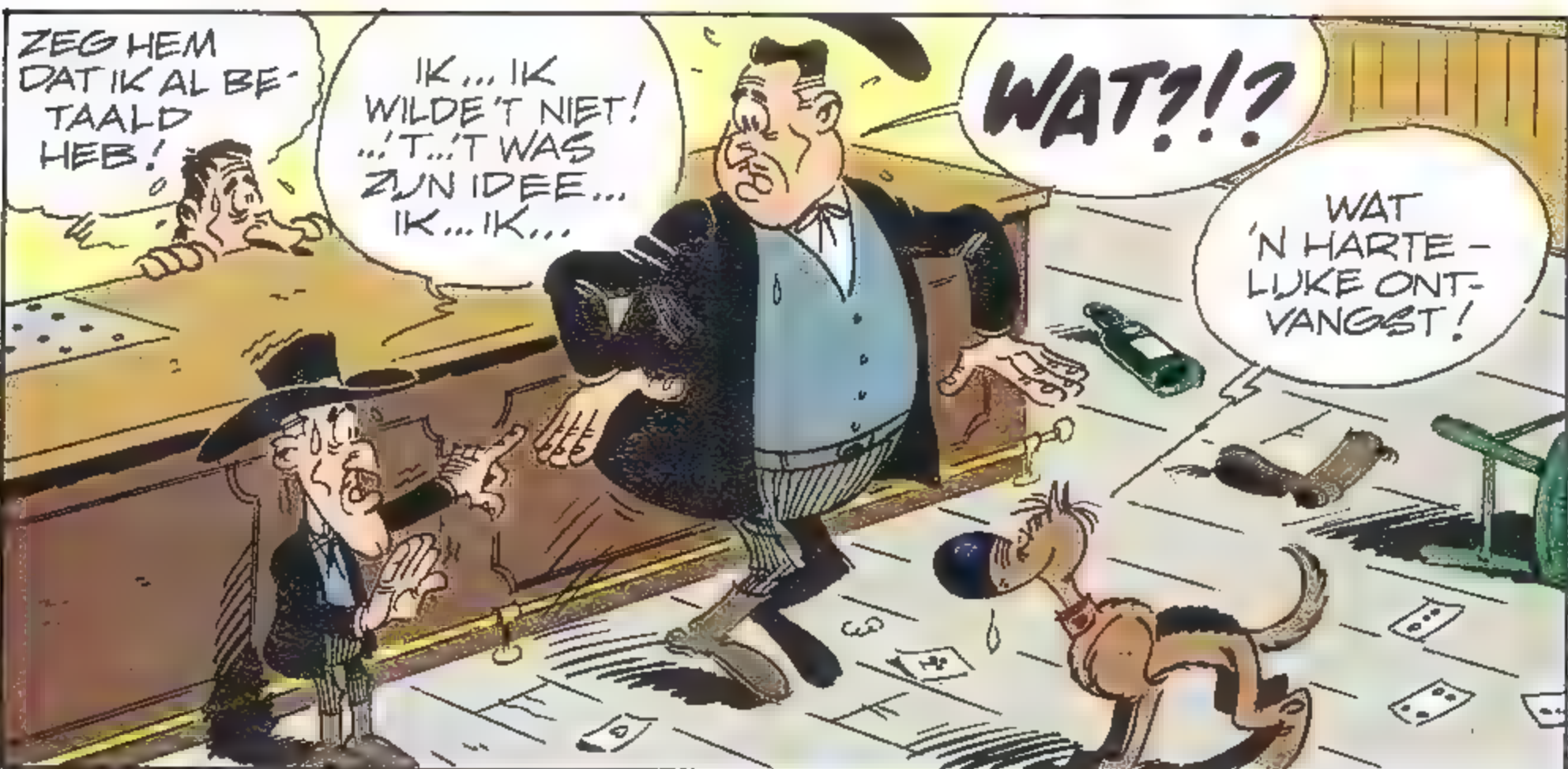
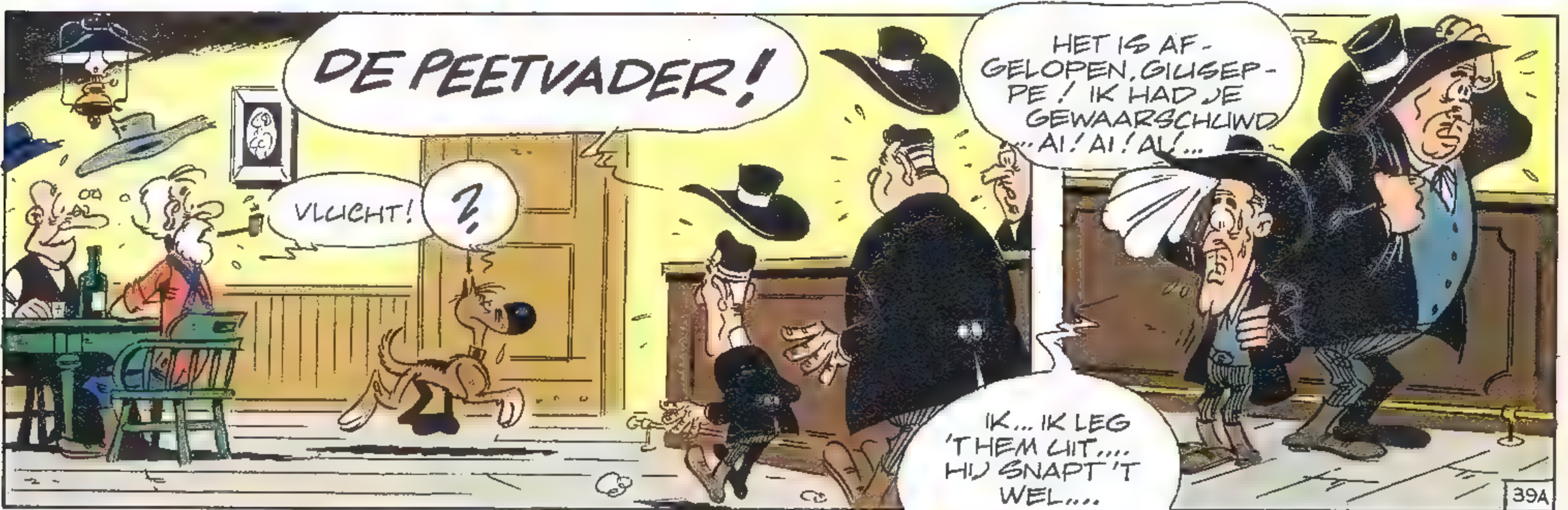
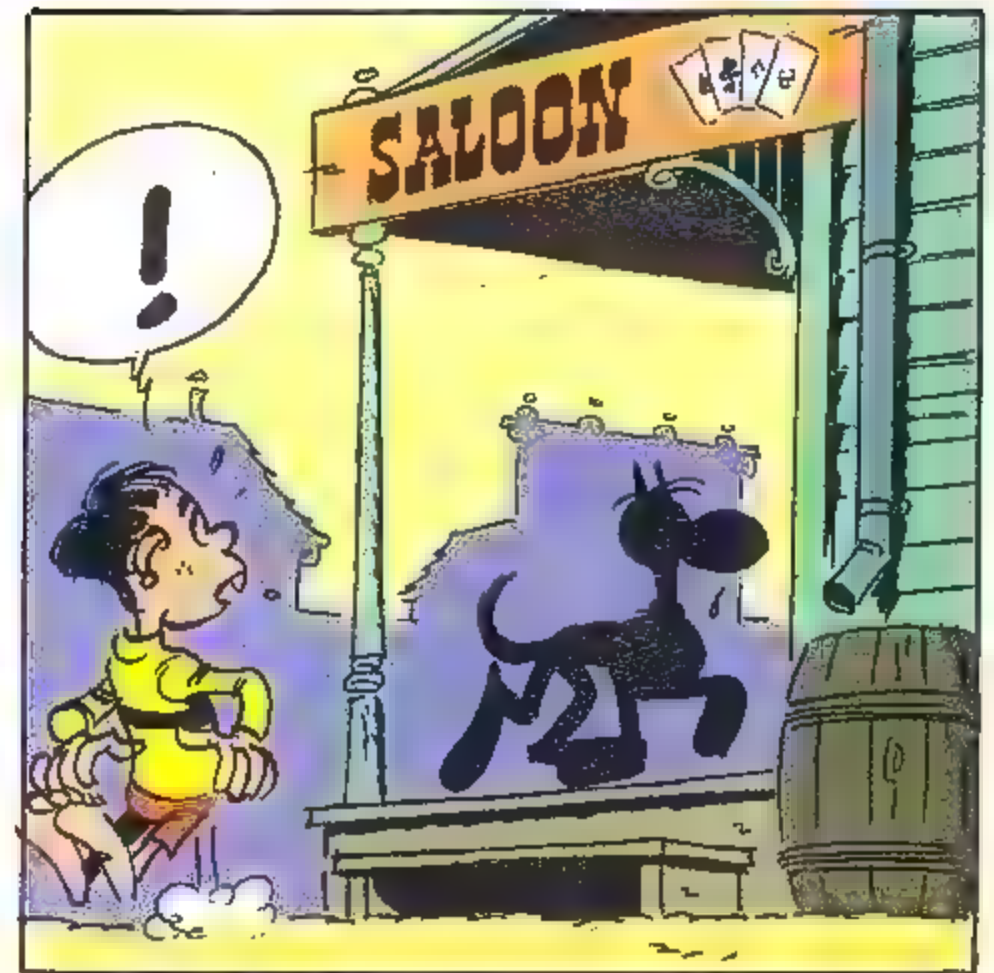

SAMENVATTING: De broeders Ticozzi hebben een ander middel gevonden om geld in te zamelen. Chantage! De bescherming tegen de peetvader tegen een groot deel van de winst van de handelaars! Maar daar zijn de kassa's ook snel leeg!

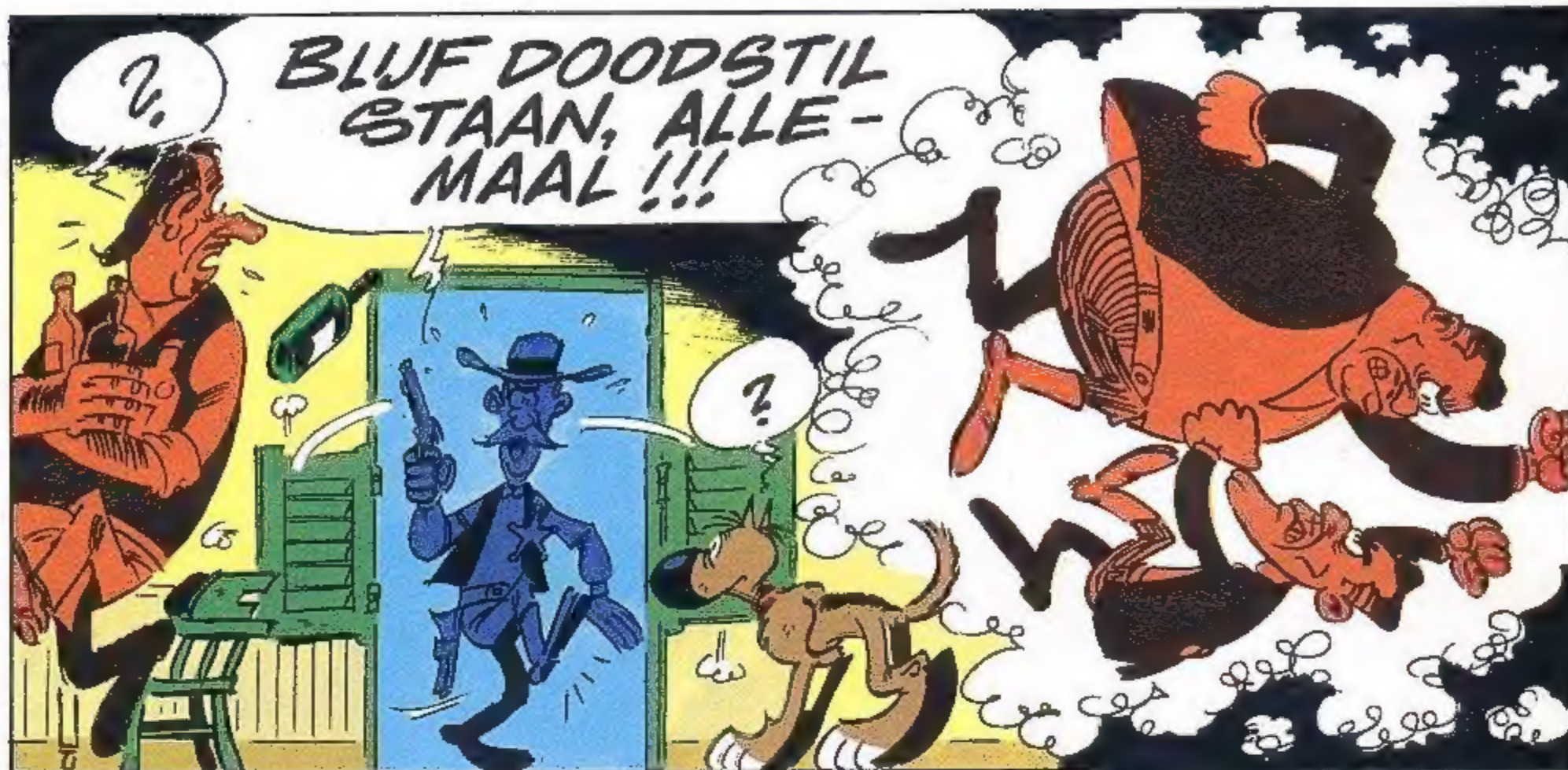
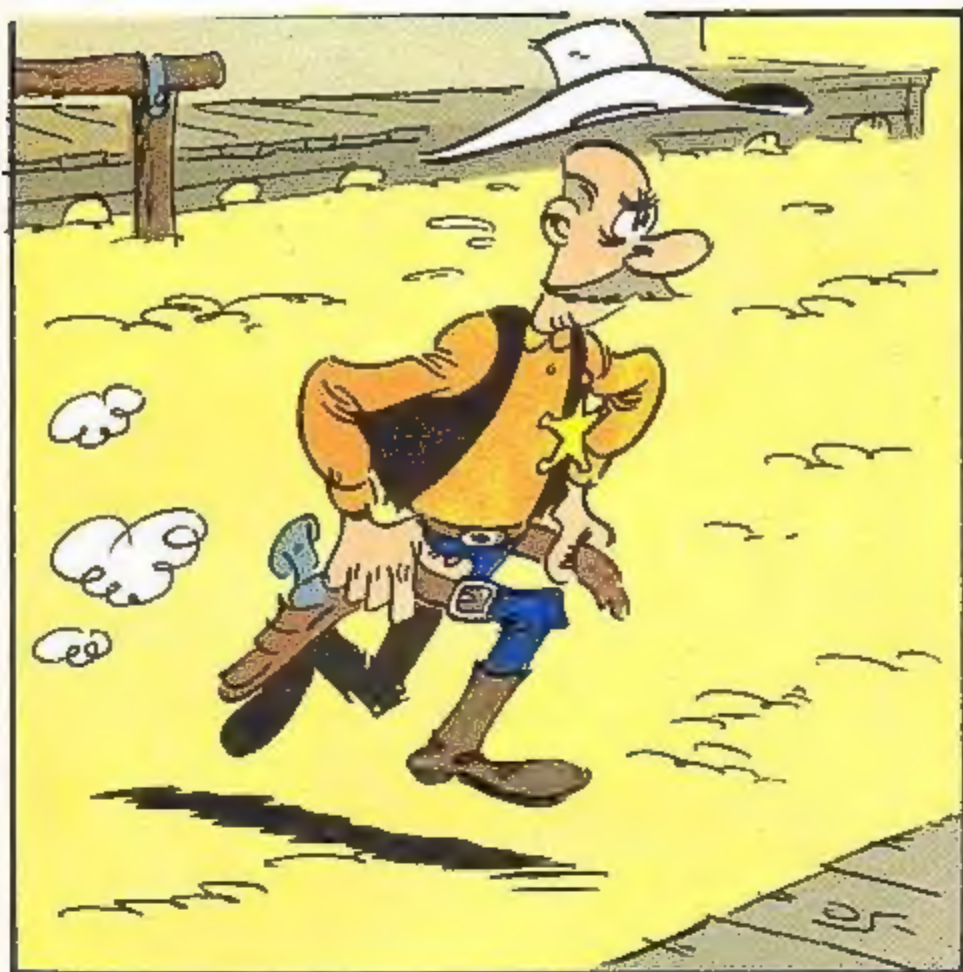

RATAPLAN

RATAPLAN

wordt vervolgd

Kies maar uit!

**Als je nu een abonnement
neemt op het weekblad Kuifje
mag je kiezen uit:**

1

Een buro pennenstandaard met drie fluoriserende pennen in de kleuren blauw — geel — rood/groen. Een standaard met je eigen striphelden voor je buro of om te gebruiken op school.

2

Een luciferdoosje als calculator. Op school, thuis en in de tram (met je eigen striphelden). Een leuk gadget om te hebben. En nergens te koop.

**➔ Vul de bon of antwoordkaart snel in en kruis aan
welk kado je hebben wilt. Kuifje zorgt voor de rest.**

Bon of briefkaart opsturen naar, «Weekblad Kuifje»,

Voor België: Postbus 176
1060 Brussel 31

Voor Nederland: Antwoordnr. 60.018
5100 VJ GILZE

Deze aanbieding
is geldig
tot 1 september 1989.

Ik neem een jaarabonnement (52 nrs) voor BF 1.990 / f 130 op het weekblad Kuifje en kies als welkomstgeschenk:

Naam: .....

Adres: ..... Nr: .....

Postcode: ..... Plaats: .....

Geboortedatum: .....

Betaling:

voor België, door storting op rekening 210-0985103-23 van weekblad Kuifje Brussel,
voor Nederland, wordt een acceptgirokaart toegestuurd.

Opletten: leesportefuillelezers s.v.p. niet in dit blad knippen, maar de bon overnemen of briefkaartje sturen.

☐ een pennenstandaard

☐ een calculator

* aankruisen wat je kiest

Prijswijzigingen voorbehouden.

DOMMELS JEUGD

